

సెప్టెంబర్
80వైసలు

జ్యోతి

యస్.వి. యస్. ఫిలిమ్స్

నిండుమనసులు

నిర్మాత యం జగన్నాథరావు దర్శకత్వం యస్ డి లాల్

ఆంధ్ర జోబ్లన్స్ ప్రొడక్షన్స్ పాణి కథానికర్త నీలకంఠ్ నాథుని

జలుబులు, పూత ?

2 అనాసిన్

చుట్టన తగ్గిస్తుంది

జలుబులు మీకు వారి కష్టం కలిగించవచ్చు. ముక్కు నుండి దురవాసా వస్తుంది. తుమ్మలమీద తుమ్మలు వస్తాయి. మీ శరీరమంతా నొప్పిగా నలుగుతుంటుంది. మీరు చేతిమీద దానిని నిలువలేకపోవచ్చు. వెంటనే 2 అనాసిన్ పీసుకోండి. ఎర్ర వేగంగా. 4-5 రోజులు అది మీ చేస్తాయో చూడండి.

1. అనాసిన్ జలుబులు, పూలవల్ల కలుగు కష్టము నివారిస్తుంది—చచ్చున

2. అనాసిన్ అలసటను దీనివేస్తుంది—చచ్చున

3. అనాసిన్ ఉదాసీనతను పారచోలుతుంది—చచ్చున

4. అనాసిన్ నిద్రాభిరుచిని నివారిస్తుంది—చచ్చున

ఇందుకు కారణం, దానిరీతిని ప్రయోగమువలన అనాసిన్ రోగివారి కలిసి ఉన్నాయి. దానిరీతిగా

ఇక నిద్రాభిరుచి కలిసి ఉన్నాయి. అనాసిన్

ప్రజలు ఎక్కువ వాడుతున్నారంటే అందులో

అత్యంత విశేషం ఉంది యేమిలేదు.

ఈనాటి జలుబు చేసినవెంటనే అనాసిన్

పీసుకోండి. అనాసిన్ కలనొప్పి,

మంటిదొప్పి, ఒళ్లనొప్పులనుండి

కూడా నివారిస్తుంది. అనాసిన్

నీటి దగ్గర ఉంచుకోండి.

అనాసిన్ కావాంట్

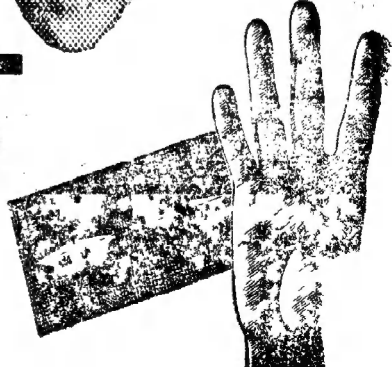
వదులుతుంది.

అనాసిన్

మంచిది ఎందుకంటే

అది 4 విధాలుగా పనిచేస్తుంది

అనాసిన్ టాబ్లెట్స్ 4.00 1.00

వసున్నాడు

శ్రీవిధాన కుమార్తె

అగ్నిదాత

రాజు-జె.వృష్ణమూర్తి హాస్యం. విశ్వమూర్తి
 పాటలు. పినాకాయణ రేడ్ల దేవరావు. జె.కె.మూర్తి
 కుమార్తె పుట్టం. ఎమ్మె.ఎం.ఎల్. ఆర్.బి.నారాయణ్
 దర్శకత్వం. సి.వి.లేనివాస్ ప్రొడక్షన్స్. జి.వి.ప్రసాద్
 నిర్మాణం. సి.వి.దళాచార్య

పూర్వం ౧౨వే

ప్రస్తుతం కేవలముద్రాపత్రం మాత్రమే

జ్యోతి

1967 దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక

దీపావళి నవంబరు-1వ తేదీ. అది 'జ్యోతి'కి అయిదవ దీపావళి.

ఈ సందర్భంలో ఎప్పటివలెనే ప్రత్యేక సంచిక ప్రచురిస్తున్నాము.

ప్రసిద్ధ రచయితల కథలు, వ్యాసాలు, గేయాలు, మరెన్నో అకర్షణలతో సంచికను అక్టోబరు 20 ప్రాంతాలకే విడుదల చేయడానికి యత్నిస్తున్నాము.

నవంబరు 'జ్యోతి' సంచిక యథాతథంగానే వెలువడుతుంది. ఇది ప్రత్యేక సంచిక. డెమ్మీ 1/4 సైజులో సుమారు 250 పేజీలు. త్రివర్ణముఖచిత్రం.

ప్రకటన రేట్లు

టెలెనింగ్ పేజి	రు. 800
లోపలి పేజి	రు. 200
అర పేజి	రు. 110
సింగిల్ కాం	రు. 70
వెనుక కవరు	రు. 800

(మూడు రంగులు)

ఇతర వివరాలకు :

మేనేజరు, జ్యోతి,

ఇలస్ట్రేటర్ తెలుగు

బకింగ్ హంపెట పోస్ట్

విజయవాడ-2

చిరునామాకు ప్ర

తొలిమాట

ఎంత అర్జుంటు పన్నలైనా వాయిదా వెయ్యడానికి
కొన్ని మార్గాలన్నాయి. వాటి మానాన వాటిని
వదిలేస్తే చెయ్యనవసరంలేని విధంగా పరిస్థితులు వద్దు
బాటవుతాయని తె. వి. రామచంద్రమూర్తిగారి
నిర్దేశం (17 వ పేజీ). దీన్ని 'ఎవల్యూషన్ ఫర్
మెథడ్' అనవచ్చునుకంటాము.

*

ప్రియదర్శిని అయిన సిర్మను కాలం మోసగించిందా? తన్ను తనే మోసగించుకుందా?

[25 వ పేజీ]

*

టుమీలు పాడ్లంలో ఉస్తాద్
బడేగులాం అలీఖాన్ వస్తాద్.

[37 వ పేజీ]

*

వచ్చే నెల నుంచి కొత్త సీరియల్

[24 వ పేజీ]

*

చిన్నప్పుడు గొప్ప తెలివితేటలు ప్రదర్శించిన
వాళ్ళు పెద్దయ్యాక మమూలగా విగిరిపోవచ్చు.
చిన్నప్పుడు జడ్డిగా వున్నవాళ్ళు పెద్దై అఖండ
వేధపులు కావచ్చు.

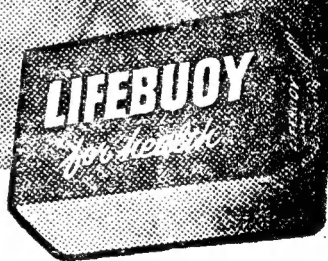
[41 వ పేజీ]

*

వనమకు, గుచ్చుకుని మరవురాని గుడిపారం
వేర్చిన 'కుమ్మమిల్లు' కథ.

[60 వ పేజీ]

వెంకట రామమూర్తి

ఎక్కడ
లైఫ్ బాయ్ వున్నదో
 అక్కడ ఆరోగ్యము వున్నది
 లైఫ్ బాయ్ మురికిలో గల శ్రీములను కడిగి వేస్తుంది

లిండాస్ - L 52-72 TL

హిందుస్తాన్ షామ్ షామ్

మచిత్ర మానవత్రిక

బకింగ్ హం సీటు పోస్టు

విజయవాడ-2

విడిప్రతి వెల

80 పైసలు

వివాది చందా

3.50 రూపాయలు

సంపుటి 5

సెప్టెంబరు 1987

సంచిక 9

మేనేజింగ్ ఎడిటర్

వి. వి. రాఘవయ్య

రాజకీయాలు.	11
పోస్ట్ పోస్ట్ మెంటులిటీ	
—కె వి. రాఘవంద్రమూర్తి	17
చిట్టి కథలు—	23
ప్రియదర్శిని—సి రామకృష్ణ	25
రాగంజని—సత్య చి	37
పెద్దవాళ్ళ చిన్నతనాలు	
—అమర్తి రామప్రసాద్.	41
తీరనివెతలే తీయనిగాథలు	
[సీరియల్]	
—సి. అనందారామం	43
తుమ్మముల్లు—సుషమ	60
పాటికథలు—	71
కళాఖండం	
—ఇచ్చాపురపు రాఘవంద్రం	73
ప్రేమ వివాహం	
—కె ఎన్. గిరిజ	82
వల్లి నవ్వు	
—ఎమ్. వి. మృదులారాణి	84
మల్లపు—పి. విజయలక్ష్మి	86
ఈ రాత్రి పారిపోతుంది!	
—శశాంక	89
కిశోరప్రాయం (సీరియల్)	
విజయలక్ష్మి రామకృష్ణన్	91
ప్రముఖుల హాస్యాలు	
—సి. నాగేశ్వరరావు	103
పనికిరాని పరిజ్ఞానం—బాబ్బి	106
సినిమా—	108
అంబేద్కర్—'రాజేంద్ర'	118

ముఖచిత్రం :

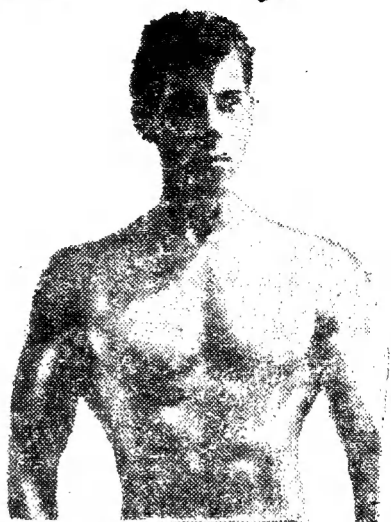
చంద్రశేఖరా ఫిలిమ్స్ వారి

'మూగ జీవులు' నుంచి

జీవన్ బోన్

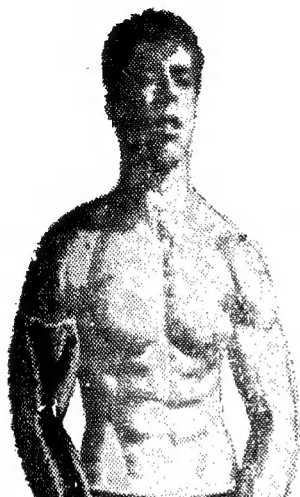
మండు తీసుకొవకముండు

1 పొను తీసికొన్న తర్వాత

వ్రతకలలో ప్రకటనచేసి బ్రహ్మదాలను సేవించి ఫలితాలను పొందారు అనేకులున్నారు కాని జీవన్ బోన్ ను కొనుక్కుని దాని ఉపయోగించి ప్రయోజనం పొందండి జీవన్ బోన్ కేవలం ఎనస్పతి కొవ్వునుండి యారుదేయబడినది జంతువు కొవ్వు కరుటవల్లనే ఈ అనుకోనగ్గువంటి రివ్వుతకు కారణ అని కొందరు అనుకోవటం పొరలకు.

జీవన్ బోన్ గుణములు ఎంత మంచి ఆహారం తిన్నా ఎముకలపొగలె బలహీనంగా ఉండేవారు కొంతమంది ఉన్నార అక్షివానికి జీవన్ బోన్ మంచి బలాన్ని లావును బరచును ఇస్తుంది ఆకలి లేనివానికి వంది రక్తక్తి నిస్తుంది ఇది బలహీన కాళ్ళు చేతులు లేలిపోవుట లల తిరుగుడు రక్తహీనతలను పోగొడి పరిహార్యతైన దేహరొగ్యాల్ని పుష్టిని న్తుంది శరీరం ఎర్రపుఛాయ పొందటానికి జీవన్ బోన్ తో తొమాటోలు పుకొనండి ఆరోగ్యవంతులకు కూడ జీవన్ బోన్ మంచిది జీవన్ బోన్ పుకొన్నప్పుడు మీ ఎంత శక్తి వ్యాయామం చెయ్యటం అవసరంకపోతే మీ శరీరం అనవసరంగా లావెకు తురికొట్టే బరువు

2 పొనులు తీసికొన్న తర్వాత

3 పొనులు తీసికొన్న తర్వాత

బలిష్ఠత చేరిన వెంటనే జీవన్ టౌన్ సేవించడం : లవడం మంచిది. నూల కాయలు జీవన్ టౌన్ తీసికొనుట మంచిదికాదు. అట్టివారు జీవన్ టౌన్ తీసుకుంటే వేము బాధ్యులంకాము. స్త్రీలు శిశువుకాలంలో తీసుకొన గూడదు. ఇతర వివరాలు వందతో పంపబడతాయి.

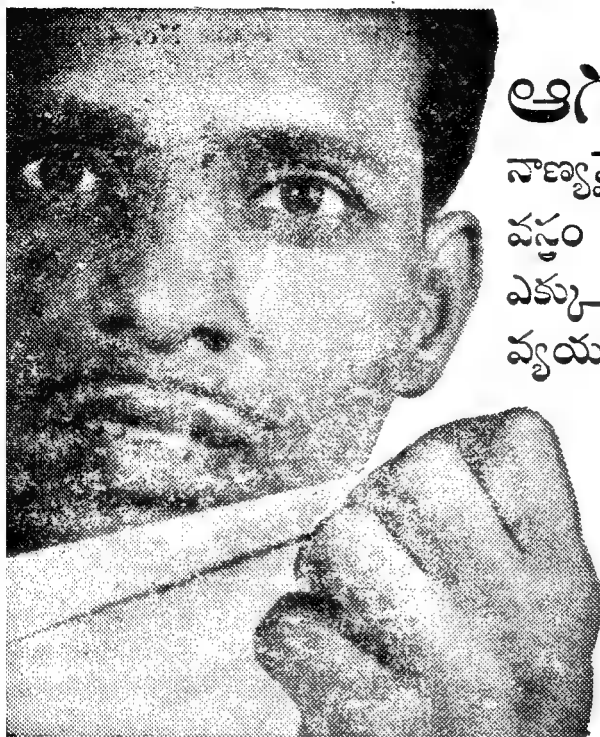
వెల : 454 గ్రాములు రూ. 10/- (సోప్ ఛార్జీలు అదనం)

స్కిన్ లీమ్స్ యవ్వనసౌందర్యం కలిగియుండటం పరవసాదం. స్కిన్ లీమ్స్ మీ చర్మాన్ని, మొటిమల, స్పృటికపు మచ్చలు, వివర్ణత, కోతలు, కోబినుంచి కాపాడుతుంది. స్కిన్ లీమ్స్ ముఖమందలి ముద్రి తొలగించు తరువాత వాడవలయును. మీరు ఏ స్పొనుగానీ, పాడరునుగానీ వాడ వచ్చును. స్కిన్ లీమ్స్ ఒక కోర్సు రు. 12/-

JYOTHI HOSPITAL, POST BOX No- 1413,

32, VENKATANARAYANA ROAD, MADRAS-17.

స్థానిక డాక్టరు : డాక్టర్ దామోదరం, M. A., I. A. D. S.

ఆగండి!

నాణ్యమైన
వస్త్రం నిజంగా
ఎక్కువ
వ్యయకారకమా?

అది ట్వీన్ టస్కర్ అయితే మాత్రం కాదు! ఈ వస్త్రంలోని వైవిధ్యాన్ని మీరు
యిష్టపడతారు....మధుర టెక్స్టైల్స్ వారి ధాతీ ఉత్పత్తి అవకాశములన గట్టితనము,
ఎక్కువకాలం మన్నిక, అద్భుతమైన వసతిసము, సరసమైన ధర నిర్ణయము
సాధ్య పడినవి. జ్ఞాపకముంచుకొనండి, సరసమైన ధరకు లభించే నాణ్యతకు
ట్వీన్ టస్కర్!

మధుర టెక్స్టైల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, మధురై
మేనేజింగ్ ఏజెంట్లు: ఎ & ఎస్ హార్షే రిమిటెడ్

హార్షే

ట్వీన్ టస్కర్

పాస్లన్ • ట్రీట్ • లాంగ్స్టాఫ్

సరసమైన
ధరకు నాణ్యత!

మధురయి చేసిన హార్షేన్

అమ్మనా

మధ్య ప్రదేశ్ లో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం పక్షపాతంతో కాంగ్రెస్ తరఫున కృషి చేస్తున్నారని ఆరోపించింది. కాంగ్రెసు పరిపాలనకు స్వస్తి చెప్పిందని మాట.

అతడు ముందు హర్యానా, ఉత్తర ప్రదేశ్ లో జరిగిన మధ్య ప్రదేశ్ లో మార్పు కూడా వాని ద్రమెవ్ గా జరిగిపోయింది.

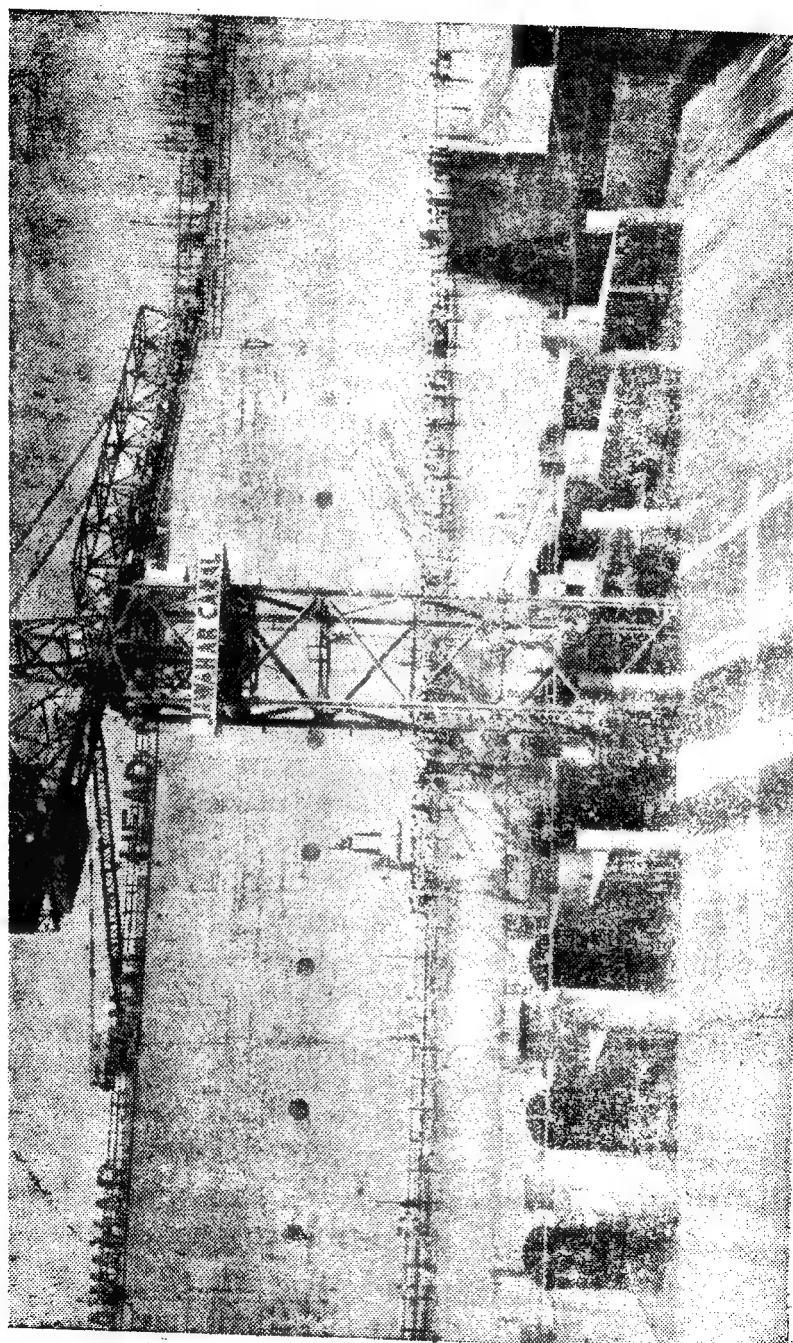
అందుకే కాంగ్రెసు కానన పట్టుకుంటున్నారని పార్టీ రాజీనామా ఇచ్చి ప్రతిపక్షాన్ని సమర్థించింది. దేశంలో చేయవలసిన చర్యలకు శ్రీ గోవిందనారాయణ్ సింగ్.

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ డి. వి. మిత్రా వెంటనే అసెంబ్లీని ప్రారంభించాలని కోరిన అసెంబ్లీ సమావేశం జరిగేలాగా తన బలాన్ని తిరిగి కూర్చుకోవడానికి ప్రయత్నించారు. అప్పుడు అసెంబ్లీ బడ్జెట్ ప్రతిపాదన

నాను చర్చిస్తోంది అసెంబ్లీ బడ్జెట్ పై డి. వి. మిత్రా కాంగ్రెసుపార్టీ ఓడిపోతే అసెంబ్లీ రద్దు చేయిస్తానని, తిరిగి పునరుద్ధరించాలని అనుకుంటున్నారని ఆరోపించారు. కానీ, ఈ బెదిరింపు వని చెప్పుకోవడం కాంగ్రెసు నుండి నిష్క్రమించిన కాననపట్టుకుంటున్నారని కాంగ్రెసులోకి రావడం అంత కాక, కాంగ్రెసు ప్రాకారానికి కూడా మొదట శ్రీమిత్రా చర్యలకు సమర్థించినా చివరికి తగ్గవలసిందే. పరిశీలిస్తే బడ్జెట్ లో వివాదాలు ఉన్నాయి. శ్రీమిత్రా రాజీనామా ఇచ్చారు. గవర్నరు శ్రీ కె. సి. రెడ్డి సమర్థించి విధానాన్ని నాయకులైన స్వామియర్ రామాజీ సహాపై శ్రీ గోవిందనారాయణ్ సింగ్ ను మంత్రివర్గ నిర్మాణానికి అహ్వానించారు.

ఇప్పుడు మధ్య ప్రదేశ్ లో ఏర్పడే పరిస్థితులను గురించి చాలా పెద్ద

మిత్రా ప్రభుత్వంపై మిత్ర ప్రభుత్వం

అది దిన దినాభివృద్ధి పొందుతోంది కూడా.

కారణం అందరికీ తెలిసిందే. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వదిలొపడానికి కారకులైన మాజీ కాంగ్రెసు శాసన సభ్యుల్లో వీలైనంతమందికి మంత్రి పదవులివ్వాలి మరి. అందుకోసమే గదా వారు రాజీనామా ఇచ్చింది?

తొమ్మిదిరాష్ట్రాలు కాంగ్రెసేతర పాలన కిందికి పోతే, ఇకమిగిలినవి ఏడు రాష్ట్రాలు వీటిలో కాశ్మీర్ ను, నాగభూమిని అలావుంచండి. మిగతా రాష్ట్రాల్ని కు వాటికి కొంత తేడా వుంది పోతే అయిదు రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు మిగిలాయి. — అవి గుజరాత్, మహారాష్ట్ర, మైసూరు, ఆంధ్ర, అస్సాం.

మహారాష్ట్ర, అస్సాంలలో ఫరవాలేదు కాని, మిగతామూడు రాష్ట్రాలలో ఏదీ జరిగినా జరగవచ్చు. కేంద్రంలో కూడా కాంగ్రెసు కనిపించిందే బలంగా లేదు. అయితే మార్పు జరక్కపోవచ్చు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఏడుకొండల వాడి దయవల్ల కాంగ్రెసు వని ఇంతవరకుబాగానేవుంది కానీ ఏడు కొండలవాడి దయ ఎప్పుడు ఎలా వుంటుందో తెలియదు కద.

అంతేకాదు. కాంగ్రెసు వని పైకి కనిపించినంత సుపుగా లేదు 288

సభ్యుల అసెంబ్లీలో కాంగ్రెసు బలం 184. సతివక్షాల దయ చల్లగావుంటే అది 200 కు పెరుగుతుంటే ఆ ధ్య అసెంబ్లీలోనే ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి చెప్పారు. కుభం.

కాని, కాంగ్రెసులో తిరుగుబాటు వర్గం—దాన్నే సయోధ్య వర్గం అంటున్నాడు—ఒకటి వుంది. వీరి బల మెంతో బద్ధితంగా ఎవరూ లెక్క కట్టనట్టులేదు వారికే తెలియదేమో వారు ముఖ్యమంత్రి మీద, ఇతర మంత్రులమీద, ముఖ్యమంత్రి వర్గం మీద ఆరోపణలమీద ఆరోపణలు చేస్తున్నారు హైకమాండుకు ఫిర్యాదులపై ఫిర్యాదులు చేస్తున్నారు. బహిరంగంగా ముఖ్యమంత్రి వర్గం 'నిరంకుశత్వాన్ని, అవినీతిని, ఆక్రమ పక్షపాతాన్ని' విమర్శించేస్తున్నారు. ఈమధ్య కొత్త పోగ్రాం పెట్టుకున్నారు కొందరు కొందరు కట్టిన జిల్లాలలో వ్యవసాయ ముఖ్యమంత్రి పరిపాలన ఎలా వుందో తనిఖీ చేస్తున్నారు ఆయనపై వ్యతిరేక సాక్ష్యాలను పోగుచేస్తున్నారు ఆ సాక్ష్యాలతో ఏం చేస్తారో తెలియదు.

కాంగ్రెసుపార్టీకి సంబంధించినంతవరకు నాయకత్వాన్ని హైకమాండుగాని, మరొకరుగాని మార్చే ప్రశ్నలేదు ఎందుకంటే పార్టీలో శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిదే మెజారిటీ

నాగార్జున ప్రాజెక్టువద్ద ఆగస్టు 4న తేదీన ప్రధాని ఇంటిరా గాంధీ ప్రారంభోత్సవం చేసిన జనవార్ తెలూర్

ఇకపోతే, తిరుగుబాటువర్గం తమకు తగినంత బలం వుండని తేల్చుకోగానే కాంగ్రెసుకు రాజీనామా ఇచ్చి మరో పార్టీ ఏదో పెట్టుకుని, ప్రతిపక్షా లతో కలిస్తేనే? అప్పుడు కాంగ్రెసు మైవారిటీ పార్టీ అయితే, జాతీయ కేంద్రం దానంటే అదే మారిపోతుంది.

కానీ, అంతవరకు పరిస్థితి వసుంధా: రాకపోవచ్చు హర్యానా, యు.పి. లో జరిగినట్టు ఇక్కడ జక్క పోవచ్చు. ఏ జరిగినా వదపుల కోసమేగదా? ఎందుకైనా మంచి దని శ్రీ బ్రహ్మనాథరెడ్డి మంత్రివర్గ సంఖ్యను పెంచే అవకాశం లేక పోకదని ఒక మాట వదిలారు. మరి

హెడెన్సా

మూల వ్యాధులకు

ప్రతిచోట దొరుకును

కొందరికి వదపులు దొరికితే, తిరుగుబాటువర్గం బలం ఇంకా తగ్గిపోతుంది.

మొత్తంమీద, ఇదంతా కాంగ్రెసును, దేశాన్ని కూడా అవహించిన ఒక జాత్యానికి నిద్రొనం. అది వదపి వ్యామోహ జాడ్యం. దీ వల ని కానన సభ్యుడు ఏదో అనని నిద్రొలో వుంటాడో చెప్పడాని కి వీలేక పోతోంది. కోట తిరిగేసినత లేలిగ్గా పార్టీల మార్పు జరిగిపోతోంది.

దీనికి మందు ఒక్కటే. కానన సభ్యులు పార్టీలు మాడలిస్తే అసెంబ్లీ పభ్యత్వానికి రాజీనామా ఇచ్చి, తిరిగి ఎన్నికలో పోటీ చేయాలి. ప్రజా ప్రాతినిధ్యం చట్టాన్ని ఈ నిబంధన పొందు పరుస్తూ సవరిచాలి. ఉన్నంతలో ఇదే మంచి పద్ధతి.

* * *

కొందరి నెల "రాజకీయాలు" కిర్లికలో మధ్యవరేడ్లో మధ్యనిపే ధం లేదు గురించి మా వ్యాఖ్యానంతో విశిఖన ఒక పాఠకుడు ఇలా రాశారు:

"జ్యోతి జోకే చివరికి నెగ్గింది మధ్యవరేడ్లో ఇకటాద థాకు ఒత్తుపడికపోయినా ఇబ్బందిలేదు అక్కడప్రేహివిషన్ తీసేశారుగా."

ఈ నెలలో మైసూరులో కూడా ప్రాహివిషన్ ఎత్తేశారు.

మద్రాసు మాత్రం ప్రాహివిషన్ ను

ప్రయత్నము హెచ్చుటకు ఉత్సాహము పెరుగుటకు
మంచి రీతితో దినమును ప్రారంభించుదాము

డివోమార్ట్

ఉత్సాహము హెచ్చును అదియే దేహమును పెంపొందించును
మార్ట్ క్రీక్ పాలు రంధ్రకి గోచరించి విటమినులతో నిండిన
అహారపానీయము చిన్న పిల్లలకు పెద్దలకు అందరికి
ఉత్తమమైనది అరిగిపోయిన పత్తి చేర్చును

కలూరిదాసులు
పున్స్ ప్యాక్స్ & పెర్మిటెజ్స్ లిమిటెడ్
కాడల్లికూడ (AP)

వ్యాపార నిర్వాహకము. 115 B.N.S.C. రోడ్ కోట్ల మద్రాసు 1

1950/51 0-25

హాస్తిసోన్ మెంటాలిటీ

హాస్తిసోన్ మెంట్ అంటే అచ్చ తెలుగులో వాయిదా వెయ్యడం దీనికి సంబంధించిన మనస్తత్వాన్ని - లేదా మెంటాలిటీనే జ్యోతి వరి భాషలో హాస్తిసోన్ మెంటాలిటీ అంటారు

దీనికిన్ని హాస్తిపూన్ మెంటాలిటీనిని కాలా తేడావుంది అది వేరు ఇదివేరు ఇవాళ ఇవ్వవలసిన ఉత్తరాన్నీ, ను నియార్థ రు నో, రే పిద్దాంలే అని హాస్తి బంబోతు అనుకుంటే అది హాస్తిపూన్ మెంటాలిటీ అవుతుంది ప్రస్తుతానికి దాన్ని వాయిదా వేసి హాస్తిసోన్ మెంటాలిటీ ఏమిటో దానిపల్ల లాభాలేమిటో విచారిస్తాం

ఇవాళ చేయవలసిన వనిని రేపటికి వాయిదా వెయ్యవద్దని పెద్దలు అంటావుంటారు పెద్దవాళ్ళ మాటని మన్నించక పోవడం మంచిది కాదు గతక కాలామంది ఇవాళ చేయవలసిన వనిని రేపటికి కాకుండా, ఎట్లుంటే వాయిదా వేస్తూవుంటారు హాస్తిసోన్ మెంటాలిటీలో వుండు ఈస్సుటువంటి ప్రధాన రహస్యం ఇదే.

అయితే, ఒక ముఖ్యవిషయం

గమనించాలి కాలామంది నా కు బద్ధకంచేత సోమరితనంచేత పనులు వాయిదా వేస్తూ వుంటారు వాళ్ళని బద్ధక చక్రవర్తులని బద్ధక సోర్స్ ఛోములని బద్ధక శిరోమణులని రక రకాల పేరలో పిలుస్తారు అటు వంటి వాళ్ళని మనం ఎన్నడూ క్షమించ కూడదు, నవించ కూడదు.

బద్ధకంవల వీరని చేయలేక పోవడానికి "వాయిదా" మ ఒక జీవిత విధానంగా-- ఒక "వే ల్ లైన్ గా-- ప్రాక్టిసు చేసేవారి కాలా తేడావుంది ఒకవదిని

పోయినా వేస్తున్నామంటే దాని
వెనకాల బోలెడు అలా పని
బోలెడు లాభాకీ వుండాలి అదే అన
లైన పోస్టుపోస్ట్ మెంటాలిటీ

కోర్టులు చూడండి దావాలను
వాయిదావేస్తూ వుంటాయి ఎందు
వలనంటారు? వాళ్ళు బద్ధకం వలనా? యంతమాత్రం కాదు వాయిదాల
మీద వాయిదాలు వేస్తూ వుంటే
వాది, ప్రతివాడు రిద్దరికీ కేసుమీద
మోజు పట్టుదల నన్నగిరిపోతూ
వుంటాయి మరో పక్క న మా
మూళ్లు ముడుపులు పీడరు ఖర్చులు
సొక్కుల ఖర్చులు రా మా బోనూ
ఖర్చులు అన్నీ కలిసి తదిసి మో పె
డవుతాయి, చిలుం పదిలి పోతూ
వుంటుంది, చివరికి వాది ప్రతి

బాదులు ఈ బాధలు ఖర్చులు భరిం
చలేక తమలోతామే రాజీవడతారు
అదిగో, అలా వారిలో వారే రాజీ
వడేట్టుకేసి, వాళ్ళని మంచిమాదంలో
పెట్టుకొనితే కోర్టులు సాధారణంగా
వాయిదా వద్దాటిని అవలంబిస్తూ
వుంటాయి.

కాని, అసలు నీపలు నిశార్థయితే
పోస్టుపోస్ట్ మెంటాలిటీ కావాలంటే

ప్రభుత్వాలు వసీదా విధి నాన్నే
పరిశీలించాలి వాయిదా వెయ్యడం
అనేది ప్రభుత్వాలకి ఉగ్గ పాలలో
పెట్టిన విషయ

ఇబ్బంది కలిగించే నమస్క ఏది
వచ్చినా (ఇబ్బంది ప్రజలకు
కాదు — తమకు) ప్రభుత్వం
ముందుగా ఒక కమిటీని వేస్తుంది
అ కమిటీ ఏదాదిపాటు — లేదా
రెండేళ్ల పాటు అసమస్యని క్షుణ్ణంగా
దర్శిస్తే చేసి నివేదిక తయారు
చేస్తుంది అది సాధారణంగా కొన్ని
వందల—వేల పేజీలలో వుంటుంది
కనక దాన్ని చదివే వో పి క లే క
దానిలో సారాంశాన్ని, మంచి
చెడ్డలని పరిశీలించి పరిశోధన
వలసినదంటూ ప్రభుత్వం ఒక పబ్లి
కమిటీని వేస్తుంది అ కమిటీ
మళ్ళీ ఆర్గెస్ట్ ఏదాదో పరిశీ
లన జరుపుతుంది ఈ లోగా
అసలు సమస్యస్వరూపం మారిపోయి
పాత నివేదిక పనికిరాక కొత్త కమి
టీని వేయవలసిన అగత్యం ఏర్పడు
తుంది ఈ లోగా ప్రజలు అదృష్ట
వశాత్తు అసమస్యని మరిచి పోయినా
పోవచ్చు లేక పోతే అంతకంటే
పెద్ద సమస్య ఏదో రావచ్చు దాని
మీద మళ్ళీ కమిటీని వేయడం
జరుగుతుంది ఇలా ఇది అనంతంగా
సాగిపోతూ వుంటుంది

అందుచేత వాయిదా వెయ్య
డంలో ప్రభుత్వానికి మంచి న
నేరదు లేవనూ వుండదు అసలు

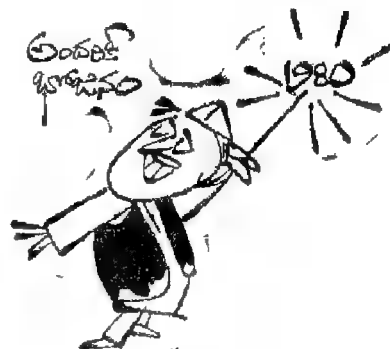
అలా వాయిదా వెయ్యడంలో సిద్ధ హస్తాలైన వాళ్ళనే మంత్రులుగా తీసుకుంటారట కూడాను.

ఈ మధ్యనే ఒకసారి లోక్ సభలో ఎవరో అన్నారు కూడా— 'ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తోంది' అంటే పైలు కనబడలేదని అర్థం. 'తీవ్రంగా పరిశీలిస్తోంది' అంటే ప్రభుత్వం సిద్ధరోతోంది అని అర్థం.

చూడండి—ఇప్పుడు దేశంలో అన్నిటికీ కరువుగా వుండి గదా? బియ్యం, పాలు, పంచదార, ఉప్పులు, పప్పులు, అప్పులు—ఏదీ క్షత్రంగా దొరకడం లేకుందా? అయినప్పటికీ ప్రభుత్వం ఏమీ చేయడం లేదని మనం ఎప్పుడూ అనుకోగూడదు. 1980 నాటికి దేనికి కరువు వుండదని, ప్రజలకి కావలసిన తిండి, బట్ట, మంచులు, వదుపులు, ఇళ్ళు, వాకిలు అన్నీ పుష్కలంగా లభిస్తాయని మంత్రులు, ముఖ్యంగా కాంగ్రెసుపార్టీ పెద్దలు మనకి హామీలిస్తూ వుంటారు. అంటే ఏమిటి? ప్రజల్ని అదే పనిగా వేధించే పనుల్ని ఓ వది, వదిపానేళ్ళపాటు వాయిదా వేస్తున్నారన్నమాట పది, వదిపానేళ్ళ తరవాత ఏం జరుగుతుందో ఎవడు చూడొచ్చాడు? అంతగా అయితే ఏ 1979 లోనో ఇంకో ప్రకటనచేస్తే సరి—1990 నాటికి వజ్రకి పుష్కలంగా లభింపేట్టు చేస్తామని.

ఇదుగో, ఇలా వాయిదాలువేసి,

వాగ్దావాలువేసి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు ఇన్నాళ్ళనుంచి, ఇన్నేళ్ళనుంచి పబ్బం గడుపుతూ వస్తున్నాయి. అవలు, వాళ్ళ వాగ్దావాలు వింటుంటేనే దేశంలో కరువనేది

లేనట్టు, అయిదో ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ వచ్చేసినట్టు, అంతా ముఖంగా పున్నట్టు భ్రమ కలుగుతుంది.

నే నింతకి చెప్పాచ్చే దేమిటంటే—ఇలా వాయిదాలువేసి మళ్ళీపెట్టే చాకచక్యం చాలామంది వ్యక్తుల్లో కూడా కనిపిస్తుంది. కష్టపడి ఏ రోజు పని ఆ రోజు చేసే వాళ్ళకంటే వాళ్లే ముఖంగా, చిద్విలాసంగా పున్నట్టు కనబడతారు. వాయిదాలు వెయ్యడాన్ని ఒక లలిత శళ సాంకేతికతగా తీసుకువెళ్లిన మహానుభావుల్ని నేను చాలామందిని ఎరగుదును.

అయితే, వాయిదాలు వెయ్యడం చాలా శ్రమకని మీరదమంటే పొరబడుతున్నారన్నమాటే. పనిచెయ్యడంకంటే, పనిచెయ్యకపోవ

దమే కష్టం ఎంతో తపస్సుచేస్తే
గాని అందులో నేర్పు సిద్ధించదు
అవృద్ధవశాత్తూ శిల్పికి కొన్ని యంత్రా
లున్నాయి వాకు తెలిసిన తపగతు
వాటిని మనవి చేస్తాను

అన్నిటిలోః ముఖ్యమైనసూత్రం-
వని చేస్తున్నట్టు కనబడాలి లేకపోతే
యెక్కువోతున్నట్టు కనబడాలి
ఈ కనబడడం ఎంతవరకూ కొన
సాగాలంటే అవని యెక్కువలనిక
అవసరం ఈలోగా తిరిపోవాలి

ఈ సూత్రంవల్ల మనం సాధార
ణంగా ఉత్తరాలు రాయవలసిన
బాధ తప్పించుకోవచ్చు మనకి
ఉత్తరాలు రాసే వాళ్ళెప్పుడూ
వెంటనే జవాబు రాయవలసిం
దంటూ రాస్తారు వెంటనే జవాబు
రాయమనుకోండి ఇహ ఉత్తరం
రాయవలసిన అవసరమే తప్పి
పోతుంది ఈ విధంగా బోలెడు
పోస్తేటి ఆదా చేయచ్చు

కాని, ఈ సూత్రం అవసరం
ఇంకా కొన్నిచోట్ల బాగా కనబడు
తుంది మీ పెరట్లో గొండపాదో
చిక్కుడు పాదో పుంటుంది దానికి
పురుగు పడుతుంది మీ ఇల్లాలు
మిమ్మల్ని ప్రతిరోజూ ఎదెనా మందు
తెచ్చి వల్లమని పోడుతూ వేంటుంది
ఇదిగో ఇవళ తెరాను రేపుతెరాను
ఏం మందు తేవడమా అని ఆలోచిస్తు
న్నాను అంటూ కొన్నాళ్ళు కాలక్షేపం
చెయ్యాలి ఈలోగా పాడు కాస్తా
పూర్తిగా పురుగువల్ల ఎండి పోతుంది

అప్పుడు దాన్ని మీ ఇల్లాలే ఏ వని
మన్నిచేకో తియింది పారేస్తుంది

లేకపోతే మార్కెట్టు నుంచి
జూరలు తేవాలని ఇల్లాలు ప్రరమాయి
ల్లందవకోండి మనం కాలకృత్యాలు
తిర్చుకుని, గడం గీసుకుని, పాపం
చేసి, బట్టలు చేసుకుని తలదువ్వకుని
బయలుదేరేలోగా అవీసు మెము
అయిపోయేటట్టో, ఇంటి దగ్గరికే
ఏ కూరంమ్మి లేదా కూర లిద్ది
వచ్చేట్టో అలస్యం చేయాలి

ఈ సూత్రంకో ఇంత కంటే గడ్డు
నమస్యల్ని కూడా చురగా పరిష్క
రించుకోవచ్చు ఎదిగిన పిల్లకి వంటం
రాలు చూడం గురించి అతి తీవ్రంగా
పడక్కుర్చీలో కూర్చుని ఆలోచిం
చేస్తూ, చివరికి అల్ల తన మొగుజ్జీ
తావేమేరేక చేసుకునేట్టు మేనేకచేసిన
పెగ మనిషిని వేను స్వయానా ఎదుగు
దును

నాకు తెలిసిన ఓగవయిత ఉన్నాడు
ఆయన జీవితంలో పట్టుమని ఓ వంద
పేజీలకా రావాడో లేదో, కాని
మందొరవయితగా పేరు మటుకు
వచ్చేంది ఆయన్ని ఎత్రికా స పా
దకదెనా తగు ప్రత్యేక సంచికకు
ప్రత్యేక వ్యాసం రాయమని కోరితే
ఓ తప్ప ంకా రాసానంటాడు స పా
దకుడు కనింగినప్పడల్లా ఇదిగో
మోదలెట్లాను అప్పుడే ఓ పేజీ రాసే
కాగు ఇంకొక్క పాతిక పేజీలు
రాస్తే అయిపోతుం అంటూ
ఉంకాడు స గం రావావని చితు

రాయడం అయిపోతోందని, వాయిదా వేస్తూ వుంటాడు ఈలోగా సంపాదకదీరి విసుగు పట్టిగాని తన సంచిక గారడలో తను ఉండిగాని, ఈయన సంగతి పట్టించుకోదు సంచిక అంశా ప్రాంతం బోయి ఉంది తెలిసి "పెయిర్ చేయడమే తరవాని లేవు రాసిస్తాను" అని రచయిత అంటాడు "ఈసంచికకి తెలుసుకోయింది రెండి మామూలు సంచికలో వేసుకుంటాను, ఇవ్వండి" అని సంపాదకుడు అంటాడు "అమ్మమ్మ, ఎంతమాట అది ప్రత్యేక సంచిక కోసమే, ప్రత్యేకం రాశాను ఈసారి ప్రత్యేక సంచిక ఇస్తారే" అంటాడు రచయిత ఇలాగ ఆ రచయిత చాలాసార్లుచేసి, ఏమీ రాయకుండానే మంచి రచయిత అనే పేరు చాలా కాలంగా నిలుపుకుంటూ వస్తున్నాడు

అయితే, ఇదే సూత్రాన్ని జయప్రదంగా అనుసరించే వ్రాతా సంపాదకులు కూడా లేకపోలేదు మనం ఏదన్నా కథా కౌకరకాయో పనిస్తామనుకోండి మనతో మొహమాటం వుండి, అది వేసుకోడం ఇష్టంలేని సంపాదకుడు ఇదిగో ఈ వారం వేస్తాను వచ్చే వారం వేస్తాను అని వాయి వేస్తూ వుంటాడు చెయ్యని మాత్రం చస్తానని చివరికి మనకి వాకుమండి మన రచన మనం తెచ్చుకోవడమో ఏదో చెయ్యాలి

పోతే ఇంకో సూత్రం-పని చెయ్యడం కంటే చెయ్యక పోవడమే మంచి

దని తలచు చెయ్యడం ఇది ఆసీను మేనేజర్లకి బాగా వస్తుంది ఉదాహరణకి మీరు ఒక అప్రెంటిస్ మేనేజరు కోండి ఉద్యోగం ఇప్పించమని చాలా మంది మొహమాట పెడుతూ వస్తారు

ఉద్యోగం ఇవ్వనని ఎప్పుడూ అనకూడదు తనకు ఏ అభ్యుదయం లేదని అయితే తన ఆసీనుత దరిద్ర గొట్టు ఆసీను ఇంకోటిలేదని ఇక్కడ ఉద్యోగం చెయ్యడమంత బుద్ధితక్కువ ఇంకోటి లేదని అభ్యుదయ కన్న చెప్పాలి అన్ని కష్టనష్టాలకు అతగాడు సిద్ధపడతాన్నా సరే - 'అమ్మమ్మ నిన్ను కష్టపడనిస్తానా? నీ మేలు కోసమే చెబుతున్నాను అని బాణీ తరిమేయాలి

నాకు పరిచితుడైన ఒక ఆసామీ పెళ్ళాం బిడ్డలకి ఏదాది కొకసారి నా నిమా చూపించకుండా ఎలా వేసేట చేస్తున్నాడో చూస్తే నిజంగా ముచ్చ

శేనుండి కొన్ని నిమిషా వచ్చిందను కోరింది.

“చాలా రష్ గా ఉంటుంది తగాక వెడిచా” మంటాడు కొన్ని వారాల పాటు రష్ తగాక “అది చెత్త నిమిషా అది చూడమంత పొరబాటు మరోటిలేదు మరో కొర విక్టర్ రాబోకోంది దానికివెడచా” మంటాడు అది వచ్చాక అది రష్ గానే ఉంటుంది మళ్ళీ పాత పాటనే కొద్దిగా ట్యూను మార్చి పాడతాడు ఈ విధంగా తాను చాలా తక్కువ నిమిషాలని మాత్రమే చూస్తూ చూపిస్తూ తన ఆరోగ్యం కాపాడుకుంటూ వస్తున్నావని సగర్వంగా చెప్పుకుంటాడు అసలు తెలుగు సినిమాల వలనే ప్రజల ఆరోగ్యాలు చెడి పోతున్నాయని డాక్టర్లు దాగుపడుతున్నారని ఆయన సద్భావం.

ఇలాగే ఇంకో చాలా మూత్రాలున్నాయి గాని వాటిని ఈపా రెవ్యు దేవా చెబుతాను ఈ టాప్ వాయిదావెయ్యండి

"జ్యోతి" చందా దార్లకు మనవి

పాత చందా దారులు తిరిగి చందా పైకం పంపేటప్పుడు తమ చందా నంబరు, అడ్డను వివరంగా వ్రాసి మాతో సహకరించ ప్రార్థన

బోయేముందు బోసుబోస్ మెంటాలిటీ అలవాటుకో దలచిన వాళ్ళకి కొన్ని తారక మంత్రాలు ఉపదేశిస్తాను

(1) “చేదాం, చూదాం, రాదాం చేదాం” అనే నీజాక్షరాలను అహో రాత్రులు స్మరిస్తూ ఉండాలి

(2) “ఏ సంగతి రెండు మూడు రోజుల్లో చెబుతాగా!” (అంటే వారం రోజులదాకా నీకు మళ్ళీ కనబడను అని అర్థం)

(3) “ఇది అల్లాటప్పా విషయం కాదు జాగ్రత్తగా ఆలోచించి మరీ చెయ్యాలి (చెయ్యడం కంటే ఆలోచించడమే ఎప్పుడూ సులువు)

(4) “మా ఇంట్లో వాళ్ళతో కూడా ఆలోచించి చెబుతాను” (కన కిష్టమే గాని, ఇంట్లో వాళ్ళ వద్దంటున్నారని చెప్పి తప్పుకోవద్దు)

(5) “రేపు సాయంత్రం మీ ఇంటికి వస్తాను తీరుబడిగా దీన్నిగురించి ఆలోచిద్దాం” (రేపు మీకు మరో అర్జంటు వని తగలకపోతుందా?)

(6) ఇదుగో, నీ పని మీ దే ఉన్నాను” (నీ పని మీద లేనని అర్థం)

ఇలాగే, అవసరమిబట్టి, సరిసిరిని బట్టి ఇలాటి తారక మంత్రాలను స్మరించుకుంటూ ఇబ్బంది కలిగించే పనులన్నిటిని వాయిదావేస్తూ తప్పించుకు తిరిగి వాళ్ళనే ధన్యులన్నారు పెద్దలు

ఫిలమెంటాలిటీ

విశ్వ దీపికలో ఉపయోగపడే వస్తువులను కనిపెట్టిన పెంటిస్టులలో అగ్రగణ్యుడు థామస్ అల్వా ఎడిసన్ అతడు కనిపెట్టిన వైజ్ఞానిక వరికరాలకు లెక్కలేము.

ఎక్కిరిక్ బల్బును కనిపెట్టింది అతడే అయితే దానికోసం అతడు చాలా శ్రమ వడపలసి వచ్చింది బల్బులో ఎలమెంటుగా ఉపయోగ పడే లోహంతోపం అతడు కొన్ని వందల ప్రయోగాలు చేశాడు అయినా ఏదీ పనికిరాలేదు అతని శ్రమ అంతా గమనిస్తున్న ఒక మిత్రుడు 'పావం' అని జూలివడ్డాల్ట

కాని, ఎడిసన్ ఫరవాలేదు నా ప్రయోగాలెవీ వ్యభాషాలేదు అన్నాడు

'అగ్గెల్ల' కి అన్నాడు ఏమిట

'ఫిలమెంటో'గా ఎన్ని వందల వస్తువులు పనికిరావో కనిపెట్టాడు

కదా! అని ఎడిసన్ సమాధాన మిచ్చాడు

గణిత సంగీతం

పెసిఫిక్ గ్రావిటీ సిద్ధాంతాన్ని అర్కి మెడిన్ తామెలోన్నా నం చేస్తూ కనిపెట్టాడట మ్యాటన్ చెబుకొంద కూర్పుని పెనుంచి యాపిల్ పండు పడడం చూసి ఘమ్యాకర్ణణ కర్తని కనుక్కున్నా డట

బన్ సీన్ పియానో వాయిస్తూ సోపెక్షన్ సిద్ధాంతాన్ని కనుక్కున్నాట్ట ఒకసారి బన్ సీన్ మేడమింది దిగివచ్చి భోజనానికి కూర్చున్నాడు కాని ఏమీ నయించలేదు లేచి, పియానో వద్దకు వెళ్ళి కా సేపు వాయిండాడు మధ్యలో అగి కాగితం, కలం పుచ్చుకుని ఏవో రెక్కలు వేశాడు మళ్ళీ పియానో ముందు కూర్చుని లేచి కొద్దిసేదేదో వాయిండాడు తిరిగి రెక్కలు వేశాడు మళ్ళీ పియానో

ద్వివేకులనికాల్గొడ్డె నారి
శ్రీనివాస

గర్మతి
జ్వరతి

అక్షయ్యపంతులమ్మ

ఇలా అరగంట గడిచింది చివరికి
మేడమీద తన గదికి వెళుతూ తన్ను
ఎవరూ పలకరించనట్లే చెప్పాడు
రెండు వారాల తరవాత మేడదిగి
వచ్చాడు మనిషి పాలిపోయి నీర
సంగా వున్నాడు మేటుల్ మీద
రెండు కాగితాలు వేసేసి
అమ్మయ్య అనుకున్నాడు
రెండు కాగితాలను భారత
కాత్తంలో మార్చి వివర తీసుకు
వచ్చిన థియరీ ఆఫ్ రెలెటివిటీ
అలా వుంది

బన్ స్ట్రీన్ కు గణితకాత్త తర
వాత అభిమాన పాత్రమైన విషయం
సంగీతం గణితాన్ని హ్యూర్ సైన్స్
అంటారు సంగీతాన్ని హ్యూర్ ఆర్ట్స్
అంటారు అంతుకే బహుకా
వియాగోమీద స్వరాలు పరిమిం
దగా అద్భుతమైన సిద్ధాంతం బన్
స్ట్రీన్ కు స్ఫురించి వుంటుంది

— "కేబిర్" వాల్డెస్

వంక పారంవర్యం

భారత కాస్తానికి సంబంధించిన
ఒక విషయం వెల్లడించిన ఒకవ్యక్తికి
నోబెల్ బహుమతి లభించింది దీని
మీదా చాని నీ అందించిన మరొక
వ్యక్తికి నోబెల్ బహుమతి లభిం
చింది

1906లో జె. జె. థామ్సన్ ఎల
క్ట్రాన్స్ అణువులని నిరూపించి
ఫిజిక్సుకి సంబంధించిన నోబెల్
బహుమతి పొందాడు 1927 లో
జార్జి థామ్సన్ ఎలక్ట్రాన్స్ అణు
వులు కాదు తరంగాలని రుజువు
చేయగా అతనికి నోబెల్ బహుమతి
లభించింది.

ఎలక్ట్రాన్స్ మీద పరిశోధ
నకు నోబెల్ బహుమతి పొందిన
ఈ ఇద్దరు థామ్సన్లు తండ్రి
కొడుకులు.

— "బింటి", మద్రాసు

ప్రియదర్శి

అ

ప్రార్థనార్థము ... నా కల్పిత
చందనబొమ్మ దానికే

అ కళా మదియరావాలిగాని...
వై దాగుతుందమ్మా కళా జం
మౌచ్చినా కళాచ్చినా అగుతుందా ...
ఏప్పుడు రావాలో ఏమో.... అంత
వాదయో అని కణతలమీద గుప్ప
ళ్ళతో దిగులు చూపులు చూస్తూ దివి
తీసేస్తుంటుంది బామ్మ: నిర్మలకి
లోకంలో ఉన్న ఒక ఒక్కకోడు.

కాంతి ప్రకాశించాలంటే వెలిగి
పులి చిమిడి సదే

అనితలం పులి దాని. అందం
నాజీవాంటే తప్పదు. వెండి
నా గత పదే మనసుందాలి.
మనద నయనూ సొంతా ఘన
ముమరాదంటే పడుకుపోవడ
ముదాలి చదువు సంద్యా సకాలంలో
పాఠోయినా, ఉద్యోగం, సద్యోగం
వెళ్ళేవారా పనుకూడిన నిర్మల నిర్మ
లంగానే పులిపోయింది. అసీసుకి
వెళ్ళే నిర్మలని చూసి వాచీలు చిడు
కుంటార. డరూ. ఓకమాలు మొదలు
పుద్యోగం దాకా నిమిషం కూడా అల
వ్వం చెయ్యలేదు నిర్మల, కాని లేకుండా

జీతంలోనే అన్ని పన్నా బదోతవమే
తక్కువైంది.

నిలుపుకు, ముందు నిలువెత్తు
అంద, నిలువెత్తు చందమే, నవ్వు
తంబోంది 'మేడ' గది లో నిర్మల.
బుంబులాగా జడలేసుకుని, ఎంత
దువ్వి నా అడుపులోకి రా: పుంగరాలు
చుట్టుకుపోతున్న కొనసాయన్ని వాటి
కర్మానికి వదిలిపెట్టేసి, వెన్నెలబంటి
లాంటి మల్లదెంబు జడలో తుడుము

కొని, నా జడ వెన
క్కి వెనుకుంటూ,
యిదూరాలూ ఒక్క

నూడే ఒరిగి ఒరగా చూసుకుంటూ
అల్ల బో ముస్తాబాతోంది నిర్మల.

అంత దాగున్నవే.... అబ్బ!....
ఏదీ.... ఒక్క.... అబ్బ!.... ఇయ్యవే!
అంటూ ముందుకువంగింది అద్దంలో
అందం, నిర్మల నీడ.

చీరకుచ్చిళ్ళు పవరించుకుంటూ
మడకంమడుగున పుండిపోయిన జరి
అంచు కవరదాలని పెట సరుకుంటూ
గతుక్కువడి వెనక్కితగింది నిర్మల.
పండు నారింజరంగు పానకంలా కిటికీ
లోంచి కరిగి పొడుకున్న సాయంకా
లం నీరెండ గదంతా అలుముకుని,

వ్యర్థయోగంలో ముందైతే మలామా చేస్తోంది. వల్ల గడ్డుమీద చెలాచెదురే పోయిన మంచి ముత్యాలాగే విరిగగనంలో కొంగల జంటలు గుంపులుగుంపులుగా జారిపోతున్నాయి. వముద్రంలో ఆకాశం పోకు చేసుకుంటోంది. పన్ను మిన్ను ఏకమైపోయి పరపకం చెందిపోతున్నాయి. అన్నీ లోకంలో మైమరచిన జంతులే, తావి నిర్మలే ఒక్కర్తే. చక్కదనాల చుక్క చదువుండేటి. సొగసు లేదా, పోయగం లేదా? కలిమి లేదా, అంకను లేదా? తనకేం లోటుంది? ఏం లోపం వుంది? జీవితంలో జతగాడే కరువైపోయేడు.

“ఏం?... వాకేం కరువునీ?... వే నెందుకిలా వుండిపోయేను? తగవంతుడా... ఆదనదుకుకేం కావాలి: ... కాకిదొట్టు, మంగళవాద్యం ... ఇంత దిన్న పరం ఇవ్వలేవా: ... ఈ బతుక్కింక వనతలం లేదా.... ఇంతేనా.... మోడై వదిలి వాసి పోవలసిందేనా: ... అంతేనా.... అంతేనా” అనుకుంటూ నిర్భుమానా నిట్టూర్చింది నిర్మల.

తన బాలామాపు కోసం, పక వ్యవస్థకోసం, నలపుకోసం, పగపు కోసం ఎంత మంది తహకమా లాడే వారు? ఎంతమంది ఆరాధించేను? ఒక్కరేనా అంతియం చేసుకున్నారా? చిరుటలు రాలి తీగలు పొగుతున్న వడుకినో చప్పరించి చెక్కెరుకొట్టి చక్కా గోదామసుకున్న కందికిగలే అందరూ. పరికని మనసిస్తుంది? ఎలా అర్పించు

కుంటుంది? తీరా పోరువిప్పి పడితే పెళ్ళా అని వడగులు తారు. అపీనులో, దిన్న రలో, కాపురెన్నల్లో అందరికీ ఉప సహచర్యం కావాలి. సహజీవనం అంటే మొహం మొత్తుతుంది. మర్కాదగా ఒక్కడు ముందుకిరారు. వచ్చినా వాళ్ళందరూ పెళ్ళాం, విల్లింతో పచ్చగా పువ్వు వాకు. “వైత్యేన వాళ్ళకిదేం పుయే కాంవో? ఇంట్లో ఇల్లాలుండాలి. ప్రేమకి ప్రియురాలు కావాలి... అమ్మ బాబోయ్ దొంగపెడనలు ... వీళ్ళు నమ్ముకుంటే యింకేం పోనా వుదా.... కక్కకోకపట్టుకుని గోదాపరీదినే... హమ్మో...” అని బతుకుజీవుడా అన్నట్టు అప్పుడప్పుడు గుండెలదుముకుంటుంది నిర్మల

వయసు దాగుతుందా? వంశలూ సొపులు దాగుతాయా? రాబందులూ రెక్కలు జాపి గాలి గుమ్మ పుడుకుంటూ మీదపడే కాలాన్ని ఎవరాడు గలడు? గీత బాగుందాలి. సమయం రావాలి, శగినవాడు దొరికాలి. ఎన్నో కలిసిరావాలి ఆ లోచనల్లో, అనుమానాల్లో, విమర్శల్లో, విరక్తిలో కాలం దొరికిపోయింది. ముప్పయ్యే పదిలో పదిపోయింది నిర్మల.

“అయ్యో అయ్యో ... సుడులుండా... వాటిలో ముచ్చటైన కెంపులుండాలి ఏవీ? ... కెంపు ఉవీ? ... ఏదె పోయేయి దెప్పా” అని హాస్యాసాగరిగా బుగ్గల్ని తడుముకుంటూ ముండుకి వంగి అద్దంలో మకి మకి చూసుకుంది నిర్మల.

"ఇంతెక్కడి తెంపులే నిర్మ
నిన్ను కరిగిపోయి, కరిగిపోయి
నూరించుకు పోయేయి కరీ నిర్మలా....
కాలంలో కలిసిపోయేయమ్మా" అని
వక్కుమని వెక్కిరించింది, అర్థంలో
శిర్మల.

"వా కర్మ ఎందుకలా
నవ్వుకావు ? నేనేం అన్యాయం చేసేను
కాలానికి : వన్నెందుకింత ఎప్పు
చూపు చూపింది కాలం : వన్నెందుకు
దగా చేసింది ... నా వంపదెందుకు
దోడుకుంది : కాలంవంటే నాకెంత
గౌరవం ! నాకిదేనా కాలం చూపించ

వలసివే మర్యాద ! ... హా !" అని
నిస్పృహయంగా, పుడుకబోతురనంలో
కొంగు వోట్లో గుక్కుకుని దుఃఖ
పడింది నిశ్చిత.

"కాలాన్ని గౌరవించేనని పెద్ద
కబుర్లు చెబుతున్నావే ! కాలాన్ని ...
నవ్వు ... గౌరవించేనా ! ఎవరి కిగ్గర
కోస్తున్నావే నిర్మలా ... ఒంటిబూడ
తెలివుంటుకుని మార్చాడవే" అంటూ
మెచ్చురించింది నిర్మలా స్రవణింబం.

"ఎందుకు ?"

"ఎందుకా : నువ్వు కాలానికి
కావిస్తవి, నిర్మలా. ప్రగల్భాలెందుకు

పట్టుకుకాన. గొలుసుపట్టుకున్న యజ్ఞ
మాది వెనక వెంటదించి పోతుంది
కుక్క పోతేం చేస్తుంది?"

"నేనా.... నానా" అని నిశ్చయ
పూర్వకంగా పోయింది నిర్మల.

"అహా నువ్వే నువ్వే. ముమ్మాటికి
నువ్వే కొంచెం జ్ఞానం తెచ్చుకో...
కాలం నీకు మంచికాలంలో వెన్న
కుర్రాణ్ణి చూపించింది. నీ ముందు
వాడు సుందరం నీ కొంగుపట్టుకు
తిరిగేడు. నువ్వకది కళ్ళలో ఎన్ని
మార్లు దాగున్నావు. చూపుల్లో ఎన్నెన్ని
కథలు చెప్పేవు? ఎన్ని వలపులు
గుప్పించేవు? సుందరం నిన్ను ఆరా
పించేడు మనసిచ్చేడు, ప్రేమించేడు.
నీ జీవితంలో అడుగుపెట్టే పి సుంద
రం. నువ్వెందుకు చెయ్యవ్వకేడు? ఏ
వద్దన్నాడా? అలా? ఎందుకు వుసురు
పెట్టేవు? కూటాడవేం? ... నువ్వెందు
కకని జీవితంలో పోరబడలేదు?
చెప్పా?" అంటూ ఫెరిఫెరా నిలదీసి
అడిగింది గాజా పంజరంలో నిర్మల.

ఉలికిపడింది నిర్మల. తన పేరు
వెంటనే మౌనం కమ్మేది సుందరానికి
ఎంత మటుకా చూసేవాడు సుందరం!
తనక్కర్లే కాలేకీ రాకపోక
గంగవెల్లెల్లికి తిరగేయరాదు. తనెందుకు
సుందరంలో నిక్కం కాలేకపోయింది?
పోనీ వెళ్లి చేసుకుందాం అని సుంద
రం ముందుకి రావడా.... అడిగేదా?

"అడుగుకాదా? వెల్లిమొహానా.
మనసు పసిగట్టి చూపుల్లో భావం చదు
పుకోలేవు? పెద్ద చదువులు చదివిం

దకు మొద్దు పెద్దమ్మ. అర్థమయ్యేలా
చూడాలి అదిగో అడగవట్టు ఆ విషయం
కదిసి విచ్చెక్కిందాల్సి. ఆ ముతులో
పేలి చాలి అడిగించుకోవాలి. అంతే
గాని "నాకేం ఎందువదాన్ని. భావం
నివ వాళ్ళే వస్తా మునుసి బిగుసుక్కు
చుంచే ఎలా?" ఇంతకీ ఏంటా
అదం? నంద్యకన్న చక్కనిదానివా?
వెన్నెలంత చల్లనిదానివా? నాటిని
ఆరాధిస్తావు కాని ప్రేమించి పెళ్ళాడ
కావే విప్పిదానా. కొంచెం ఆలోచించే
నిర్మలా. పోనీ నువ్వే అడగలేక
పోయేవు? ఏం నామోషియా?" అని
సాచించింది. నిర్మల అందం, అద్దంలో
అంతా నీడ.

"అవు! ఇల్లేనే బాబూ. తన్ను
దొడ్డికే సాగదీస్తావు. వరే అడిగేనే
అనుకో... అబ్బి నెలా అడగమన్నావో
నిగూ కదం వున్న ఏ అడదైనా పోరు
విప్పి అడగదా? మగపిరిగంవాడు
మనసిచ్చి మనుగడ కావాలంటే
కాదంటావా? ముందుకి రావాలి, అడ
గాలి అడవాళ్ళుడుగు కాలేవిలే :
మరి పోద్యం చెబుతావు" అని అనే
కంగా నమస్కరించుకుంది నిర్మల.

"నువ్వకగని పైనా?" అంది
అద్దంలో నిర్మల.

"ఏం అడగొడన్నానా మంత్రం
వేసేనా, కసికట్టు చేసేనా?"

"అలా అలా.... వాడికి మతిపోయిం
దాకా అసేవో చేసే వుంటావు. నీ
సాదాయి వట్టుకునే నవమూనికి విప్పి
వాళ్ళతో వేగడంపెరాగని తప్పించుకు
తిరిగేవు. ముప్పుతిప్పలూ పెట్టేమాడు

తెలుపుల నీళ్ళు తాగించేవు....తెలివి తెచ్చుకున్నాడు నుండరం, తిప్పుకున్నాడు”

“తప్పంతా నామీదే రుద్దుతున్నావు. ఎక్కడ తంజావూరు, ఎక్కడ నుండరం? తెలుగువాడా. ఒక కంఠా? కాదు. పోనీ అవన్నీ ఎలాగో నరుకుండాం అనుకున్నా బామ్మేవైపోవాలి? నుండరం బామ్మని అవరిస్తాడా? మద్దనీ మునలేవి అని చీదరంతుకుంటే బామ్మేవైపోతుంది! బెంగెట్టుకు వచ్చిపోదా....” అని లోలోపల గొణుగుకుంది నిర్మల.

“నువ్వేమనుకుంటున్నావో తెలుసులే. ఎంత చదివినా ఇంగితజ్ఞానం లేదే నిర్మలా కన్నె చెరపిడి పిల్ల వేళ్ళ పోతుందంటే తల్లీనా బామ్మేనా ఏ అడవి వంతోపంగా కంటికి దూరమవడానికి యిష్టపడదంటావు? పెళ్ళవ లేదని కంట తడిపెట్టే బామ్మ నువ్వు పెళ్ళికూతురైతే గుండెమీద కంబళి దించుకుని కొరుడ్యం నడిపిస్తూ అత్తారింటికి సాగనంపుతుంది.... అదృష్టం ఒక్కమారే తలుపుతడుతుందేనిర్మలా. కనురెప్ప లాడిస్తూ పలకరించేడు. తలుపుతెరవమన్నాడు వినిపించుకొన్నట్లు పూచుకున్నావు అవునా?”

“అదేంకాదు. అన్నీ నువ్వే అడుగుంటున్నావు” అని అబద్ధం వాడింది నిర్మల.

“పోనీ ఏ అవనుకంటున్నావో చెప్పు!” అని సాదించింది ఇద్దరిలో మిగిలిన.

“నువ్వన్నట్టు నిగ్గుడిది అడిగే కనుకో. తీరా నుండరం ఒప్పుకోకపోతే నిగ్గు నిగ్గు. అడుగుతే. పునంటాదని వ్యతిరేకం పుండా? తనే దూలేక పోయేదూ- ఒక్కమార వోరుతెలివి. గిత్తే రత్నాలు రాకపోతాయా. అడిగితే ఇతనిదేం పోయిందే? అవి తప్పించలేదని చెప్పబోయింది నిర్మల.

“నుండరం + చిగితే నచ్చు “తి” అంటావని కమ్మకం పుండా?”

“నన్నంతనా అర్థం చేసుకున్నాడు నుండరం?”

“నుండరాన్నంతనా అర్థం చేసుకున్నావా?”

“నుండరంవే అడిగుంటే కర్రి సోయి అమాంతం అనినలా తీనై పోయేదాన్ని.”

“ఈ కబుర్లకేంటే. అరిగిందాకానే”

“ఎందకలా ఎత్తిబొడ సాపు.... ఎవడేనాసరే ముండకొచ్చి పెళ్ళాదమని అడిగితే చెయ్యిజాచిశ అండుకొని మవసారా అంకికం పోనూ. ఇయినా నా పెరిగింది ఈ పెయ్యెనుతో అన్నీ జలాదిపోయిన కన్నులు- సి మోజుండే వాడెవడు? ఇంకా నాకు పెళ్ళి అంటే ఇంక అదృష్టం! ఈ జన్మకి? అని నిదానతో వుప్పురండి నిర్మల.

“అం కబురేనా, లేకపోతే నిదానా? చూస్తానెగా” అంటూ అని స్వాత్మగానూ మ చీలేకుండా మారుతుంది అర్థం.

రెప్పలార్చుకు చా వెలితిదూపుడు

చూస్తూ అద్దం ముందు అల్లో
చిస్తూ కూర్చుండిపోయింది నిర్మల.
అనాదమయ ప్రపంచంలో అణిగి
పోయివున్న చింతలా, అకాశంలాంటి
నిర్మల విశా నేత్రాలలో నీలి తెరలు
రెవరెవలాడుతున్నాయి. ఆమె కళ్ళలో
నీలంగా వేదవ ప్రవిస్తోంది. చేరే
నివ తలుపులుకోసుకుని గదిలో
ప్రవేశించేడు ఎదురింది మోహన్.
చేతిలో వున్నవాన్ని నులవల దుక్కునూ
వచ్చుతూ అద్దంలో చూస్తూ నిల్చు
న్నాడు. అద్దంలో నిర్మల కొంటె
వచ్చు వచ్చింది మోహన్ వచ్చేదన్న
సందడిలో అద్దంలో గూడునలాణి
కనిపెట్టలేదు నిర్మల. అద్దంలోంది

మోహన్ చిమూసోంది నిర్మల. మోహన్
నీలి చూపున్న నిర్మలని కంటి కని
బెడుతోంది అద్ద లో నిర్మల.

ర ది ర ది మోహన్ నానూ...
కూర్చుండి ... కూర్చోయ్యున్నా
నానూ... మీ గురించే అనుకున్నాను
... ఇప్పుడిప్పుడే. కలుగుతున్నాను
మంటున్నాను ... మీరే వచ్చేడు.
... నీ నుండు ... లాక్కుని
కూర్చుండి... బిజ్జె థా టాఫ్
యూ... యూ అర్ హియర్ అవి
వరదాగా ననుకూ వెనక్కి తిర
క్కుండా అద్దంగాంచే వంకరిస్తూ
మోహన్ ని అహ్యనించింది నిర్మల.

"అంటే... తమరు కా గురించా

ఉ ద రాం త కి

దంటి పిల్లల సమస్త అనాసలు, లివర్ అండ్ స్లీసు
వ్యాధులు నివారించి ఆరోగ్యవంతులుగా చేయును.

అమృతసంజీవిసీమాత్రలు

గర్భిణీ ప్రీలకు కలుగు సమస్త వ్యాధులను పోగొట్టి తల్లికి,
గర్భస్థ శిశువునకు బలము కలిగించి సుఖప్రసవము,
సత్పంతానము కలుగజేయును.

శ్రీ భుజంగరాధ్వైద్యశాల

ప్రాప్రయిటర్లు 'భిషక్కోరోమణి' పొన్నూర పేరయ్య అండ్ వంపు
తాళ్ళేవు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

బోడింగ్ రో కేడో ఎదుట వడ్డానం
 పూరు ... అంతేనా ... యూ థా
 పూఫ్ డి డెగ్ అండ్ హి యుర్
 హి ఈజ్ ... ఎంత గమనువారండి ..
 దెయ్యాలూ ఉన్నా వా నేనూ
 అన దనండి ... ఏం చేస్తాం.. ఏం చేసా
 అనగలరు ... మీ శిక్షించి ? .. కేళా
 కోళంకాళ సోతే .. నిర్భంగారూ ...
 నమ్మే స్త్రాననే చెప్పేరా ! ... మీరు . |
 నమ్మ ! కబురంవుదాచమకున్నారా !
 ... ఏమిటి సంగతి ... ఒక్కమారుగా
 వామీదాత దయ ప్రక్షుకోద్దించికి
 అన్నాడు ఉబలాటపడుతూ మోహన్.

“సామ్యం తెచ్చుకు ఉడుక్కుం
 పూరేం మోహన్ గారూ? దెయ్యాల
 లంటే అంత కవగ్గా వున్నాయి
 మీకు ... దెయ్యం అంటే దేవుడికి
 వికృతి ... దెయ్యాలంటే ఏం వను
 కుంటున్నారో మాహినెదయ్యాలూ
 కామినీ దెయ్యాలూ సుషిషుల
 కన్న అందంగా వుంటాయి ... ఆ
 మాతం తెలిదండి .. కళ్ళి సేద్య
 కీసెన్ దేస్తున్నా ... నాకు దెయ్యాల
 లంటే చాలా ఇష్టం నమండి”

“మీరు దెయ్యాలిన్ని చూసేనా
 నిర్భలగారూ? అది దెప్పకాని
 కేనా కబురంప బోయేరు కి”

“అర చూసేను ... మోహన్
 గారూ చూస్తున్నాను .. అబ్బ !
 ఎంత బాగుందోకన్నా ఎంత
 అందంగా ఉందో . చూడ ముగ్గు
 బుగా ఉంది” అంటూ విరగబడి
 కన్పించి నిర్భల.

“అర ! ... అదా పంగతి ... దొరి
 కేను గదా అని ... పోనీలెండి వా
 గురించి మీరు అంతగా అలో
 చిస్తే అంతే చాలు” అని వెల్లిబాగుల
 వత్సవ వత్సకు మోహన్.

“అదేదిటండి ... అలా చిన్నబో
 తారూ .. మీరు బ్యాటిపుల్
 దెయ్యం ... అందవైర వుత్సలు
 గురించి, అమాయక మైన వత్సలు
 గురించి నేనెప్పుడూ ఆలోచిస్తూనే
 వుంటాను మోహన్ ... మీరు వా
 ఆలోచనలో లేనిచెప్పుకు కి” అని
 పెదాలుబిగించి ముగమనోహరంగా,
 మసుర మధురంగా ఒక్క చిరువత్స
 చికింది నిర్భల.

“నిర్భలా ... మీరు.. నిర్భలా ..!”
 అంటూ కోరికల పందడిలో ఎగిరి
 పోతున్న మనమ చిక్కబట్టలేక
 దూకుడుగా లేచి ముందుకి దూక
 బోయేడు.

“దెయ్యాల చాలా అందంగా
 ఉంటాయి మోహన్ ... అంత తొం
 దల పడిపోతున్నారేం ... ఇప్పుడేం
 పనుంది? వెళురుగాని లెద్దురూ ...
 కూర్చోండి కొంచెం సేపు, సరదాగా
 కబుర్లు చెప్పకుండాం .. వచ్చిందగర
 నుండి పోతాను పోతానని ఒకటే
 చిందులు కూమందురుబాబూ ...
 ఊర .. కూర్చోండి” అంటూ అభి
 మానంగా గడుసుగా అర్దరు వేసింది
 నిర్భల.

మరుగులు కక్కుతూ చాటువేసే
 గుర్రంలా వశం తప్పకున్న ఆవేశా

ఓ.కే.ఎస్.గ్రాంథం

మీ. పశువుల ఆరోగ్య
సాధనాంగానికి
శ్రీరామరక్ష

మీ ఆపులు, గేతలు, ఎక్కువ
 పొలిచేయమనీ, మీ ఎక్కువ ఎక్కువ
 ప్రతిగా ఉంటే మరలః చనిపోయింది
 గేతుకు మీరే పట్టానాన్న మించింది
 మరొకటి లేదు.

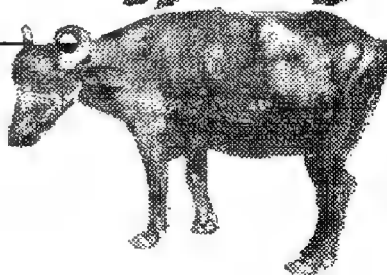
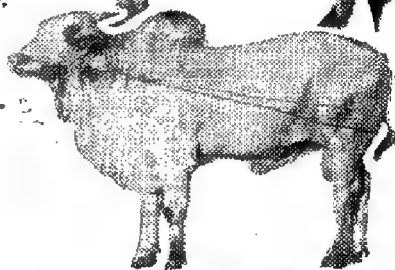
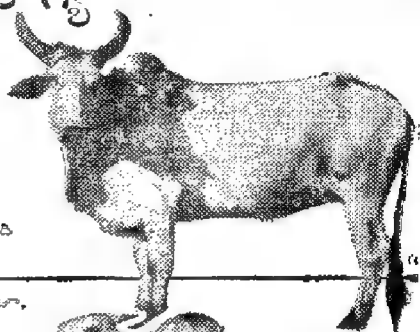
మీ. పపగ్రామం, బూలోనా, ప్రత్యోనా,
వాదండి. మీ సంతానం, వాటిలో మీ
కుటుంబ సంతానం, ఎలా స్పర్శి వెండు
కుందో చూడండి.

మీరు ఎక్కువ లాభం పొందేందుకుగాను,
 టి.కే. పబ్లికేషన్ సలహాను సవరణలతో
 మేము నిలిచి తెలిపే చూ కలపక
 ముందు మీ దీక్షను అడగండి.

మీ సంతక పద్ధి చేసుకొనేందుకు
 డి.కే. పబ్లికేషన్ వారందీ,

ది. కన్వేన్ షన్ యాటిక్
కంపెనీ (ఇండియా)
ప్రైవేట్ లి.
హైదరాబాద్.

డిస్ట్రిబ్యూటరు : 1. శ్రీ మధు ఆటోస్ కంపెనీ,

భావ... సామర్థ్యం, సజయవాద | సామర్థ్యం ప్రవర్తన, సామర్థ్యం

2. తాదా విజ్ఞాన, గోపరాజు ముద్రాధిపతి
సూర్యారావుపేతు, శివార్ వా.

3 పాసం మల్లయ్య & సమ్మ, కల్యాణగఞ్జ్, హైదరాబాద్.

4. అమరా వశరథచామయ్య, సి. ఎన్. హాస్ పీఠ, నెల్లూరు.

నిజకథ్యంవేసి, ఉమ్మరంటూ వెళ్ళి తగ్గిపోయి కుర్చీలో చలిజ్వరదాడు మోహన్. అద్దంలో చొచ్చుకు పోయి నిర్మలను అమాతం పెనవేసుకుంటామని అరాటవేడితూ అద్దంలోంచి నిర్మలని తాగేస్తూన్నాడు.

“అబ్బ! రాతిగుండె అడిమిది... వివిటండి ఆ పుస్తకం, అంటేలా నీటి పేనున్నారా?” అని చన త్వరితంబడి నిర్మల.

“త్రీ” అని సిగ్గుపడి కంబుడికి దిగి బిగువు తగ్గించేడు.

అం! త్రీనా! అంత నిర్భాషి జ్వరంగా నలిపేస్తున్నారా! జ్వరలేవండి. కొంచెం సున్నితంగా పట్టుకోండి...” అని పకపకా నవ్వుపించి నిర్మల.

మోహన్ చేతిలో నలిగిపోతోంది త్రీ. నిర్మల మనస్సులో నలిగిపోతున్నది మోహన్. ఇద్దరిమధ్య నలిగిపోతోంది అద్దంలో నిర్మల.

“అవువారే మీలో మాట్లాడడం బాలా కష్టం సమయి” అన్నాడు విన్నపోతూ మోహన్.

“అంతేనా... ఈ... ఏమిటండా పుస్తకం? నవలా?”

“అవును... పెళ్ళి కాకుండా వుండిపోయిన అదదాని అగదాక్కు... కాలాబాగా రాసిందండి. అంత చురుకైన పద్యకావి.”

“ఏదేదీ... చూడని య్యేం?”

అంటూ పుస్తకం కోసం చేయబాపింది నిర్మల.

వేళ్ళు తగులాయేమోనని శావత్రయ కదాడు మోహన్ అది కనిపెట్టి పుస్తకం తవరి అడవికంటి నిర్మల. నెల పుస్తకముందు కూర్చుని కేడిలు తిప్పతోంది. కలెంతుకుని పుస్తకం తరగేస్తూ అద్దంలోంచి కలెంతుకుని కనిపెడుతోంది మోహన్. తన్మయిలో వున్నాడు. తనవేదిక కళ్ళప్పగించి చూస్తున్నాడు. మంచి వయసులో వున్నాడు, అందమైనవాడు, మంచివాడు, చదువుకున్నవాడు. అన్నీ వున్నవాడు పాతికేళ్ళుండవూ? పైనే వుంటాయి. ఎందుకండవూ ముప్పైలోపే అవును. తనకన్న చిన్నవారే మరి. తెలివి తక్కువ వారా? ఈ చూడోదూ, చూసుకోదూ? వయసు విారిపోయింది తనకి. తన నెండుకు చేసుకుంటాడా? తన నందెటికి కో అంటే కొక్కొలు. అలా కేం? తనుకగదా? ఏం ఎందుకు తగదూ? వయసు కేవుంది. మహావుంతు ఎంత తేడా. మిగిలేళ్ళు. అంతేనా. అదుగలే ఏంవంటాడో! చేసుకుంటాడా, అలా అప్పుడూ. పోనీ అంత చూస్తే... మధనపడి పోతోంది నిర్మల.

“ఏంపండి నిర్మలగారూ... నేనెళ్ళి పోయిం తరువాత చదువు కొరానూ... అప్పుడేమి తెయ్యానా? అంటూ చేసుకున్నాడు మోహన్ నిర్మలపై భయచలక.

"సారి ... మీ టూకథ అని చూస్తున్నాను." అని తలెత్తి 'ఎం' అన్నట్టు అడ్డంలోంచే చూసింది నిర్మల.

"ఇటు తిండి ... ఇంటికొచ్చిన వాళ్ళతో యిలా గేలావుంది మాట్లాడు ... ఏంపూర్వాదుడి. ఇందుకే నా కుమర వుదా మనుకున్నాను? ఇలా తినుగదూ. దివ్వి పెట్టవైంది."

"అంత విసుగైతే ఎలాగండి మోహన్ గారూ ... మనిషి హిదకన్న మగ్గాడలమీదే మోక్షమూట పటు తిరిగి కూర్చుంటునా. ఒకరి వొకరు చూసుకుంటున్నాం గదా చాలమా?"

"ఒకరి నొకరు చూసుకుంటున్నారా! ఎలాగ. ఎక్కడా? అన్నదాళ్ళుంగా మోహన్."

"అడ్డంలో" అంటూ చిన్న పొడి తగ్గు దీగ్గి సిగ్గులు తిగురిమా ఒయ్యాయంగా వదిలిపోయినప్పుడుంది నిర్మల. మల్లెమొగ్గ, తోరణంలా జిగేల్లని అడ్డలో మెరిసింది వలువరుకు. చిత్తైపోయేడు మోహన్.

"నే నెందుకొచ్చానో తెలుసా?"

"ఎందుకండోయ్ ?!"

"చాలా సీరియస్ విషయం. తబురు చెప్పిపోవావని."

"ఏంటుండోయ్ అంత సీరియస్. పెళ్ళికబురా?"

"ఎక్కడో - అదే - ఎంత వేగం పోలేనుకున్నారూ!"

"అలా..." అని క్షణం పాటు

నిర్మలంత పోయింది నిర్మల. వెంటనే తెరుకుపి నవ్వుతెచ్చుకుంటూ...

"హి... చెప్పండి. అగిపోయేరేం పూర్తిగా చెప్పేంకాకబురేదో" అని పుస్తకంలోంచి తిరిగి చూడలేక చూసింది నిర్మల. తన పేరే వట్టి వట్టి చూస్తున్నాడు మోహన్. కళ్ళపళ్ళబింది సిగ్గులు.

"మహమ్మదీయ ప్రవక్తలైతే తక్షణం చాలా ముప్పయ్యే అంటూ మా నాన్న తెలిగ్రాం కొట్టెడు ... నిర్మలగామా... వెళ్తే ఎదిరించే పెళ్ళి నాకు లేదు. మెడవొంటి పీట మీద కూర్చో బెట్టెస్తారు. తప్పించుకోడం నా తరంగాదు. నిర్మలగామా... నిర్మలా" అంటూ దీనంగా నిర్మలవేపు చేతులు జాచేడు మోహన్.

"ఎంత పుజ్యం చేసుకున్నారు మీరు మోహన్ గారూ.... ఎంత అదృష్ట వంతులూ ... ఏ వయసులో జరగవలసిన ముద్దు ముచ్చట్లు అవయసులో జరిగి పోవాలి. సంబర వడి జరిపించడానికిత బలగం వున్నాడు మీకు... అంత అలోచిస్తూ రెండుకండి ?!—ఎందుకు తప్పించుకోవాలనుకుంటున్నాడూ? పెళ్ళంపే బతుక్కి పెద్ద పండుగ మోహన్. ఎంత నిర్భయ జీవితానికేనా అమృతరక్షణ ఒకవరం—కుథం వెళ్ళిరండి తం... గ్రామ్యు. లేవమ్మ మీ ప్లై ర్ మోహన్. వెళ్ళిరండి" అంది నిండుగా తొణక్కుండా.

మీ వయస్సంతో చెప్పనా ?

అవఁగా అంటూ కిందటి నెల 'జ్యోతి' లో మీరు విజోద గణితం ప్రచురించారు. అంత ఇబ్బంది వకటండా అంతకంటె రేగ్గా అవతలివాడి వయస్సు కనుక్కునే ఉపాయం నేను విన్నది చెబు తున్నాను చూడండి—

మీ స్నేహితుడిని అతని వయస్సును 9 పెట్టి హెచ్చవేసి, వచ్చిన దానికి అతని వయస్సుని కలిపవచ్చి, ఎంత వచ్చిందో మీకు చెప్పమనండి. అతడు చెప్పిన సంఖ్యలోంచి ఒకట్లు స్థానంలో అంతెని వదిలిస్తే మిగిలిన సంఖ్య అతని వయస్సు.

మీ స్నేహితుడి వయస్సు 15 అయితే — దాన్ని 9 పెట్టి హెచ్చవేస్తే 185 దానికి 15 కలిపితే 150 అవుతున్నా వదిలిస్తే 15. కలాగే మీ స్నేహితుడు తన వయస్సులో అవుతున్న ఏ సంఖ్యనైనా కలిపెత్తువచ్చు అన్నట్లు మీ స్నేహితుడు మోక్ష చెప్పే సంఖ్యలో ఎప్పుడూ ఒకట్లు స్థానంలో నున్నా వుంటుంటే.

వి. ఆర్. జి. ప్రసాద్, కాకినాడ.

[అవును. ఇది మరొక వరకే, కాని, దీనివల్ల, మనం తన వయస్సుని ఎలా కలిపెట్టిందో మీ (మీ) స్నేహితుడు ఇట్టే కని పెట్టుస్తాడు. ను.]

"అ | అంతేనా నిర్మలా నిన్ను అతడు పెంచుకోచ్చేను. అంతేనా... నిర్మలా" అంటూ మాన్యంలోకి చూడ్తూ మొదలుపెట్టేడు మోహన్.

"ఎందుకలా తెలియబోతున్నావు మోహన్ | ఎందుకంటే అది తెల్ల చొయ్యిని నిర్మల.

"ఎన్నెన్నో పూహించుకున్నాను

నిర్మలా... నిర్మలా... మీకు అభ్యంతరంకేకపోతే..."

"అ | అంటూ ఒళ్ళంతా కళ్ళు కేసుకుని కంకారు వదిలిపోయి అక్కర్లేగా మోహన్ మొదలులోకి చూసుకుని నిర్మల.

"అహం... మరేంలేదూ. నిర్మల గారూ... మరేం... మీకు అదేకేకలేకపోతే నేను... మనం..." అంటూ

భయపడుతూ వీళ్ళు నమిలేడు
మోహన్.

'అ...ఏమిటి! మోహన్!
మీరు...నన్ను! నిజంగా! ఈ
విద్యార్థులారా... ఈ జీవితం...
అంత అదృష్టం... మోహన్ మోహన్!
అంటూ అర్ధాంతరంగా మూగబోయి
చూతున్న మోహన్ కు తిరిగి
దోసిరి వట్టింది నిర్మల.

అమె కళ్ళు చెమ్మగిరి పోయాయి.
పరంలో కనులాల్లా జలదరించేయి
కళ్ళు. జల తరంగిణిలా కంపించి
పోయాయి పెదవులు. పీఠాగలా
తనువెలా కంపించి పోయింది నిర్మల.
మూర్ఛనలు పోయింది. తిలా ప్రతిమి
పోయింది.

'ఏం చెప్పను!... వెనెలా చెప్ప
కోగలను మోహన్... మాటలు రావ
డం లేదు... నడిచయనుకు ఉన్నా
మీరు...నన్ను... మోహన్! —
నాకు — అంత — ' అంటూ తన
అర్థమైనా నిజమైన పోయి, తన
సౌఖ్యాన్ని నిజమైన పోతూ అజరి
కుదించి ఎలా ప్రత్యేక చెప్పాలో
తెలియక, ముంచుకుపోయి వెళ్ళిపో,
పొంగుతున్న సంతోషంలో తడబడి
పోయి నోటూ బాతురాక నిర్మల
నిలబడిపోయింది నిర్మల.

'అయ్యా సారీ — క్షమించండి
మీకేవల అభ్యంతరం. అడిగిన
కున్నాను... పొబడి తొందర
వద్దాను — సారీ! అని చెప్పిరి. తన
మోహంతో చిన్నబుచ్చుకుని కుర్చీ
కోసంగా వెనక్కి తోసేసి నిల్చు
న్నాడు మోహన్.

'కాదు కాదు. వినుండి మోహన్...
— వేచి ప్రియ కొంకం వినుండి
మోహన్! అని వీర చివ్వు
బోయింది నిర్మల.

'బాధపడకండి — ఇంకేం చెప్ప
క్కలేదు — బాధపడింది — నోరు
జారేను — వస్తాను నిర్మల! రూ —
మీ కిటికీలో కళ్ళి అడుగు పెట్టను.
— క్షమించండి — తొందర పడను!
అంటూ వినురుగా వెళ్ళిపోయేదా
మోహన్.

పిడుగు వడిట్టు కుప్పలా కూడి
పోయింది నిర్మల. మోహన్ మాత్రం
చేతులు కప్పి టూ వెళ్ళి వెళ్ళి
విడనూ గద్దెనూ కూలబడి
పోయింది. విచ్చిమిస్తూ మోహన్
వేపు పట్టెడు దిబ్బతో అద్దం
లోంచి వెళ్ళి చూచు చూసింది
నిర్మల. చేతికి జారిపోతున్న వరాల
మాట వేపు నిశ్చేష్టురాలైపోయి
విచ్చిమిచ్చిగా చూస్తోంది.

'మొద్దు మోహన్! — సిగ్గు
బిడియ! నీ నమయా నమయాలు
లేవు? — ఇంత వయస్సా దినా
ఇంకా మోహమాటవేనా! — వెంటనే
'దా' అనలేకవిద సోద చెప్పాచేవు.
— ఏమిటా పోయింది? — భయం —
మొద్దు మోహన్!... అనుభవించవో
అంటే అద్దం. మోహన్ ముడుచుకుని
మనగ బారింది.

'మొద్దు! పోయింది నిర్మల.
ముడిరిపోయింది నిర్మల

అంత

జోడి

రాగ రంజని

గాన్ సా హెబ్

బడేగులాం ఆలీఖాన్

చౌరాకాలం
కిందటి నంగతి.
పదిహేనేళ్ళ
యిందేమో ఏదో
పనిమీద ఎక్కా
రులోని రేడియో
ఫేషనుకి వెడితే,
అక్కడ పని
చేస్తున్న మిత్రు
లొకరు "మీకు
అపూర్వ సంగీ
తం వినిపిస్తాను.
వింటారా?"
అన్నాడు. "తప్ప
కుండా!" అ
న్నాను.

రేడియో ఫేష
నులోని రికార్డుల
దొంగర లోని
నాలుగైదు రికా
రులుంటేనే, ఆ మన
వాటిని వినిపిం
చాడు. అవిడిస్తాడ

అదే గులాం అలీ ఖాన్ పాటలు.

ఆ పాటలతో అదే నా మొదటి పరిచయం. చాటి ని పాటలనాలో, తేనెతెలులనాలో అప్పటికీ, యిప్పటికీ నాకు తెలియదు. నాకు భాష తెలియక పోవటం చేత అవి అరం క్షుడా కాలేదు. "సంగీత జ్ఞానము భక్తి వినా వన్యార్థము కలదా?" అని త్యాగరాజు గారు ప్రశ్నించారు నాకు సంగీత జ్ఞానం, భక్తి రెండూ లేవు కావినంగీతం అంటే భక్తి మాత్రం వుంది. ఆస్వాదన శక్తి మాత్రం వుంది అనాడు నేను విన్నవి ఖాన్ సాహెబ్ (అదే గులాం అలీ ఖాన్) టుబ్రూని జ్ఞాపకం వున్నదిగాని, ఎవీ ఏవో ఈ నాకు నాకు జ్ఞాపకం రావటంలేదు. అయినా, అనాడు నేను పొందిన అనుభూతి మాత్రం నాకింకా గుర్తుంది

తేనెం శబ్దాలు, స్వరాలు ఎంత గారడీ చేయగలవో అనాడు నాకు తెలిసింది. "రమ్యాణీవీక్యే పిధురాంశ్చ నిశమ్య శబ్దాన్..." అన్నాడు తూడండి కాకిదాసు. మధురమైన సంగీతం వింటుంటే జన్మాంతర స్నేహాలు జ్ఞాపకం వస్తాయట నాకు జన్మాంతర స్నేహాలు జ్ఞాపకం రాలేదేగాని, ఏవో మధుర దృశ్యాలు నా కళ్ళముందు రూపుదల్చాయి. యము నా నదిపై వెన్నెం కెరటాలు పొదరిళ్లు, తమారం వృక్షాలు, వేణువుడుతున్న శ్రీకృష్ణుడు, అతని టుట్టా రాస నృత్యం చేస్తున్న గోపికలు, మధ్యలో ఎక్కడినుంచో కుహూమని కూనే ఒక పుంపోకిల-

అప్పటికీ ఖాన్ సాహెబ్ పేరు

ఉత్తరాదిన ప్రసిద్ధమై వుండవచ్చు గాని, దక్షిణాదివారికి కొంత అనుకుంటాను అంతకుముందు ఆయన మద్రాసు ఎన్నిసార్లు వచ్చారో నాకు తెలియదు. అప్పటికాయన పాకిస్తాన్ లో వుండే వారట కుడా ఏమైనా, 1950 తరవాత నుంచే ఆయన పేరు దక్షిణాదిన మారుమోగడం ఆరంభించినటు గుర్తు. ఉత్తరాదివానికి కన్నాటకం పెట్టలేదు, దక్షిణాది వారికి హిందుస్తానీ అతగా వట్టదు కాని, ఖాన్ సాహెబ్ తరచుగా మద్రాసు వచ్చి కచేరీలు చేసి దక్షిణాది వారిని దాదాపు జయి చేశారు

ఆ తర్వాత మరి కొద్ది జాలకే ఖాన్ సాహెబ్ పాటను ప్రత్యక్షంగా వినడం తటస్థించింది. రసికరంజనిలో అని గదు, ఆయన కచేరీచేశారు ఈ హిందుస్తానీ విద్యా సుడు ఏ మాత్రం పాడకాదో చూద్దామన్నట్టుగా, ముంద వరసలో దక్షిణాది విద్వాంసులు చాలా మంచి కూర్చున్నారు అంతమండినానే కావచ్చును—అనాడు ఖాన్ సాహెబ్ అమృతకళరం కురిపించేశారు ఆ తర్వాత నేను ఆయన కచేరీలకు చాలాసార్లు వెళ్ళాను కాని, అనాటి మొదటి అనుభవాన్ని పోలిందాన్ని నెప్పదూ పొందలేదు బహుశా ఖాన్ సాహెబ్ కనికర కచేరీలన్నిటిలోకి అదే గొప్పదేమో. దక్షిణాది విద్వాంసులు ఊగిపోయారు. ఆయన ప్రతిభ అప్రతిభులై పోయారు.

నాకు బాగా తెలియదుగాని శ్రుతికి, అపశ్రుతికి మధ్య ఒక ప్రమాద కరమైన ప్రదేశం వుండనుకుంటాను

పెద్దవాళ్ళ మనసు
మనసు లినిపించి కున్న
ఎళలో చాలామంది చిన్న
తనంతో ఎందుకూ పనికి
రానిమొదల క్రిందే జమకట్ట
అడే వారే! అందుకే పువ్వు
పట్టగానే పరిమళిస్తుం దన్న
మాటని రమ్మన నమ్మ
తుంది కాదు.

ఇదేదో సినిమాలోని దైలాలులా
వుందే అని మీకభిప్రాయ పడచ్చు.
శేకటోతే చాలా విధూరంగా వుందే
అని ఆశ్చర్య పడవచ్చు. కాని, ఏమి
ఏమైనప్పటికీ ఇది మటుకు ముమ్మా
టికే నిజం. కావాలంటే చూడండి...

అటుయుగానికి నాదీప్రస్తావన
గావించిన అల్పార్థు ఐన్ స్టయిన్ తను
చిన్నప్పుడు చదివుకున్న మ్యూజిక్

పెద్దవాళ్ళ చిన్న తనాలు

మ్మాయిలో ఎప్పుడూ వెనకబడే
వుండేవాడట. అపరిమితమైన సిగ్గు,
భయంతో ఎవ్వరికోటి కలియకుండా
ఒక మూలంగా కూర్చుని ఎప్పుడూ
ఏ గో ఆలోచిస్తూ వుండేవాడు. "ఏమి
ట... భగవంతుడా! ఇలాంటి విచారితవు
కొడుకుని ప్రసాదించా"వని అతని
తల్లి తండ్రు లనుకన్న రోజులుకూడా
వచ్చాయట!

ఐన్ స్టయిన్

ఈయనకి చాలాకాలం
వరకూ మాటాడం, నడవడం
లేదు "ఎందుకూ పనికి
రాదు. వట్టి చవట. ఇతనికి
పాఠంచెప్పడం కూడా కంఠ
కోవతప్ప మరేమీ లాభం
లేదని ఇతని మేనత్త పని
లే కాదు. పాలిటేక్నిక్లో
జేరుదామని పరీక్షకి వెళ్తే
మొదటిసారి ఫెయిల్ అయ్యాడు.
రెండవసారి ఎలాగో కష్ట
పడి బొటాబొటి ప్యాసు
మార్కులు తెచ్చుకున్నాడు.
అటుంటి ఎప్పుడీ
ఐన్ స్టయిన్ తన ఇన్వెంటర్
సంవత్సరానికి కర్నా

"ఇ = య ము సీస్టేర్ దో" అన్న మాత్రాన్ని కనిపెట్టి ప్రపంచ విజ్ఞాన చరిత్రలో ఒక క్రాంతి యుగాన్ని ప్రారంభించాడు. తత్ఫలితంగా నోబుల్ బహుమానాన్ని కూడా పొందాడు.

వరిగా ఇలాగే వుండేనాడట బజాక్ మ్యాటర్ కూడా : ఎప్పుడూ గాలిపటాలను ఎగరేసుకుంటూ బడి ఎగొటి కాలం గడిపే గా వుండే వాడటం. ఆలాంటి న్యూటన్ భూమికి ఆకర్షణ శక్తి వుందని మొట్టమొదటి సారిగా గుర్తించి తన వ్యక్తిత్వాన్ని గుర్తించుకొని పేరు ప్రఖ్యాతులను తన వైపు ఆకర్షించు కన్నాడు.

చార్లెస్ డార్విన్ కూడా ఇంట్లో వాళ్ళదే! ఎందుకూ పనికిరాని దడ మృగం అనిచి, చూడేవాడ బడికి పోకుండా అడవులోకి, పొలాలకి పోయి జంతువులని పట్టలని, చిట్టని చేమలని చూస్తూ కూర్చునేవాడు ఇతని మేనల్లు ఇలాంటి కుంభావనాతో నభవిష్యత్ అని అనుకుంటూ వుండే వారు. అలాంటి వాళ్ళకూడా ఇతను తన "ఆరిజిన్ ఆఫ్ స్పీషీస్" సిద్ధాంత తో రెచ్చుకున్న పేరు ప్రఖ్యాతులు విని అతడేనా ఇతడని ఆశ్చర్య ప్రాయము :

రచయితలో కూడా ఇలాంటి పరుకు తేక పోలేదు. అరివర్ గోల్డ్ స్మిత్ తను చదువుకున్న మూడు కాలేజీల నుండి ఒక్క డిగ్రీకూడా తీసుకోకుండానే బయటకు వెళ్ళి వచ్చాడు ! కట్టుకున్న బట్టల్లో

యూ వ్ అంతా పెట్టనగ్రావి మీద పాటలు పాడుతూ, మధ్యమధ్యని బిచ్చగాళ్ళకి పాటలు, వద్యాలు రాసి పెట్టూ, తిన్నప్పుడు తిని లేనప్పుడూ వస్తుండి వర్యబించాడు అల్ ప్స్ వస్తామిద కూర్చుని తన వ్యక్తిత్వానుభవాన్ని "ట్రావెల్" అనే కావ్యంతో రమ్యంగా వర్ణిస్తూ రాశాడు

రోమన్ సామాజ్య చరిత్ర వ్రాసిన గెల్స్ కూడా చదువుకునే రోజుల్లో బుద్ధావశారంగానే వుండే వాడు ! ఇప్పటికీ ఎప్పటికీ పార కులను సంభ్రమాశ్చర్యాలతో ముంచితోందేసేటటువంటి లెక్కలేనని నవలలు వ్రాసిన సర్ వాలర్ స్కాట్ కోసమేనా "మూర్ఖాగ్రేష్ట, సక్రియ", అన్న బిరుదుని స్పష్టస్థాని అని అతని చిన్నప్పుడు అయితే వారట ! అంగకవి థామస్ ఛాటర్ టన్ కూడా మండిగొడిగానే వుండేవాడుట ఇలాంటి క్రూర్లు వుంటే స్కూలికికూడా అప్రతిష్ట అని అతనిని డిస్మిస్ చేసేశాడు కూడా. ఇటీవలి వాడియిన ప్రముఖ ఆర్థిక శాస్త్రవేత్త కిన్సుని - అదే ఆర్థిక శాస్త్రంలో వట్టి తెలి తక్కువవాడని చిన్నప్పుడు అతా అనుకునే వారుట. సివిల్ సర్వీస్ పరీక్షలో అతనికి వచ్చినన్ని లెక్కవమార్కులు అతకు ముందుగాని, తర్వాతగాని ఎవ్వరికీ రాలేదుట ! అలాగ ఒకవంత రికార్డు స్థాపించాడు లార్డ్ కిన్సు.

—ఆమర్తి రామప్రసాద్

తొరనివెతవో తొయనిగాధలు

సి. ఆనందారామం

(గత సంచిక తరువాయి)

“సరే సరళక్కా!”

కృష్ణ అంత తేలిగా ఒప్పేసుకుంటుందని సరళ ఆశించలేదు. ఉప్పొంగిపోయింది.

“నీ దొత మంచి మనసు కృష్ణా!”

మనసారా అంది.

“పోదూ! వాదేముందీ? నీ ఇల్లు నీ కష్టం...” నవ్వేసింది కృష్ణ -

“హుషారుగా వంటకా చకచక ముగించింది సరళ. సరళ మనసు వ్యర్థసీమలో విహరిస్తోంది ఇంత ముకుతైన మార్గం కళ్ళ ముందుంచుకొని ఇన్నాళ్ళూ అన్నీ తిప్పలు పడినందుకు నవ్వుకొంది.

వడ్డల సమయానికి వంటింట్లో కొచ్చింది కృష్ణ వేటి

“వంటకా అయిందా సరళక్కా!”

“అ! అయిపోయింది కృష్ణారూచి మాడు?”

కృష్ణ ఒక్కొక్కటి రుచిచూసింది.

“ఎంతబాగా చేశావ్ సరళక్కా!”

నిజం ఒప్పేసుకుంటున్నాను. వాకకు దా ఇంత బాగారాదు.”

“ఊరికే అంటున్నావు. నువ్వు కూడా బాగానే వండుతావు.”

“ఊరికేకాదు-ఇంకా! సరేతా నువ్వు నీ గదిలో పెళ్ళి వ్రాసుకో ఇంక-బావా చేస్తుంది.”

“అదేమిట? నేనే కట్టస్తాను.”

“అమ్మో! ఇంకేవైనా ఉందా? బావ నిన్ను నమ్మకూడా తవ్వి పాతేస్తాడు. బావా చేస్తే సరికీ నువ్వు వ్రాసుకుంటూకనిపించాల్సిందే! లే! పోతే బ్రతగలనా?”

సరళ ముఖం తెలితెలి పోయింది.

“అంటే, వంటకా నేను చేసి వట్లు అయినకు తెలియ కూడదనా?”

“అంతే మరి!”

“వీలేదు- నేనొప్పుకోను. నేను నిజం చెప్పేస్తాను.”

“చెప్పు-బావ నీమాట నమ్మడు. నేను వంటింట్లోనే ఉంటానుగా!”

సిరియల్

వేనే దేశాననుకుంటాడు. మువ్వవచ్చి
పరంగా వ్రాసుకోవటం మూడు
కున్నావని నిమిద చిరాకు వడ
తాడు."

"కృపా! ఇది వ్యాయంకాడు.
రంత క్షోభ విట్టకు. నిమ్మ దేవుడు
క్షమించడు."

"ఇదెక్కడ వ్యాయం! కూర్చో
బెట్టి బేసి పెడుతుంటే యోభా?
దేవుడు నన్ను క్షమించడా?
పోసీలే! దేవుడునన్నుక్షమించకపోతే

వాకు బాధలేదు. వానికి కోపం
రాకుండా ఉంటేదాలు"

"భా! నువ్వు ఒక అడదాని
వేనా? ఎదుకొచ్చిన జన్మ?"

"సరళక్కా! మాటలుజాగ్రత్తగా
రాసియే! ఎందుకమ్మా అంత లేసి
మాటలు? అంతకూడని పని ఏం
చేశాన్నేను? ముందు ఒకళ్ళని పెళ్ళి
చేసుకోవాలనుకున్నావా? వాకువా
రదనలు బాగులేవన్నారని కోపం
తెచ్చుకున్నావా? మరొకళ్ళు వా
రచనలు బాగున్నాయన్నారని

అమాంతం వరించేశారా?
మూడుముళూవడకుండానే
వచ్చుకుండుకుమముక్క
చెక్కలయితే నీకూ, నీకూ
చాకిరీ చేసుకుంటూ పొట్ట
కుంటున్నాను. అంత
మాత్రాకి నోటికొచ్చిన
మాటలన్నీ అంటున్నావా?"

క్రింద కూలబడి వెళ్ళి
వెళ్ళి ఎడవసాగింది కృష్ణ
వెజే-

స'ళకు గొంతుకతడారి
పోయింది.

సరళకూ రావుకూఉన్న
పూర్వ పరిచయం మదర్స
నానికి తెలుసు. సరళ
చెప్పింది. తరువాత తరు
వాత ఏ అపార్థాలూ
రాకుండా ఉండటానికి
అన్ని సంగతులూవివరంగా
చెప్పి అతని కిష్టమయితేనే

జరిగిన కథ

సరళ పెరు పొందిన రచయిత్రి.
సాహిత్యాభిరుచి కలిగిన రావును ఆమె
ప్రేమించింది. కాని అతనికి ఆమెపట్ల
రచయిత్రిగా పెద్ద గౌరవంలేదు. అతని
విమర్శలకు ఆమె అహం దెబ్బతింటుంది.
రావుమీద కని తీర్పుకొనడానికి మదర్స
నాన్ని పెళ్ళి చేసుకుంటుంది మదర్సనం
ఆమెను ప్రిగా కాక రచయిత్రిగానే
చూస్తాడు పట్టినకలం విడవనివ్వడు
ఏ పని ముట్టుకోనివ్వడు. ఇంట్లోంచి
కదలనివ్వడు. ఎప్పుడూ ఏదో రాస్తూ
వుండాలంటాడు. ఇంట్లో పని చేయ
తానికి అందగతై కృష్ణవేణి వుంది. ఆమె,
తన భర్తచనువుగా వుండడంచూసి సరళ
మనస్సు మండిపోతూ వుంటుంది. రాను
రాను జీవితమే దుర్భర మవుతుంది.

రావుతో మాట్లాడతానని లేకపోతే, మా వేస్తానని చెప్పింది.

ఈ విషయం విన్న నుదర్యనం కష్టపెట్టుకోలేదు సరికదా, సరళ రావును మానేసి తనను చేసుకున్నందుకు గొప్పగా ఫీలయ్యాడు. పైగా ఈ కథను తనే గొప్పగా చాలా మందికి చెప్పుకున్నాడు. పాపం. తరళ రహస్యం పూర్తిగా రచ్చ

కెళ్ళేసింది. ఏం తెయ్యగలదు శి కాగితాలమాటునకరువుతీరావీడ్చింది.

13

“వరకా! మీ అన్నయ్య దగ్గి ర్నుంచి ఉత్తరం వచ్చింది.”

“ఏం వ్రాశాడు శి?”

“పాపం, వాళ్ళ మ్యాయి

ఇందూకు జ్వరంగా ఉండిత. ఒక్క టికి అవస్తగా ఉండిత - నిన్నో చిప్ప నాలుగురోజులుండమని రాకాడు. ఏం, వెళ్తావా?

పావం, ఇందు చిన్న పిల్లగా ఉండగానే సరళ వదిన చచ్చిపోయింది. అన్న శ్రీరాం నానాయాతనా వడి ఇండును పెంచుకొన్నాడు వెళ్ళాలనే ఉంది కానీ తను వెళ్తే - కృష్ణ - సుదర్శనం ఇద్దరే యింట్లో! - అబ్బా ఉహించటానికే ముటుగా ఉంది.

‘నేను - నేను - వెళ్ళలేను—’

వణుకుకున్న గొంతుకతో అంది సరళ.

‘వెళ్ళవా? అదేం?’ అశ్చర్యంగా అడిగాడు.

ఏం చెవుతుందీ! ఏం చెప్పాలి?

‘మీరు వస్తారా?’

‘ఎలా? నాకు సెలవులేదు. మువ్వొక్కదానివే వెళ్ళదానికేం?’

‘ఉహు! వెళ్ళను.’

‘తాగుంటుందా? ఒక్క సారి వెళ్ళి రద్దా!’

‘ఒక నవల మధ్యలో ఉన్నాను. వదలి వెళ్ళలేను’ - సుదర్శనం వోరు కట్టుబడి పోయే నమాధానం చెప్పింది.

‘పోనీ, నే వెళ్తాను. పావం, ఎంతసరమో, ఏమిటో?’

వింటున్న కృష్ణ చటుక్కున అంది. సరళ మనసు అనందంతో చిందులు వేసింది. ఎంతసృష్టం! కనీసం కొన్నాళ్ళపాటు ఇంట్లోతను తన భర్తా - హమ్మయ్య!!

‘అంతకంటే నా కృష్ణా! నువ్వెళ్ళు! నీమేలుమరిచి పోలేను.’

‘ఇందులో ఏవుందిలే సరళక్కా కాస్తంత గంపంత చేస్తావు—’

నవ్వేసి వెళ్ళిపోయింది కృష్ణ—

అమరునాడు శ్రద్ధగా వ్రాసుకుంటున్న సరళ దగ్గర కొచ్చాడు సుదర్శనం—

‘వ్వు! బోలెడు డబ్బు నష్టం - పోనీలే? నీరవసల కన్నా నా ఏమిటి?’

విచిత్రంగా చూసింది సరళ—

‘డబ్బుకషమేమిటి?’

‘సెలవులేదు. సెలవుపెట్టే జీతం నష్టం మీదే పెట్టా.’

సరళకు సంకోషంతో కళ్ళు తెరిలేదు.

తనొక్కరీ ఉంటుందని సెలవు పెట్టన్నాడు సుదర్శనం.

‘పోతే పోయింది లెస్తురూ! ఇంతకూ మీరు సెలవు పెట్టువ్వారా?’

‘పెట్టేశాను. వారం రోజులు!’

‘వాసంరోజులే! ఏడురోజులు!!’

“అవును. కనీసం వారము యి నా ఉండకపోతే బాగుండదు—”

“ఉంటు మేనింటి?”

“అదే, మీ అన్నయ్య దగ్గర!”

“మా అన్నయ్యదగ్గరా?”

“అవును నువ్వు వెళ్ళక నేనూ వెళ్ళకపోతే ఏం బాగుంటుందీ? ఏమై నా అనుకోరూ! అందుకే చచ్చినట్టు సెలవు పెట్టాను. పోనీలే నీరచన అన్నింటి కంటే ముఖ్యం నాకు. నుఖంగా వ్రాసుకో! అసలు డిస్టెంట్స్ ఉండదుగనుక ఈ వారంలో నీనవల పూర్తై పోవచ్చు— అనవసరంగా వటూరి పట్టుకోకు హోటల్ నుంచి కేరియర్ తేవటానికి కుర్రాణ్ణి మాట్లాడాను మంచి హోటల్ లే! భోజనం బాగానే ఉంటుంది కాఫీ, టిఫిన్ కూడా వాడే తెస్తాడు రాత్రిళ్ళు సాయం వదుకోవటానికి మన వక్కింటి బామ్మగారొస్తానన్నారు. మా వెంకట్రావు కనీసెట్టి చూస్తానన్నాడు. నిశ్చింతగా వ్రాసుకో! నీరచనా వ్యాసంగానికి సహకరించటమే నా ఆశయం— అందుకోసం ఎంత త్యాగమైనా చేస్తాను. ఎంతైనా కష్టపడతాను”

గుడవుగింది చూస్తూ కూర్చుండి పోయింది సగత—

ప్రొఫెసరు క్లాసులో పాఠం చెబుతూ

“శ్రీశ్రీ, పుర పురికి ఒక ప్రధానమైన భేదం వుంది” అన్నాడు

వంటిదే ఒక విద్యార్థి ఉండనివ్వండి!

అన్నాడు.

14

వారం రోజుల్లో గుట్టుకు ఉంది సరళ. వారం గిరుల తీరిగింది కృష్ణ వేడి ను దగ్గ నాలు రా లేదు. ఇంక నిగ్రహించుకోక సరళకూడా అన్నదగ్గరికి బయలు దేరింది.

చీ నవ్వుతో ఎదురొచ్చి న ఇంక నెత్తుమీ ‘జ్వ’ం తగ్గిపోయిందా? అ. ది

“స్వరానికేంటి! నీరచన పూర్తైందా? స్వపూరుగా అడిగాడు శ్రీరాం

“దిస్తాకానిమీబావగారెక్కడ?”

“బావగారు, కృష్ణా ఇవాళ తెల్లవార్యూమువ వెళ్ళిపోయారు.”

“అ!”

కర్చీలో కూలబడి ది సరళ.

“నిన్న రాత్రే బయలుదేరారు. కృష్ణను వెళ్ళి వ్వలేదు. అందుకే వాళ అది నిద్ర పోతుడగా బయలు దేరి వెళ్లి

మాట్లాడలేక పోయింది న ర థ.

‘ఇందుకు జ్వరంగా ఉందని రాసే కూడా నీకు నిరచనలే ముఖ్యమయ్యాయి కదూ!’

‘కాదన్నయ్యా! రచనలుకాదు! నా ప్రాణాలన్నీ ఇందుమీదే ఉన్నాయి. కానీ రాలేక పోయాను.’

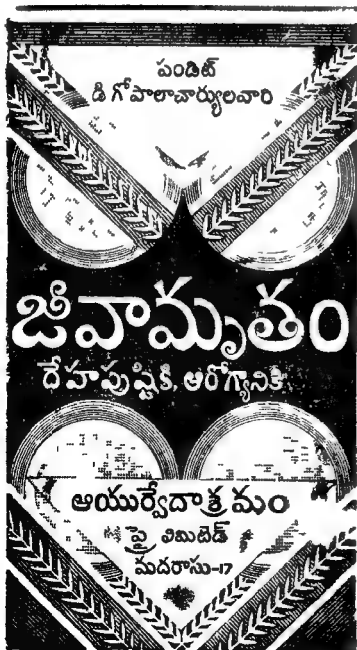
‘నుదర్శనం నువ్వు రాసుకోవడానికి ఆగిపోయావన్నాడు! మరెందుకు?’

‘అది - ఆ కక్క కారణం’

‘నక్కా?’

‘అవును. గుంటనక్క - దాని మూలంగా ఆగిపోయాను.’

‘నువ్వు నీకంటే పెంపు’

తున్నావా? నీ రచనలకి అవి అవసరమా?’ తెల్లబోతూ అడిగాడు శ్రీరాం

‘నేను పెంచటంలేదు. అదే పెరుగుతోంది. నక్కంటే మామూలు నక్క కాదు. కృష్ణవేడి...’

‘కృష్ణవేడి! కృష్ణవేడిని నక్క అంటన్నావా? నక్కకు కృష్ణకూ ఎక్కడా పోలికలేవీ! కృష్ణ చాలా అందంగా ఉంటుంది కదూ!’

‘హు! అందం! బోడందం! దానిచుననుగురించి చెప్పతున్నాను. దాని బుద్ధులను గురించి చెప్తున్నాను’

‘చాలా అన్యాయం సరళా! కృష్ణ వితులువైసంత మాత్రాన అండాన్ని బోడందం అనకుండా నిజానికి అండానికి ‘బోడి’ తనం ఉంటుందా ఎక్కడైనా? నువ్వు రచయిత్రివి, నీకన్నీ ఉన్నవి, లేనివి కనిపిస్తాయి.’

‘లేనివి కావు. ఉన్నవి అన్నీ ఉన్నవే చెప్పతున్నాను. తూయావి, కులట... ఛండాలి... చరిత్రగొట్టు... కవి...’

‘అవు!’

గర్జించాడు శ్రీరాం.

హఠాత్తుగా ఆగిపోయింది సరళ.

‘ఏమిటి?’

‘కృష్ణవేడి అనకు.’

‘ఇదేమిటి?’

“వేను కృష్ణుడు ప్రేమించాను.”

“ఏమిటి? నువ్వు... భగవాన్ !
విన్నూ వలలో వేసుకుందా?”

“నిన్నూ—అంటే?”

“మా ఆయన్ని ఏనాడో వల్లో
వేసుకుని పిచ్చికుక్కలా అడిస్తోంది.
ఆయనకు కృష్ణే లోకం...”

మాటాడుతూ మా ట్లాడుతూ,
మధ్యలో చటుక్కున అగిపోయింది
సరళ.

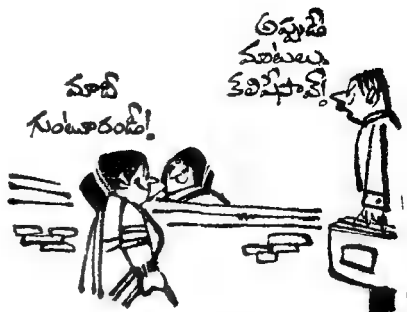
ఇదీ బాగానే ఉంది. తన అన్న
చాలా మంచివాడు. ప్రేమ వేరూ
పెళ్ళి వేరూ రకం కాదు. అన్న
కృష్ణుడు ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకుంటే
తనకు కృష్ణ బెడద తప్పుకుంది.

“అయితే అన్నయ్యా! నువ్వు
కృష్ణుడు పెళ్ళి చేసుకుంటావా?”

“ఇంకా క్రితం క్షణ వ కూ చేసు
కుందామనే ఉద్దేశంలోనే ఉన్నాను.
కృష్ణ కూడా ఒప్పుకుంది. ఇంకా
నెంతో ప్రేమగా చూసింది. కృష్ణ
సవర్యవరే ఇందుకింత త్వరలో నయ
మయిం. క్షణాల్లో ఇంటిమహిళలా
కలిసి పోయింది. ఎంతో సుచ్చుటే
సింది. పెళ్ళి చేసుకుందామను
తున్నాను కృష్ణ ఒప్పుకునే సరికి
ఎంతో అదృష్టవంతుణ్ణి అని గిసి
పోయాను. హా! ఆ అదృష్టం నాకు
దక్కే యోగంలేదు.”

“అదేవన్నయ్యా! ఇక్కడికి ఇష్ట
మయినపుడు హాయిగా పెళ్ళిచేసేను
కోండి.”

“ఎలా? నువ్వే చెప్తున్నావుగా !

మీ ఆయనా, కృష్ణా ప్రేమించు
తున్నారని. నేనెలా చేసుకోనూ?
నువ్వే నం అదృష్టవంతుడు!
ఈర్ష్యగా నిట్టూర్చాడు శ్రీరాం!
సరళ అదృష్టం సరళలో రచయిత్రిని
చూసి వెళ్ళింది.

15

సరళ ప్రాణానికి మూలిగే నక్క
మీద తాటివంతులా వచ్చాడు
కృష్ణ అన్నయ్య. ఉసురుమంది
సరళ. అన్నకి చెల్లెల్లో లొపాలు కని
విస్తాయా? అన్నగారి అండదండలు
కూడా లభిస్తే ఇక కృష్ణను అడ్డే
దెవరు?

కానీ, కృష్ణ అన్నయ్య కృష్ణ
ధోరణికి మద్దతునియ్యకపోగా, కుట్ర
లాడసాగాడు.

“అదేమిటి కృష్ణా! ఇంట్లో ఇలా
లుండగా ఇలా ఇలంతా నీ నెత్తెన
వేసుకోవటం నాకేం నచ్చలేదు అది
మర్యాదగానూ ఉండదు.”

సరళకు చెవుల్లో పన్నీరు చిలక
రించి నట్లయింది. హమ్మయ్య!

ఇన్నాళ్ళు కి ఒక్కడయినా కాస్త జ్ఞానం ఉన్న మనిషి కనిపిస్తున్నాడు తన కిక్ నయినా విముక్తి కలిగితే బాగుండును.

“ఏం చెయ్యనన్నయ్యా! అవిడ కచ్చుత్రి ఎన్నడూ! వాసుకుంటూ ఉంటుంది. ఈరికే ఈ గచ్చనిమాత్రం ఏం చెయ్యాలని ఇటివనంతా నేనే నెత్తి నేసుకున్నాను.”

“కానీ, ఇలా ఎన్నాళ్ళూ? ఎవరైనా ఉదారులు నిన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటే, ఒక ఇంటి దానివయితే అందరికీ సంతోషమే! లేకపోతే, వాడిగ్గిరయినా వచ్చేయ్యి. కానీ, ఇలా ఏ ఏళ్ళల్లో ఉంతటం ఏం మర్యాదగా ఉంటుంది?”

|| సరళ శలించి పోయింది. చెవులు రిక్కించి వింది. సమాధానం

కోసం - ఏ సమాధానమూ విని పించలే. “ఇన్నా ఏముఖం పెట్టుకు చెవుతుందీ? ఈ అన్నయ్య కృష్ణమ తీసికెళ్ళిపోతే బాగుండను. తీసికెళ్ళి పోయేలాగనే ఉన్నాడు.

“క్షమించండి. మీరాత కాటంకం కలిగించినట్లున్నాను.”

సరళ గదిలో కొద్దిగా కృష్ణ అన్నయ్య.

“అబ్బేబ్బే! ఏంలేదు రండి. కూర్చోండి” అప్యాయంగా అహ్వానించింది సరళ, ప్రస్తుతం అతనంటే మాంచి గౌరవభావం కలిగింది సరళలో.

“మీరు అన్నీ తెలిసినవారు, తెలిసినవారు కృష్ణ విషయం మీకో మాట్లాడదామని వచ్చాను,”

సరళ పొంగి పోయింది.

పిల్లి మార్కు సాన్ మసాలా పౌడర్

వక్ర తమంపాకులతో, ఇది ఒక చిటికెడు చేసుకుంటే ఏలకులు, అపంగిములు వగైరా వీటి అవసర ముండించు అన్ని సుగంధద్రవ్యములు దీనిలోనే ఉన్నవి. మీ రాంటూల ముసిపి సువాసన, రుచి ఇచ్చును

సాంపద వివరములకు వ్రాయండి

అరోమాటిక్ టెమిరల్ అండ్ ఆయిల్ కంపెనీ

7 సింగన్న నాయక్ వీధి మద్రాసు-1

P.B. నం. 1267

ఫోన్ 22099

“అహ : మీ అందరికంటెతెలివైన దాన్నా ఏమిటి : ఎదో అభిమానం కొద్దీ అలా అంటున్నాడు.”

“అలా అనకండి. చిన్నవారె నా మెచ్చుకోక తప్పదు. మీ ర చ వ ల వదువుతూ, చే తెలియదూ మీరెంత తెలివైన వారో :

“మీరు నా రచనలన్నీ చదివారా ?”

“అ : అన్నీ చదివానండీ : కానీ పేరు గుర్తు లేనండీ : నా జాపకక క్తి అంత గొప్పది ఏమే చదివారని పరక అడుగుతుందేమోనని భయపడి ముందుగానే చెప్పేశాడు. ప్రస్తుతం పరక మనసు తన రచనలమీద ఉండి ఉంటే గానూపడి ఉం దే F. కానీ, అవిడ మువసంతా కృష్ణమీద ఉంది. కృష్ణ నెలాగై నా పంపేసే ఆలోచన మీదుం .”

“కృష్ణను గురించి మాట్లాడతా వన్నారు.”

“అ : అదే దూడండి కృష్ణ మీలాంగి రచయిత్రికి నహాయ పడటం వాకు సహోషంగానే ఉంది.”

భగవాన్ :

“కానీ

ఏమిటో :

“ఇలా ఒకరింటో ఇంటి మనిషిలా ఉండి సోపటం వయసులో ఉన్న ఆడ పిల్లను మర్యాదేనంటారా ?”

“మర్యాదని ఎలా అవగలమండీ!”

“అవును కదా, ఎన్నాళ్ళని ఇలా?”

“అవునురెండి, ఇలా ఎల్లకాలం సాగడు.”

“అందుకే కృష్ణను వాళ్ తీసికెళ్లి పోదామను తుంటున్నాను.”

దర్లాగా తన చెల్లెల్ని తమ తీసి కెళ్ళక మధ్యలో తన పంహ అడుగు తాడేమిటి : వెం ట నే తీసుకు పొమ్మంటే బాగుంటుందా : ఎలాగూ తీసుకుపోతున్నాడు. మర్యాదకు రెండు రోజు లాగమంటేనేం :

“కృష్ణ లేకపోతే మాకు చాలా కష్టమేననుకోండి. అయినా మీరు తీసి కెళ్లావంటున్నప్పుడు నేనూ కొదవ గలను : పోనీ రెండురోజుల్లాగి వెళ్ళండి.”

మనసులో మ ధ వ వడు తూ వే అంది.

“రెండు రోజులాగమంజున్నారా : మీమాట కొదవలేను. కానీ రెండు రోజులుంటే ఏ లాభం ? ఎల్లకాలం మీదగ్గిరే ఉంచుకోండి”

“అవును” వెలతెం పోయా అంది పరక.

“మీరొప్పుకుంటే మ ద ర్భ వం కృష్ణను తూ దా చే మ కో వ చ్చు. అప్పుడు మీరింకా ముఖంగా ఏర్పిం తగా వ్రాసుకోవచ్చు. ఏవంటారు ?”

పరకగొంతు తడారి పోయింది. ఏవంటుండీ :

“ఏమన్న బలి రు; మంటావా ? అని మేకపోతు వదిలితే ఏవంటుండీ :

“మీరు వాళ్ళ ఉద్దేశం తెలుసుకునే
తెచ్చున్నారు?”

అయ్యో! మీరు చూస్తున్నారగా
ఇంకా తెలిసే దేవిటి? ఆ మూడు
ముళ్ళు వడకుండా ఏ అఘాయికాలు
జరుగుతాయోనని హఠీవన్నన్నాను."

అదిరి పడింది నరక. ఒక్కసారి
చైతన్యమంతా గుడిచి పోయినట్లు
యింది

తన భర్తకు తనమీద ప్రేమ లేక
పోయినంతవరకు కట్టిని ఉంచుకో

గండు : బోవియ్యో! వాళ్ళదరినీ పెళ్ళా
చేసుకోనీ! వాళ్ళనైనా సుఖపడనీ!
తవగతి : రావు! అవును చా రిపోవాలి.
తవ రావు దగ్గరికి చా రిపోవాలి. ఇంకో
ఈ క్షోభ భరించవలదు.

“అయినట్లూడా ఇ స మ యితో
నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు.”

తెల్లబోయాడు కృష్ణ అన్నయ్య.

• విష్ణుకుండినాన్నారా ? •

“అ : ఒప్పుకుంటున్నాను వాగ్ద
రినీ పెళి చేసుకుని మరలగా ఉండ
మనంరీ”

తెంతెలనామా గదిలోంచి ఇను
తలి కొచ్చాడు కృష్ణ అన్నయ్య -
మెంజనే తన బిడ్డలు వద్దకుని ఒక
డిక్టాను పిలిపించి రావు ఎ ద్ర పిల్ల,
అందులో కూలబడింది వరక.

16

“నరకా! నవ్వు... నవ్వు...
ఇక్కడి కొచ్చావా? ఎ తపసి చేశావో
నరకా! నవ్వు కలుసుకోవద్దని
చెప్పావా? ఎందుకొచ్చిన అపార్థిత
రెన్ను? తివి కూర్చుని చిత్తులు
వ్యవించు కోవటం దేనికి?”

కలవని కలం పుగా కన ఇంటి
కొల్పిన మళను చూసిగభరా అదో
కన, ఏమగు అన్ని కలిపేసిన
వ్యరంతో అన్నాడు రావు

‘అరాలులేవు. అపారాలులేవు.
నేనొచ్చేశాను.’

‘‘ହଉଛି ?’’

ఆరోగ్య ఆనారోగ్య పరిస్థితులలో మహిళలు
 ఆరోగ్య సౌఖ్యములకు
 ఆధారపడవలసి
 ఆరోగ్య పైగా
 తనస్థి నొందినది

కేసరి కుటీరం
 (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
 రాయపేట, మద్రాసు-14

ఏ. వెం. బ్ర.

పితామహ ఇవరరే ప్లాంట్ (ఏ.ఎస్.ఎస్.)
 విజయవాడ ఏకంఠరాధు-చురురు
 అరహంపురం రెంగురూరు

“ఏకంగా కాశ్యతంగా
చచ్చాను. నీ దగ్గరుండా
మని వచ్చాను. ఇంక నేను
మీదాన్నే రావ్!”

పాలిపోయినముఖంతో,
రేగోయిన జుట్టుతో,
వదుకుతున్న పెదవులతో
శూన్యంలోకి చూచున్న
చూపులతో ప్రేమగారాలు
వలిపున్న సరళను చూసే
మరికి మతిపోయిందిరావుకి.

“నీ వంట్లో ఎలా ఉంది
సరళా?”

“వంట్లోనా? వంట్లో
కేం? అప్పుడే చావను.”

“ఇప్పుడే వస్తాను—”

వీధిలోకి వరు
గెత్తాడు రావు. ఒక

అరగంటలో ఒక రేడి డాక్టర్ తో
చూహాటాక్సీగోంది దిగాడు.

రేడి డాక్టర్ సరళను సమీపించి
గబగబ నాడి చూడ సాగింది.

సరళ బిత్తరపోతూ “ఇదేమిటి?”
అంది.

“హుమ్! మాటాడకు - విక్రాంతి
తీసుకో! ఇప్పుడు నీకు విక్రాంతి అవ
సరం!”

“నాకసలు జబ్బు లేందే!”

రేడి డాక్టర్ రావు వంక
చూసింది. రావు నిస్సహాయంగా
జూబిగా చూశాడు—

“అయితే, మీ అన్నయ్య
చెప్పింది నిజమే నన్నమాట!”

చాలా ఏళ్లుగా నెలవు పెట్టుకుండా
కష్టపడి వనిచేస్తున్న గుమాస్తా ఒకరోజువ
తెగింది మేనేజర్ అడిగేకాదు - తను
విక్రాంతి తీసుకోదలచానని, నెలరోజులు
నెలవుకావాలని.

“నెలరోజు కి? ఏ చస్తాన్ నెలరో
జులు?” అని మేనేజరు చిరాగ్గా అడి
గాడు.

“మా యింట్లో ఊగే పదక్కుర్చీ ఒక
టుందండి ఒక పదిహేను రోజులు
దాంట్లో కదలకుండా కూచుంటానండి.
తరవాత నెమ్మదిగా ఊగటం మొదలెడ
కానండి” అని గుమాస్తా సమాధానం.

“మా అన్నయ్యవరు?”

“మిస్టర్ రావు!”

కెప్పున అరిచింది సరళ. రావు
గాభరాగా మోకలను వట్టుకున్నాడు.

“డాక్టర్! ఈ విడ రతయ్యిత్రి.
చాలా చక్కగా రాస్తుంది కానీ,
విచరీకంగా అదేసరిగా ఆలోచించి
ఆలోచించి, ఇలా తయారయింది”
డాక్టర్ జూబిగా సరళ వంక
చూసింది. సరళ శూన్యంగా రావు
వంక చూసింది. రావు తవతలి కెళ్ళ
మని నైగచేసి డాక్టర్ సరళను
పరిక్ష ప్రారంభించింది.

“ఇద్దు డాక్టర్! నాకే రోగమూ
లేదు. రావు మాటలు నిజంకాదు—”

ఆహారం

పొదుపు చేయవలసిన సమయమిదే

ఎందుకు?

లక్షలకొద్దీ ప్రజలు జీవ బాధితులై వున్నారు. క్లిష్టమైన నెలలు ముందున్నాయి గనుక ఆహారం దాచుకోవాలి. ఆహార సమస్యను ఎదుర్కోవటానికి ఖర్చు తగ్గించాలి.

ఏవిధంగా?

అతి వ్యయముతో కూడిన విందులు, వినోదాలు మానెయ్యండి. అతిథి పరిమిత చట్టాన్ని పాటించండి. కాయధాన్యాల, వస్తుధాన్యాల వంటకాలకు కూడ హద్దులు పాటించండి. కాయధాన్యాల పార్శ్వమైనంత తక్కువగా వినియోగించండి.

ఆహారం పొదుపు
చెయ్యటమంటే
అదా చెయ్యటమే

“రావు అబద్ధాలాడడు.”

“మీకు తెలుసు దాక్షర్ !
అరను .”

“అరను నాకు తెలియక పోవట
మేమిటి? త్వలో మేం పెళ్లి చేసు
కో గోతున్నాం !”

“ఏమిటి?”

“ఎందుకంత ఆశ్చర్య పోకావ్ !
డాక్టర్ సుమతాను తీసుకోవట
మేము రూపా? మనసులు కలిసే నన్నడు
ఈ వ్యక్త్యాలు అద్ద రావు,”

“మీ కుమార్తె లిటు కేవలం
అసక్తికిందా? రావు విషయం తె
మీకు ఇష్టమేనా?”

“నా నేను లిటు కేవలం అసక్తి
లేదు నా వాలనే కోరికా లేదు
చదివే దుకు తిరికాలేదు రావు
సాహిత్య విమర్శలు చేస్తాడా? నాకు
తెలిదు.”

“అయితే, మీరెందుకు పెళ్లి
చేసుకుంటున్నార?”

వకాలన నవ్వించి దాక్షర్ —

“ఇన్నేళ్ళాబ్ది ఇదే ప్రశ్న
అరను నాకు సచ్చాదు. అరనితో
జీవితం బాగుంటుందని అనుకున్నాను.
పెళ్లి చేసుకుంటున్నాను.”

చేస్తుందిగిన సరళ ఈ సారి
డాక్టర్ పరీక్షలకు అద్దు చెప్పలేదు.”

“అది సంగతి! ఈ స్థితిలో
ఇలాంటి మేంటు ర్ డిప్లొమెన్స్
పహజమే! ఇలాంటిప్పుడైనా
రెస్ట్రీకుకోక అరాత లేబిటి?”

నినుక్కొంది దాక్షర్ —

“ఏస్తితి” తెల్లబోతూ అడిగింది
సరళ.

“నీకు మూడోనెలని నీకు తెలి
యదా? చదువుకున్న దానివి.” అంత
కంటె తెల్లబోయింది దాక్షర్.

సరళకు ఈ సీరాగి పోయింది.
అవును. ఈ చికాకులోపటి గమనించు
కోలేదు. అవును. తనకు మూడో
నెల:

“చెడ్డభార్య అంటారు. కానీ చెడ్డ
తల్లి అందరు” ఎక్కడో చదివింది.
అయ్యో! తనెంత నెచ్చానికి దిగజారి
పోయింది? తనను తనేం చేసుకున్నా
పాపముందా?

దాక్షర్ ద్వారా సంగతి తెలిసి
హషాదుగా లోపలి కొచ్చాడు రావు.

“కంగ్రాటులేన్న సరళ! నాకు
చాలా సంతోషంగా ఉంది. నామాట
విను. నీకారచనలు మరీ పిచ్చి
కొన్నావు విశ్రాంతి తీసుకో! ఆలో
చించు.”

“వెళ్ళు” తూలుతూ లేచింది
సరళ.

“నో! నో! మీరు రికాలో
వెళ్ళద్దు టాక్సీని నిలుద్దాం. టాక్సీని
పిలు రావ్!”

లేవబోతున్న సరళను కూచో బెట్టే
సింది దాక్షర్.

రావు క్షణాలమీద టాక్సీని తీసు
కొచ్చాడు. టాక్సీలో కూరింది. రావుకూ
డాక్టరుకూ ఇమస్కారం చేసింది.
ఇద్దరూ చేతులు పాదు.

టాక్సీ కదిలింది. టాక్సీవాడు ఎర్ర వదిగాడు

గుండె యుల్లుమంది వరకకు.

ఎక్కడికెళ్ళా తను? టాక్సీలో తనకు స్థానమెక్కడుంది? సుదర్శనం భార్యగా కృష్ణ జే అద్దూరాలు వాళ్ళిద్దరి మధ్యకి తను వెళ్ళుట దాడు ఇక జీవి కాంతమూ తన అన్న దగ్గర ఇందును చూసుకుంటూ గడుపుతుంది.

టాక్సీ రాకతో స్పేషనకు పోనియ్య మని చప్పింది.

17

రికాడిగి శ్రీరాం గుమ్మంలో ఉడుగు పెట్టిన సరళ ఎదురిగా విల్లున్న కృష్ణ జేతని చూసి కొయ్య బొమ్మయి పోయింది

సరళను చూసిన కొన్ని క్షణాలు విరాంత పోయిన కృష్ణ వెంటనే రుద్ర కాళిలా సరళమీద ఎరుచుకు పడింది

“సరళక్కా! నిన్ను తప్పించుకో టావికి ఇంతదూరం పోరిపోయొచ్చాను. ఇక్కడి కూర్చుంటూ తయారయ్యావా? ఇక ఈ జన్మం కా, నీ బాధ నాకు తప్పదా?”

నందడికి లోపలి గదిలో ఉన్న శ్రీరాంకూడా హల్లో కొచ్చాడు. సరళను చూసి తెల్లబోయాడు.

“సరళ! నీకిది న్యాయం కాదు. నీ వ్యక్తప్రఖ్యాత రచయిత్రీతనకే నాకు సంకషమే కావీ, అందుకే అమాయకురాలి నుంచి సంతోషించు నీవు

బలి తీసుకోవటం నేను వహించలేను” కళ్లు తరిగి పోతుండగా కుర్చీలో కూలబడింది సరళ.

“మంచిని” అంది.

కృష్ణకానీ, శ్రీరాంకానీ వినిపించుకునేలా లేకుండు తెచ్చిచ్చింది అని క్షణం కాగేసి రుమాలు తో ముఖం కుదురుతుంది.

“ఏమిటి మాటాడుతున్నాడు మీరు?” అంది స్టూడుకు పోతున్న గొంతుకతో.

“నేను చచ్చినా మీ ఇంటికిరాను” అని కృష్ణ రొప్పుతూ.

“నా కంకంలో ప్రాణం ఉండగా వంశను” బానలు కొట్టాడు శ్రీరాం.

“భగవంతుడా!”

సరళ ఏడ్చేసింది.

“ఏదవకు సరళక్కా! పోనీ వస్తామలే,” కృష్ణ కరిగిపోయింది.

“నీలేదు కృష్ణా! నీలేదు. ఏడున్నే ఏకవనీ! కాప్పేనేర్చి మరో మంచి వనం రాపేస్తుంది. మవ్వెళ్ళుకు. నేవెళ్ళు నివ్వను. మవ్వెళ్ళిపోతే నాకాట్టి ఏడుసే మిగులుతుంది రచనలు నాకు రావు.”

సరళ ఉద్రేకంగా లేచింది.

“నా మాట వినిపించుకో అన్నయ్యా! నేను కృష్ణను తినితెచ్చు టావికి రాలేదు.”

“ఏమిటి?”

కృష్ణ, శ్రీరాం ఒక్కసారిగా అన్నాడు.

“మరెందు కొచ్చావ్?” ఈసారి అర్ధంగా వలకరించాడు శ్రీరాం.

చింత కూడదని చెప్పింది డాక్టర్. నన్ను క్షమించు. ఇంకా కొన్నాళ్ళ పాటు నిన్ను రానుకోనియ్యను.

సరళ బిత్తరపోయి చూసింది ఇదేనా? అన్నిసంగతులూ అంతే ఇంతేనా? ఇదేనా నుదర్శనం చెప్పడలచుకున్నది?

సరళ చూపులు సుదర్శనానికి మరోలా అర్థమయ్యాయి.

అలా చూడకు సరళా! నన్నేం చెయ్యమంటావు చెప్పు? నీకు వంట బాధ తప్పించాను ఇంటి బాధ్యత లేకుండా చేశాను చివరకు నాకు వంట బాగుండక పోయినా నిన్ను వ్రాసుకోనిచ్చాను ఇప్పుడు, ఇంక ఏమీ నేనే విధంగాను సహకరించలేను సరళా!

నవ్వు సిగ్గు ముంచుకురాగా, భర్తవామపుల్లో ముఖం దాచుకుని గుండెలో నవ్వింది సరళ సరళమ అపొయ్యంగా అటుముకుంటూ-

నీకు నామీద కోపం రాలేదా? నీకు కష్టంగా లేదా? అన్నాడు సుదర్శనం అనందంలో బెంగను వెతుక్కుంటూ.

ఓహో, ఇప్పుడున్నంత అనందంగా ఈ జన్మలో ఎప్పుడూ లేదు.

భర్తను మరిచి ఎనలేనుకుంది మరిగా అ సమయంలో అడుగుపెట్టిన కృష్ణ చటుక్కున వెనక్కు తగ్గింది సరళ సిగ్గుతో కుంచిం చుకుపోయింది.

అన్నాళ్ళ ముగ్గురం ఒకటే అన్నాం. ఎప్పుడూ సరళక్కయ్యని

కాని, ఇంత హాయిగా ఒక్కనాడూ చూడలేడుగదా!

అంటూ వక వక నవ్వింది కృష్ణ. నవ్వుల పందడికి శ్రీరాం కూడా వచ్చాడు.

ఏమిటి తెగనవ్వు కున్నావ్!

ఇన్నాళ్ళకు చూడవలసిన దృశ్యం ఒకటి చూసి అనందం పట్టులేక పోతున్నాను.

మళ్ళీ నవ్వింది కృష్ణ.

భీ! ఘో! కాంటే పిల్లా!

సంగతి పూహించుకొని కృష్ణ నజిచుకుంటూ ముఖం తిప్పకున్నాడు శ్రీరాం.

సరళ ముఖం సిగ్గుతో కంది పోయింది. సుదర్శనం తర్జనీతో బెదిరించాడు.

అయితే, నువ్వు మా అన్నయ్యను ప్రేమించావా?

అశ్చర్యంగా అడిగింది సరళ.

సరళక్కా! కాదు! కాదు! సరళాదినా! ప్రేమాగీమా నాకేం తెలిదు. నేనేం రచయిత్రిని కాను అతిమ్మని భావాలు దటాచికి. ఒట్టి ఆశదాన్ని నాకు నాదంటూ ఒక ఇల్లా, వంసారం కావాలి బానిసేనేనే రాణిని కావాలి అదిమీ అన్నమ్మ నాకిస్తానన్నారు. నేనాయనా కాయశక్తును ఖుపిడతాను అంతే!

ఇన్నాళ్ళుగా మనసులో మదన వడుతూ భాషనివ్వలేక పోతున్న భావాన్ని అతి సునాయాసంగా చెప్పేసిన కృష్ణ వేడిని మెప్పుదలతో చూస్తూ ఉండిపోయింది ప్రఖ్యాత రచయిత్రి శ్రీమతి సరళా సుదర్శనం.

మమ మమ

చిన్నగా జల్లు తుంపర దాంత్రి
 దినుసు. అయినా తప్పదు. ఉద్యోగం
 అలాంటిది. పొట్ట చేత బట్టుకున్నాక
 ఏ ఉద్యోగమయినా చేయాలి. ఉద్యోగ
 మన్నాక ఎక్కడికయినా వెళ్ళా
 ల్సిందే! కుగ్రామమని తెలుసు.
 చూడు పుట్టదని తెలుసు. గోడు విలే
 వారుండరని తెలుసు. కానీ విధి.
 కాకపోతే ఎక్కడి ప్రాదరావాదు.
 ఎక్కడి 'ఎల్లనూరు'.

బస్ దిగాను, ఎల్లనూరు అని
 బోర్డుపైకి ఉన్న నిర్ణయ ప్రాంతంలో.
 చీకటి వడుతున్నట్లుంది. వక్కనే
 పెన్న. పెన్నానదిపడి ఉంది. చప్పుగా
 ఉంది. ఎండిపోయి ఉంది. తిన్నెలు
 తిన్నెలుగా ఉంది. బళ్ళు ఆ ఇసుక
 లోనే అల్లాగే నడుస్తుంటాయి
 కాబోలు. దారిపర్చి ఉంది. చుట్టూ
 చూచాను. ఆదరిదాపులో మానవుడు
 లేడు

చలిలాంటి వాతా
 వరణ చలికాదు
 గాతావరణం

తలకు మఫర్ చుట్టాను వెలకు ఎక్కు
 సాయనసిగరెట్ తీశాను. ఆ చిత్రంలో -
 హోరు గాలిలో - వెలిగించుకోటం
 కొద్ది కష్టమే అయింది. లోనికి
 పోయిన వేడి పొగలలో కష్టం
 ఫలించినట్లుయి హుషారు కలిగినట్లు
 యింది.

అది బురదకాని బురద. తడి
 ఇసుక. బూటులో నడవటం కష్ట
 సాధ్యమయింది. 'బూటు విప్పి
 నందిలో' వేసుకున్నాను నడక
 హెచ్చించాను. తుంపరల్లా మెల్లగా
 వర్షంగా మారిపోయింది. అల్లంకలో
 మునిక చీకట్లో చెట్లు కనిపించింది.
 పసుగెత్తాను, చేరుకోవాలని.
 ఆక్రతుత, తొందర, తడుస్తానన్న
 గాబరా! బురద ఇసుకలో,
 లోతుకు దిగజారిపోతూ ఆ ఇసుక
 కలో, పైన వానలో ... వరువెత్త
 టంగో కాడికిందపిదో కనుక్కుమంది.

ఏదో గుచ్చుకుంది
 బాధేసింది అయినా,
 ఆ వర్షంలో కాలు

సుషమ

ములుకోసం తడమాలని అనిపించ లేదు నిర్భయముననేకపోయింది. లెక్క చేయక చెట్టు పీడకి చేరు కున్నాను ఎలాగో. ముల్లు, ముల్లు తాలూకు కాలి వెచ్చి, ఆ చెట్టు కింద ఉన్న పెద్ద బండమీద కూచున్నాక గుర్తుకు వచ్చింది. పాదాన్ని చూచుకున్నాను. సెంటిమీటరు అంత ముల్లు. వాడిముల్లు. తమ్ము ముల్లు! ముల్లు చిన్నదే అయినా ఎంత బాధ! పీకీ పారేకాను.

“అబ్బా!” అన్నాను వాలో నేనే. చివ్వున రక్తం కారి బయటికి వచ్చినట్లయింది. ఎర్రగా ఉంటుంది అనుకుంటూనే చేత్తో పాదాన్ని రాసుకున్నాను మెల్లగా! ఎవరూ పక్కన లేనప్పుడు వా స్వగతాలన్నీ ప్రకాశం కావడం వాడు చూచుకున్నా...

“ఎవరు వామూ?”

. గుళ్ళో నిశ్చలంలో చిరుగంటలు మోగించి వస్తుంది! ప్రకాంత నిశీధిలో పారవశ్యంతో తోయిల కూ అట్టుట్టుంది. అర్ధరాత్రి పెద్ద భవంతిలో విజయమోగి వస్తుంది. అంత మధురంగా ఉంది ఆ వలుకు. అంత తీయగా ఉంది ఆ నిలుపు.

అటులేని చూకాడు. మనక చీకటే అయినా కనిపించింది. చెట్టు క్రిందలోనే అయినా కనిపించింది. ముక్తు గొరిపే రూపం. మరులు గొరిపే రూపం... ఎర్ర చీర కట్టింది.

చిలుకవచ్చునకే తొడిగింది. సిగరే మల్లెపూల దండ తురిమింది. పిక్కల వరకు తడవకుండా చీర కుచ్చెళ్ళని ఎత్తి నడుములోకి దోపుకుంది బలిష్ఠ మైన పిక్కలు మున్నగా ఉన్నాయి. పెట్టే వగ్గుంగా ఉన్న బెత్తెడు పొట్టు అందాన్ని ఇనుమడింప చేస్తోంది. వికార సేత్రాలో వింతకాంతి ఉంది. కొనదేరిన ముక్కులో అందం గూతు కట్టుకుని నిటారుగా నిల్చుని ఉన్న టుంది. చిరుగడ్డంలో చిత్రకారుడి ఫినిషింగ్ టచ్ లో ఉన్నాయి.

“కాగ్రత్తయ్యా!... తమ్ముముల్లు. తమ్ముముల్లు గుచ్చుకుంటే కాకా నొప్పి. ముల్లూడ వీకినా నొప్పి మాత్రం ఉంటుంది!”

మూగవయి పోయాడు. పోగ కన్నులని చూస్తూ... రోగివయి పోయాను ఆ రోగ్యంగా ఉన్న ఆ బుగ్గల్ని చూస్తూ. అంతేలే ఆ రొమ్ముని చూచి అనాకృయి పోయాడు.

వర్షం యింకా పెచ్చింది. జోరున కురుస్తూ... హెరనికణం చేస్తోంది. లేచి నిల్చుందా మమ కున్నాను. నిర్భయలేకపోయాను. అకలికో పేగులు అరుస్తున్నాయి. ఒళ్ళు స్వాధీనం తప్పలేంది. ఒక దుడుకుల రోడ్డులోని బస్సు ప్రయాణంలో.

సుకారంగా చుంకలోని గంత దిందింది. తలెత్తి చూచాడు. వాగా తడిసి పోయింది అమె. పక్క

చెప్పిచున్నాను. ఆ చెట్టుకి
ఆ ఒక్క వైపునే జల్లు కొట్ట
తుంటాడంది.

తడి బోయిన ఆ మనిషి
ఒంపు సొంపులని చూచి
మది వరవశించింది. మరి
చెట్టుకింద మన్న దొకే
మండ. జల్లు కొట్టనిది ఒకే
'వక్క.' ఈ కొన నొకరు
ఆ కొన నొకరూ. మధ్య
అడుగు దూరం మాత్రమే
ఉంది భాసీ.

అంతే ఉన్నట్టుండి గాలి
వాటు మారి పోయి జల్లు
వా కే నీ కొట్టు తుం

ప్రపారంబించింది. అసలే చలి, వణుక.
జల్లు కొట్టేస్తే...? ముఖం వక్కకు
తిప్పకున్నాను.

'అయ్యయ్యా? ఎట్లుబ్బా! వా
వెక్కువయి పోతాండే! జల్లు
మీ మీదికే కొద్దాండే...?' అంది.

ఆ మాటలో ఎన్నో అర్థాలు!
ఎంతో భావన. ఆ అడుగు దూరం
జరగొచ్చు నేను. జల్లుకూడ తగులక
పోవచ్చు జరిగానంటే... కానీ...?

ఆ విడ ఆ దే ఆలోచిస్తూంది
కాబోలు. పరాయివాడే అని...?
చుగ్గర చేరనిస్తే...? అని. నమ్మ
వచ్చా? అని... కానీ, కానీ, ఆమె
పొలి మనిషి. మానవత ఉన్న మనిషి.

'పోనీ... ఇంకా ఈతట్టుకి

కంపెనీ యజమాని ఆ రోజున
అసినకి రాగానే అందర్నీ పిలిచి తమ
కొత్తగా విన్న రెండు జోకులు
చెప్పాడు. అంతా విరగబడి నవ్వేకారు.
ఒక గుమాస్తామాత్రం మొహం చిటిస్తూ
నిలబడ్డాడు.

'ఏం నువ్వనవ్వటం లేదేం? జోకులు
అర్థం కాలేదా?' అని యజమాని అడి
గాడు.

'అది కాదండి. నేను రాజీవామా ఇచ్చి
ఇంకో కంపెనీలో చేరబోతున్నాను'
అని గుమాస్తా జవాబిచ్చాడు.

రాయ్య! జల్లు వడదు' అంది. ఆ
అనటంలో ఏదో సందేహం ఉండక
పోలేదు.

జరిగాను. దగ్గరిగా జరిగాను. కి
రకమయిన వానన. మల్లెపూల
వానన. కొత్తచీర వానన. మనిషి
వానన. మగువ వానన. మత్తుగా
ఉంది. చిత్తుగా ఉంది. నిభాయించు
కోడం కష్టంగా ఉంది.

'యాడ బోకాండ పయ్యా!'

'యల్లమారు...!'

'ఒరే...! కదావటి బమ్మ లొట్టి
వావేమో గదా?'

తలూపాను ఒక నన్నట్టు. మరి
వా ఆ మూగ ప్రమాధానం ఆమెకి అర్థ
మయిందో లేదో తెలియ వాడు

మేటి వర్షించి పోతోంది. నా స్వాధీనం
 తప్పి పోతోంది. నన్ను కోడిని
 పోతోంది. ఆ చలి ... ఆ వర్షం.
 మక్కన ఆ పిల్ల. చుట్టూ చీకటి...
 ఏదో వేడి కావాలని అనిపించింది.
 దిహించి పసే వేడి కావాలి. ఉలు
 మువ్వలుతో కోడి కోసే చలి. వేలు
 రక్తంతో ఒగ్గిపోని చలి. తెలుసు
 ముందు పక్కనే ఉందని. ఉపయో
 గించే విధానం తెలుసు - కానీ...
 ఇది అటువంటి ముందేనా? అని.

దరికి తీసుకు కొరికి వేయాలి?
 పిరికి వేసుకు ఊరకుందాలో? ...
 అంత రాత్రిలో, ఆ చీకట్లో, తమ్మ
 పొద్దల్లో అడిగే డిక్కు - ఉండదు.
 అరిచినా అరికించేవాడు ఉండడు.
 కోసే, దాచి దెబ్బవేస్తే చచ్చి ఊర
 కు వేడి భాయం. అందునా వచ్చే
 ముందు నెయ్యాలు అన్నమాటలు. ?

“జాగ్రత్తయ్ ! ఎల్లమూరు,
 పెన్నునీరు. వెకిలి వేషాలు వేస్తే
 నే ప్రాణాలే వెరికి తీస్తారు. కట్టు
 తెగిన పిల్లయినా, గుట్టుగానే
 ఉంటుంది. కన్నుమనే నాగయినా,
 కన్నుమూన్నా ఊరకుంటుంది. వేర
 తీసి పోయావో కోరవిప్పి కాపె
 ముంది...”

అమాటలు గుర్తుకువచ్చి, అంతెత్తు
 ఉప్పొంగిపోయిన నా ఆ అవేశం
 వప్పున చల్లారిపోయింది.

పోనీ, హాయిలా నిలువదు.

“ పేరమ్మయ్యే... ”

“...నీకేంటికో...?”

ఆ మౌనం గడుసుదే. ఏమో నవ
 కున్నావ.

“పసే దీ చెప్పరాదా?”

“...పెన్ను...”

“ఈ పెన్నునా...”

“ఉం...!”

“ఏం పని చేస్తా...”

వలుక లేదు పెన్ను. ఎండకోకి
 నన్ను చూచి బెదురుతోందా? ...
 నా ప్రవర్తన బాగులేదా? లేక
 నాలోని భావాలని కనుక్కుందా?
 అడిగిన ప్రశ్న ముప్పుతేదే? నుడివిన
 తిరు తప్పుకాదే! మరెందుకో?

వర్షం నిలిచినటుయితే గంప చంక
 నెత్తుకుని ఉంది పెన్ను.

“ఉల్లోకేనా?” అంది.

కోపం ఉన్నట్లు కొట్టొచ్చినట్లు
 కనిపిస్తోంది. అంత కోపంలోను
 మానవత్వం ఉంది. ఎదుటి వ్యక్తిని
 విడిచి వెడితే, తెలిసి వ్యక్తిని, తీరా
 ఆ మధ్య దారిలో చదలిపోతే అన్న
 బాధ కనిపించింది. ఉం... అన్నాను.
 నడిచింది ముందుకు.

జారు ముడి వేసినా, అందమైన
 సిగ చుట్టినట్లుంది. నూసెలేని
 గురులే అయినా నిగనిగలాడు
 తున్నాయి వానకు తడిసిపోయి.
 చౌకలకం చీర అయినా, జరి చీరనా
 మించిన సౌందర్యం కనిపిస్తోంది.
 నగలు లేకపోయినా వగలు చాలు

తెన్నకు ఉగ్గాత నడుముచాలు జయ్యారవు నడక బాలు...

అలాగేకమమరు గయ్యే కాకా చూచాను కదలి కల్సి చూచాను. మనసు కుడుట వద్ద దాకా చూచాను. లేస్తూ లేస్తూ పెన్నలోని తడి యిను

కని విడికిలోకి తీసుకున్నాను. వాన వలేదు రుచి లేదు. కానీ అదో అందం ఉంది, యిసుకలో. ఎర్రగా ఉంది. తెల్లగా ఉంది. ఆ రెంటి కలయిక ఉంది. ఏదో అకర్షణ ఉంది.

అడుగుతీసి అడుగువేస్తూ, అలో చిస్తూ, నడక సాగించాను వర్షం తాలూకు నీళ్ళు ఇసుకలో నిలిచి పాడలు కూరుకు పోకోంటే, ప్రయత్నాన పైకి తీసుకుంటూ వడుస్తున్నాను. ఇప్పుడు చలిలేదు కానీ గాలి ఉంది వాన వెలిసిం తరువాత వీచే కల్లటి గాలి, మన ముక్కి అప్లందం కలిగించే గాలి.

నా కోపపువి ఎదురు చూస్తున్న కరణంగారి అందమయిన అతిధ్యంలో వాయి అనిపించింది. గోరు వెచ్చని నీటితో స్నానం కాచిచ్చాను. మల్లె పూల్లాంటి అన్నం తిన్నాను. ఎన్ని చేస్తున్నా... అ గంట కింది ఆ రూపం అలా మనసులో అధుకూంది...

చల్లని గాలివీచే చిన్నని గదిలో, తెల్లటి వక్కమీద దోమతెరల కింద వేడుకున్నాను. నాలుగయిదు గజాల

ఎన్ని కష్టాలొచ్చినా వరే, ఎవరితో నూ చెప్పుకోకుండా నిశ్శబ్దంగా భరింప దం పెద్ద కష్టమే కాదు— ముఖ్యంగా మనం అలా నిశ్శబ్దంగా భరిస్తున్నామన్న విషయం అందరికీ తెలసునని మనకి తెలిసి నవ్వుడు !

దూరంలో ఓపాక. కిటికీకి వలవెపు మల్లెవదిరి. వదిరికిందిచక్కటిదిమ్మ నడక దగ్గరికి పెళ్ళాను. నేను వచ్చా వనో, తెక నవనాగరికత వల్లనో కట్టిన పల్లెటూరులో తెలంగాణ గించాను. పండు పెన్నెల కాస్తోంది. వెన్నెల్లో పెన్న. అర్ధనగ్నంగా పెన్న. బిగుతుగా ఉన్న పెన్న పడువ, అతుక్కు పోయిన బట్టల్లో అప్పుడు చూస్తే, అడ్డు కట్టిన మీద చిరుగు తోంది, పెన్నెల వెలుగుతోంది, విశ్చలవిదిగా పడుగుతీసి పెన్న పరువం యిప్పుడు క విస్తోంది. వయసు తొందర చేసింది మనసు ముందర పడుగెత్తింది. పెన్న ...! పెన్న ...!

“పెన్నా !...” అని అరిచాను.

“మీరేమయ్య !”

కళ్ళు ముట్టముట్ట టూ లేచాను కల చెడరిపోతే లేచాను. కానీ కలకి వాస్తవికతకి, అంత భేదా కనపించ లేదు నాకు. మదిలో అనుకుంటూన్న పెన్న, కలలో కనపిస్తూన్న పెన్న కత్తెదుగు ఉంది కాబట్టి

"నీవా పెన్నా ? ..." అన్నాము.
 "యాందబ్బా ! పొద్దునేస్తానే
 నా పేరంటాంతారే ?"

"పెన్నంటే నీవే నేమిటి ?"
 "మల ? ఇంకెప్పుడున్నా రి
 ఉల్లో ?"

"ఉన్నారు... ఉన్నారుగానీ... !"
 "గానీ... ?"

"చెప్పనా ?" అంటూ ... ఎదు
 కయినా మంచిదని ముఖం మరోవేపు
 తిప్పుకుని అన్నాను.

"నీకన్నా అందంగా ఉంది.
 తెల్లగా, ఎర్రగా ఉంది. చింతగా
 ఉంది. వట్టుకుంటే మెత్తగా ఉంది..."

తరిగి చూచాను. పెన్నరేతు-
 కోవం వచ్చింది గావాల్సి అను
 కున్నాను. వత్తుకున్నాను.

కాలకృత్యాలు తీర్చుకున్నాను.
 చేతి అద్దాన్ని గోడకి తగిలించుకుని
 జత్తు దువ్వుకుంటున్నాను. పెన్న !
 తలుపు దగ్గర విల్చున్న పెన్న...
 కనిపించింది ! ఇప్పుడు నిన్నటి
 గుడ్డలేవు. కానీ నిన్నటికీ ఇవాళికీ

మయూర వింధంకంటే
 మనోహరమైన
 కేశపాశం కావాలంటే

కేశవర్ధిని

వా డ ం డి

మీ తిరోజాలను పరిశుభ్రంగా, పరిమళభరితంగా
 ఉంచుకొనడానికి ఉపయోగించవలసింది

కేశవర్ధిని పౌంఛు

చాలా తేడా ఉంది. ఆ తేడా చూడాలి అందంగా ఉంది. చదువు, కుంస్కారం లేని ఈ పెన్నలో ఇంతటి 'ఆర్టిస్ట్ పెన్స్' ఎటూ వచ్చింది అని, ఈ కలర్ మేకింగ్ ఎలా తెలుసునని అక్కర్లేపోయాను. ఎర్రటి చీరకి, చిలుక వచ్చని రవిక నిన్న వేస్తే, ఇవ్వాలి చిలుక వచ్చని చీరకి ఎర్రటి రవిక వేసింది అందంగా. ముడుచుకుంటే కానంతటి కుంకుమ లోని చెమ్మ తగుక్కు మంటుంది. ఇది పాదం గదిలో వేసింది. ఇంకో పాదం ఎత్తిపెట్టి ఉంది లేనడుము వయ్యారంగా వంగి ఉంది. గడవ దగ్గర చిలుచుండి పోయిన ఆ భంగిమ ఎంత అందంగా ఉందనీ?

'కాఫీ!' అంటూ అగిపోయింది పెన్న.

'అలా పెట్టి వెళ్ళు!' అన్నాను.

మళ్ళీ ఆ రాత్రి కనిపించింది పెన్న. నా కని ప్రత్యేకించిన గదిలో ఉన్న తెలలి వక్కమీది గుడ్డని చులుపుతోంది.

ఎంతకని ఆ వే కాన్ని అణచు తోను? అయినా అంత తెలిదా ఏం? ... నా హావభావాలని అర్థం చేసుకో లేదా ఏం? ... నా చూపు లోని ఆకని గమనించి ఉండదా ఏం? ... కానీ... అదో సిగ్గు. అదో ఖితి. అదటయింది.

లోన గదిలో పెన్న ఉన్నట్లే తెలివటూ - అదేదో చాలా సాధారణంగా చేస్తున్నట్లు; మనసులోని నిజాన్ని బయటటి, ముఖంలోనిది,

కళ్ళలోనిది కనరాకుండా - ఎంత నటించావో?

తలుపు వేకాను. గట్టిగా వేకాను. వేస్తూ, గొళ్ళంపెడుకూ కావాలనే నద్దువేకాను. ఏమీఎరగనట్లు వెనక్కి తిరిగాను. తెని వదులు చేసుకుంటూ దూరా న కిటికీలోంచి కనిపించే కటిక రాత్రిని చూస్తున్నట్లు;... అంతా నటనే. లోనపెన్న ఉందని తెలియజే తెలుసు.

'ఆరే!... పెన్న! ఏవులోకనే ఉన్నావా?'

'పెద్ద... తెలియనట్లు!'

చాలు. ఆ వదం చాలు. ఆ భావం చాలు. ఆ ముఖం చాలు. కన్నులోని ఆ చిలిపితనం చాలు. నేను అన్నీ తెలుసుకునే కావాలనే శిశువు టుగా, తెలుసుకుంటే చాలు. లోకాలు అయింత వచ్చు... పెన్న...

'పెన్నా...!'

ఇంచుమించు దగ్గరిగా తేలి పోయాను. తేలిలో చిక్కింతు కున్నాను. కానీ... భంగున వట్టు తప్పించుకుని గిరుక్కున తిరిగిందొ వట్టుక్కున జారిపోయింది కొగి తోంచి. తిరిగిన ఆ విమరుకు వేటు కున్న జారుముడి వీడిపోయేట్లు. వీలికురులు పెన్న వెనక భాగా న్నంకా కప్పి వేకాయి ఇంచు మించు ముడిచిన ఎర్రమంచాలే జారి వడిపోయేట్లు; నా మనసులోని తలపు పెగలు రేగేట్లు; మనసుని

మొదట తెరవా. తప్పులే కాదు. కమ్మలో కామం కాలాకు పాతలు కమ్మలేకాయి.

ఇంకా చలారని అవేశంతో, చేతిలోంచి, పట్టు విడిపించుకుని జారిపోయిందే అన్న ఇతమావంతో మరోసారి ఇంకా దగరికి పెళ్ళి భుజాలు పట్టుకున్నాను 'పెన్నా' అంటూ.

చెక్కుమంది చెంప! అటువక్క అటువక్క. ఒక్కసారి. రెండుసార్లు. వకవర! కళ్ళు తిరిగేట్టు. మైకం తొలిగేట్టు. అవేశం చచ్చేట్టు తిరిగి తూ. ఇంకాలో, పడ్డాను పెన్ను తెన్నులూరి లేదు అవేశం అంది. ఇంత చిలిపిలోనూ అగ్రహం అంది. నవదలు వస్తే ఉరకలువేసే గోదా తిరిగి మింటి అంది.

చేసిన తప్పుకు తలెత్తలేక పోయాను. వెంటనే వెళ్ళి పోతుందనుకున్నాను అవేశంలో ఏమో చేస్తుందనుకున్నాను కడజింగారిలో తెప్పేటు దనుకున్నాను తనారికి తెలుసుకుందనుకున్నాను. పెన్నుకేయింలోటి అవేశం అంటే... అయినవాడో - అయ్యేవాడో... గానీ తుంచుకుంటే? మతలు విరగ తుంటాడు. పముకలు కనిపించకుండా అప్పులేస్తాడు. వాడు చెప్పిందినిజమే. కమ్మమనే వాగు కూడ, కమ్మమంటే తిరిగిపోతుంది. మేరకప్పితే మాత్రం తొలగి పిచ్చుకుంటుంది. తలెత్తి తిరిగిపోతుంది. పెన్నునెత్తుకున్నా పెన్ను.

పెన్ను యింకా ఉంది. విదేవద్ద మీదా అను తిసి వింత ముడి పేసుకుంటూంది. తొలగవద్ద కొంగు తిసి నడుముకు బిగించింది అబ్బ! ఎంత ధైర్యం. దెబ్బతప్పించుకున్న బెట్టు, రికోనేనా పరాచికాలు? కనీసం అభయమయినా కళ్ళలో లేదే? మళ్ళి వెళ్ళి జబ్బు పట్టుకుంటే? ఏమిటి ఈ పెన్ను ధైర్యం? తెగించలేననా? తెగించననా?

లేదాను. అంతదాకా లేనినెప్పి అంతదాకా వాధించని కాలినెప్పి ముల్లు! తుమ్మముల్లు. అదో లా కలుక్కుమంది మనసు వాధతో చివుక్కుమంది అబ్బా అన్నాను.

పొద మెత్తి చూచుకున్నాను. తుమ్మముల్లు గుచ్చుతున్న చోటు. అక్కడిదే అ పోటు.

'నేం చెప్పలేదాయ్యా! తుమ్మములు మీ సెద్దదనీ... కావాలని పిచ్చు పోవు అది గూడ కావాలంటుంది దగ్గరికి రాదు కానీ రెంటిలో ఏది జగినా నెప్పి మాత్రం కానా అంటూది కదా!' అ పేసింది పెన్ను.. ఉన్నట్టుండి లేచి, నా కళ్ళలోకి నూటిగా చూస్తుంది. '...అయ్యా! ఇంకోటి చెప్తాన్నాయిను.. అదదాని మమనూ అంటే తుమ్మముల్లుమాదిరే అంటూది. పోయిందిలే అనిపిలేననా.. నూడు యిప్పుడెంత తాడుండాదో? నొప్పుందాదో? బావాగ్గా అంటే అంటూది. తమా తమా తమా మౌనంగా తనదవుతుంది.

చనుకోక...; దీనిని దీని
 నంత మాత్రంతో నరస
 తొస్తుదనుకోవాక; అత
 తూతురంటే అంత అలుసు
 దెయ్యదు! అయినా,
 అయ్య అంత మా పెద్ద
 కామం గానంటే మా
 న్గాడికి పెప్పే సా లే;
 అలాగ రకం ల్లల్ని
 మూడనిమిసాలలో ముంద
 రేస్తాడే? అయినా
 అయ్య యిదేం

పాడుబుద్ధి నుగాబట్టిపరిపొయింది.
 యింకో రియుంటే... ఈ పాట్లు
 పెప్పంటే నీ దేగం బుగ్గి అయి
 పోయి ఉ ధక పోనేం?..."

బయట తలుపు దగ్గర నద్దయింది.
 ఎవరో బలంగా తలుపు కొడు
 తున్నారు.

"పెన్నోయ్... పెన్ను!..."
 అంటూ.

"ఓయ్యా! ఓకోత్రయ్యా!
 పెన్నువుండాదాలోవలా!
 వాకిత్రయ్యా!" అని

అమ్మో నాగన్న! పెన్నే
 యింత అవేశమూ - కోవమూ
 ఉంటే?... అందునా ఇక్కడ...
 ఈరాత్రి... ఈగదిలో...
 ఉరిగా...? హేభగవాన్!
 గుండెలు గుభీల్ మన్నాయి అదేత
 నుడినై పోయాను. ప్రాణం పోతుం
 దనిపాడు, పరువు పోతుందని.

తమ్ములు తింటావనిగాడు... వమ్మనే
 పోగందని

"కా! పెద్ద ముగాడినోకొన్నే
 టలు గార్చుకునేంత... ఇంకా...
 ఎంటి? మా నాగన్న... ఇంకా...
 దేం గాదులే. నీచంగా ఉన్నావ్ తమ్ము
 కోనే లేడు నడుతెక్కువలకు నిన్నా
 అబద్ధులు. కానంత పకాయించి
 పెళ్ళాం మాట్లాడితే సా...?
 వరాయోకి పెళ్ళాం కాతంత పను
 వుగా మనులై సాలు. ఛీ... ఛీ...!"

అంటూనేనడచింది తలుపుదగ్గరకు.
 గొళ్ళం తీసింది పెన్ను. నుయ్యేమని
 దూనుకు వస్తూనే పెన్నుని గట్టిగా
 హత్తుకుని గరగరా తిప్పాడు పెన్నుని
 నాగన్న ఎత్తి...

"వాకు పెప్ప లేదేంటి? వాకి
 లేను కొందుముగదా యిద్దరం..!"

"ఛీ! ఫో మామా! అడ
 నూడు!" వేరెట్టి నమ్మకూపించింది
 పెన్ను.

అక్కడ చూడండి.

గోపి! యింత పెద్ద 'అంగో'

శిశువు! అని. పెన్న

'కనిపించిన ఆత్మపితావు.

చూశాక నాకు మనసులో

తృప్తి కలిగింది.

'నయితే...'

మాట!'

'భార్య! చూడండి. ఎప్పుడూ
నీకు ఆ మాటే... ఆయనెవరో
తెల్పా అనిపిస్తుంది...!'

వేని అయిపోయిన ముర్రోజు. గది
లోనికివచ్చిన పెన్నని విరిచాను.

'ఏమయ్యా!'

'వెతుకున్నాను...!' ముక్త
వారిగా అన్నాను. మంచిదయ్యా! అమ్మ
య్యో! నాకతనెస్తానా అయ్యమ్మకి!
అదోలా నవ్వింది.

అంతకోపంలోనూ నవ్వు రాక
పోలేదు నాకు.

'ఇంద! వదిలూపాయల నోటు
యివ్వ బోయాను.

'వద్దయ్యా! ఉజ్జీ! నీ కాళ్ళే
ఉంచుకుని, అవ్యయ్యకి నా పేరిట
అగ్గవలో ఓ కోక కొని యి...
సాటు...!'

'ఈ పూ అలాకాదు. ఏదో
ఒకటి తీసుకోవాలి. పోనీ, యింద
ఈ పర్లు తీసుకో. నాగన్న కివ్వ.
నాగన్నని నీవు ఆ పర్లులో చూస్తే
వేను గుర్తొస్తుంటాను!'

పోయాను. కన్నీటితో
ఉబ్బులు వచ్చింది పెన్న. దగ్గరికి
వచ్చి చెంపలు రాసింది. మృదువుగా
మెత్తగా మధురంగా.

'కానా గట్టిగా కొట్టినా గదా!'
భ. పాపిష్టిదాన్ని... అయినా ఏంటి
కయ్యా నాతో అదావు అయ్యో!
ఆశ్చర్యం నేనూ మా పెన్నే రూ
ఒకటి. నరదలాస్తే మా ఏటిని
పట్టలేం...!' అంది

పెన్న అలా రాస్తుంటే అనేకం
కలగలా. అదరణ గలిగింది. కామం
కలగలా కరుణ కలిగింది. ప్రేమ
గలిగింది నా చెల్లాయి రాస్తన్నట్లు.
నాన్నకొడితే అమ్మ అనునయిస్తున్న
ట్లుంది 'అబ్బఎంతగా కొట్టేరా!'
అని.

వడక హెచ్చించాను. పెన్నా
నదిలో. మనసులో ఆ పెన్న గుర్తుకు
వస్తూంటే ఎక్కడో అడుగేశాను
దారితప్పి. కలుక్కుమంది కాలు.
పాదం ఎత్తి చూచాను. ముల్లు
గుచ్చుకుంది. తుమ్మముల్లు!

పాండ్లవి కథలు

(Handwritten signature)

అక్కడనుంచి ది వని చెయ్యడాని
తెనా కంప్యూటరు ఉన్నాయి
"మరి, మనుష్యులెందుకు?"
"కంప్యూటర్లు కలిపెట్టడానికి."

— "బింటీ" మద్రాసు

* * *

అరరాత్రివేళ కాన్ స్టేబులు
ఇంట్లో దొంగలు వడ్డారు. అరని
తార్యకి మెలకువ వచ్చింది. "ఏమం
దోయ్. ఇంట్లో దొంగలు వడ్డారు.
లేవండి" అని లేచింది.

కాన్ స్టేబులు వరాకుగా చిరాకు
వదుతూ "వడిలే వడ్డారు లేవే!
ఇప్పుడు దూకటిలో లేవగా!"
అన్నాడు.

* * *

ఒక తాగుబోతు రోడ్డువక్కన
ఎలక్ట్రిక్ లైటుకింద ఏమిటో వెదుకు
తున్నాడు. దారేపోయే దానయ్య

"ఏమిటోయ్, వెదుకుతున్నావ్?"
అన్నాడు.

"చిల్లరడబ్బులు వడ్డాయి. వెదుకు
తున్నాను" అన్నాడు తాగుబోతు.

"ఎక్కడ వడ్డాయి?"

"అడుగో అడువక్క వడ్డాయి"

"అక్కడ వడిలే ఇక్కడ వెదుకు
తున్నావే?"

"అక్కడ చీకటిగా ఉండటం!
అందుకనే ఇక్కడ వెదుకుతున్నాను"
అని సమాధాన మిచ్చాడు తాగు
బోతు.

— బి. గణపతిరావు

హైదరాబాదు

* * *

కొత్తగా వచ్చిన కొడలి నిల్వ
చేత, అత్తగారు ఇల్లంతా శుభ్రం
చేయిస్తోంది. కాని అమెకు ఎంత
సేవయినా శృంగారం కలుగలేదు. ఇంకా
అశుభ్రంగా ఉందని, బూజులు

వదలేదని, సామానంకా గున్నా... తమధ్య బీసీ తీసుకు
ఉందని అంటోంది. కొంచెం... మాడు!"

వై ఆ కోడలుపిల్ల అత్తగారి కళ్ళ
ద్వారా తనీ చక్కగా తుడిచి అత్త
గారికి తిని ఇచ్చేసింది అత్తగారు
ఆశ్చర్యపోయింది. "ఎర్ర! చిట్
కెసో ఇల్లంకా శుభ్రంగా తీర్చి
తయారయిందే!" అంది.

* * *

"తమకు ముల్లుమీద కోపం
వచ్చినా; ముల్లుకు తమమీద కోపం
వచ్చినా తమకే నష్టం. అలానే,
ప్రేక్షకులకు చిత్రపరిశ్రమపై కోపం
వచ్చినా, చిత్ర పరిశ్రమకు ప్రేక్షకు
లపై కోపం వచ్చినా చిత్ర పరి
శ్రమకే నష్టం!" అని మొన్న ఒకా
యన అన్నాడు.

—ఎన్. వి. ఎస్. ఎన్. మూర్తి
బరంపురం

* * *

"ఏమిటబ్బాయీ, చదువు రోజు
రోజుకీ ఇలా తగలదుకోండి? నువ్వు
క్లాసులో ఆఖరు వాడివిట, ఇవాళ
తెరిసింది!"

"అవున్నా. ఈ తప్పుంకా
రమణయ్యది."

"ఎం, వాడేంజేకాదూ, మధ్య?"

"మొనట్నోంది ఆ ఖరు వాడు

* *

"మనకి తెలియని విషయములలో
అనుభవజ్ఞులు చెప్పినట్లు వినవలెను.
జ్ఞులు చెప్పేవారలలో ముఖ్యులు...
... ఎదీ, రామకృష్ణ, ఒక
ఉదాహరణ ఇయ్యి!"

"క్షరం చేసుకొనునప్పుడు
మంగల చెప్పినట్లు వినవలెను"

"అీ... ఏది క్షారదారి, నువ్వు!"
"ఫాటోగ్రాఫరు చెప్పినట్లు విన
వలెను..."

* * *

టీచరు :- కాళ్ళు ఎందుకు రా,
మనకి? - నువ్వారానా?
ను:-ముల్లు విరిగితే తీసుకోదాని
కండి.

టీచరు :- కృష్ణమూర్తి, నువ్వు!
శృ :- జోళ్ళు తొడుక్కోదాని
కండి.

టీ :- రామబ్రహ్మం, నువ్వు!
రా :- ఏదేనా తొక్కితే కడుక్కో
దానిండి.

టీ :- చీ. ఆస్రాచ్యుత వెధవలారా!
నడవడానికని ఒక్క వెధవ కూడా
చెప్పడేం?

మోహనరావు :- తమరు చెప్పేరు
కదండీ

—“భ రా గో”

కళాభివృద్ధి

కొళ్ళరిగే వరకూ ఉరి వలు
మూలలా తిరిగి చివరకు నడవ
దానికి కూడా ఒక రోజు - హెల్మెట్
మిలాప్ వర దాలో దిగులుగా,
నిరాశగా, నిస్పృహగా నిలబడి
అటూ యటూ చూస్తున్నాడు సుజన.

‘వాబూ... ఒక... ప్రెసా...’

స్వప్ననుందరి ప్రేమ విలువుక తె
వెయ్యరెట్లు మధురంగా - అశలు
కొలుపుతూ - చినిపించిన ఆ స్వరా
నీ - ఇదను ఒక్కసారి చాలా అశలు
కళ్ళలో నిలబడుకుని ఆ వంక
చూసేడు.

ఆ క్షణంలో పై కట్టి అమ
డన సరి మేఘాలపై మెరిసిన ఒకే
ఒక్క మెరుపులా అంతరికాంతులు
నిలబడుతున్నాయి

అతని నయనాలలో కొటిడిపాల
కాంతి కూడా సరితూగనంత అశ

కిరణాల వెలుగు ఉదయించింద
అతని వొట్టో ఒక్కసారి వెయ్యి
ఏనుగుల బలం వచ్చింది.

తరిని విడిచి యివతలకు రాలేని
పసిపాలలా - దుబ్బి దృక్పథం నూచి
మరి రాలేక అక్కడే స్థిరపడి
పోయి దతని దృష్టి కొన్ని క్షణాల
పాటు.

పంకోష సంభ్రమాలు ఒక్క
మ్మి ముప్పిరిగొనగా అతని పా
వశ్యంలో కొన్ని నిమిషాల వేరనుడై
నిలని - అంతలోనే తేరుకుని -
మెల్లగా మెట్లు దిగి - తన దృష్టి
కేంద్రీంచబడిన ఆ స్థానాని కతి
చేరుగా వెళ్లి నిలుచున్నాడు

‘వాబూ... ప్రెసా...’ బహు
దీనంగా అర్థిస్తున్నాడు బీకాడు -
తరకరా దారిద్ర్యం నరాలలోని
సర్వార్థి పీర్చి నర హవ మూత్రమే
మిల్చిన సర్పాగృధ్రుడు.

ఇచ్చాపురపు రామచంద్రం

‘వాలో వస్తావా? ...’

వరికించి చూసేడు పేదవాడు.

గత జీవితంలో ఏనాడూ అనుభవానికి రానిదీ; అశించలేనిదీ అయిన అహ్యానం!

అంతస్థంలో అయనకూ తనకూ ఉపాచారాలని తారతమ్యం.

అనుమానాలతో - అశలతో - అట్టే మనిషిలా లేని - అస్థిరూపం సుజన వెంట కదిలింది - అస్థివంజ రానికి చలనం వచ్చినట్లు. సుజన ఉరకలూ వరుగులూ పెడుతున్నాడు వడవతోయే మెలు దూరమూ మూడింగల దూరంగానే కనుపిస్తూంది అతని ఉత్సాహంలో. కొన్నిక్షణాల క్రితం వరకూ అవలించిన నిరాశాగులూ ఒక్కసారి అశగా మార్చుకుంటూ వరిజామం చెందడంతో అతనికి కొత్తశక్తి కలిగింది.

తన అన్వేషణ ఫలమొత్తుండన్న అశతో అతను అక్షతగా నడుస్తున్నాడు.

అతని కళ్ళ ఎదుట - మనుషులు లేరు... వాహనాలు లేవు..

ఉన్నదొక్కటే. రంగు రంగుల భవిష్యత్తు ... కలలో సందర్శింపొందినా, ఉవ్వెత్తుపోయినా.

అతనికి పూర్తిగా విభిన్నంగా ఉన్నాడు పేదవాడు.

భారమైన వర్తమానం—అతని పాదాల కడు పడుతోంది.

తాదాకరమైన గత - అతని గమనానికి నిరోధమాతోంది.

ఉపాకాశం - వికృతంగా ఎదు

రొతున్న భవిష్యత్తు—అతనికి భయం కలుపుతోంది.

అతని నితిలో అడుగుతీసి అడుగు వేయడం అంత సుఖమేమీ కాదు. ఇన్ని నిరాశల చీకటపథ్య ఒక సన్నని చిన్ని అకాకిరణం తాత్కాలికంగా కలుగుతోంది. కాబట్టే అతను క్షణాలను జయించడానికి తనలో మిగిలిఉన్న అతి స్వల్పమైన శక్తులన్నీ అతని వెచ్చిస్తూ ఎలాగో ముందుకు సాగ గలుగుతున్నాడు.

సుజనకి అతనికి నడుమ కొన్ని గజాల దూరం -

కొన్ని దశాబ్దాల అంతరం.

యౌవన ప్రాంగణంలో నిలిచి— విషాదంగా ఉన్న వర్తమానాన్ని కవిష్యత్తు బంగారు కలలలో చిత్రిస్తూ - తన అశలు సఫలమయ్యే క్షణాలకోసం ఉత్సాహంగా నిరీక్షిస్తున్న సుజనకి - వృద్ధాప్యపు చివరి అంచున - జీతానికి చరమగీతం పాడి - ఉపరి తలానికి ఎగసిపో - లని - శారీరకంగానూ మానసికంగానూ - సంసిద్ధుడౌతున్న భిక్షుకునకూ నడమ అంత వ్యత్యాసం ఉండక మానదు.

జీవితమంతా ముందే ఉంది సుజనకి.

జీవితం చివర క్షణాలకు వచ్చేసి— నేడో రేపో రాలిపోయే ఎందుటాకీ ప్రతి రూపం అభిక్షుకుడు. రాలిపోయే వరకూ ఏదో ఒకలా వృద్ధులై పట్టుకుందామనే ప్రయత్నిస్తుంది పండుటాకు.

అతనూ అంతే. శతకోటి చీకట్లలో పడిపోతూ మరిగి పోవడానికి రేప రేప లాడుతున్న చిన్న జ్యోతి. ఉపాకందని ఆకాలేకం ఏదో ఇంకా అతనిలో మిగిలిన కొద్దిపాటి రక్తపు బిందువుల్ని శక్తి కణాలుగా మార్చి నిలుపుకోవడతన్ని. ఆ దీపం క్షణం లోనైనా అరిపోవచ్చు.

వెనుదిరిగి చూసేడు సుజన.

భిక్షుకుడు వస్తున్నాడు.

సుజనలో వళ్ళి ఆశలు డెలరేగాయ్.

తన ఆశ... ఆశయం ... పీటన్ని

టికి బడెళ్ళ చరిత్ర ఉంది. తనను తెలిసినవారు చాలా తక్కువ. సుజనగా తను చాలా మందికి తెలియాలి. రక్షణల వృద్ధిలో తనను కాశ్యత స్థానం లభించాలి. దేశంలో పీటయితే ... అంతరాధీయంగా తను పరిణమించు కావాలి సుజనగా.

ఈక్షణలో అపిష్టాది - తన బడెళ్ళగతమూ - దానిలోని శ్రమా అన్ని ఫలిస్తాయని.

అ గతంలో ... విచారించదగిన ఘట్టాలు చాలా ఉన్నాయి.

రోడ్లమీద మనీ బొగ్గు తో

చిత్రాలు గీసి - కడుపు నింపు
కోడలతో ప్రారంభమైంది తన కళ.

అకలి కోపం - అహంన్ని చంపు
కని - సినిమా వాల్ పోస్టర్లు
రాసేడు. తనలోని కళ ఎదురుతిరుగు
తున్నా కడుపుకోపం - కవర్ రుల్
చిత్రాలు గీసేడు సినిమా పోస్టర్లు
కూడా రాసేడు.

అంతా కళాసాధన కోపంకాదు.
కడుపు నింపుకునేందుకు.

అవిదేశ్యలోనూ తను గీయ
గలిగిన మంచి చిత్రాలకే తన పేరు-
కుంటే పేరు - నుజన అని పెట్టు
కున్నాడు.

తను కొన్ని మెల్లెక్కగలిగాడు.

ఒకడుకులు తర్ఫీద పోయినా
జీవం నిగూళా జనకంగా సాగడం
లేదు.

ఈనాడు వస్తులుండవలసి
వచ్చినా రేపు కడుపు నిండుతుందన్న
అశ కుంటుంది బాకీ వదులున్నా
స్టూడియో అద్దె పర్తిగానే చెరించ
గల్గుతున్నా డిప్పుడు. నుజనగా
ప్రారంభమైంది జీవితం. అలాగే
సాగి-చివరికి నుజనగానే ఉజ్జ్వ
లంగా వెలిగి అంతం కావాలి అన
జీవితం

అలోచనా హర్యాళులలో
అతనూ; ఆయాసంతో భిక్షుకుడూ
ఇద్దరూ స్టూడియో అని చెప్పబడే
నుజన గది చేరుకున్నారు కొన్ని
నిమిషాల తేడాతో.

నుజన లోవలకు నడిచినా -

అతను మాత్రం ద్వారం దగ్గరే నిల
బడిపోయాడు ప్రవేశించడానికి
సంకోచిస్తూ.

ట్రాయింగ్ బోర్డు పిట్ ఫిక్స్
చేసి వెనక్కి తిరిగి అ భిక్షుకుడివంక
చూస్తూ అన్నాడు నుజన - 'లోవ
లకు వచ్చి అలా ఎదురుగా నిల
బడు -'

భిక్షుకుడు అతని అజ్ఞను శిరసా
వహిస్తూనే ఏదో అయిష్టత ప్రద
ర్శించాడు. నుజన అది గమనించ
లేదు.

నూని మొవలాటి చివరకల
పెన్సిల్ ను చేతిలోకి తీసుకుని -
'లా కాదు, కొంచెం ముందుకు
వెళు...ముఖం ... కొద్దిగా కుడి
వక గా వంచు' అజ్ఞాపించాడు
నుజన.

'అకలి -'

'ఎమ్ ... కొంచెం పేపు మాటూ
దకు. కదలకుండా అలాగే నిల్చో'
అతని రెండు కళ్ళూ అతి గంభీరమై
పోయాయి.

ఒక కంటితో భిక్షుకుడి చూస్తూనే
రెండో కన్ను పెన్సిల్ మొవలపై
నిలుపుతున్నాడా అనిపిస్తోంది.

అస్థిసంజరాలికి ప్రతిరూపం ఏర్ప
డింది పీట్ మీద.

నాలు చివ్విపోయి - చర్మం
జారిపోతూ - ఎముకలు బయటకు
పొడుచు కొస్తున్నట్లు...

ఒక్కసారి పరిశీలనగా భిక్షుకుడి

పొట్టవంక చూసి చిత్రంలో అభాగా
వికీషేడ్స్ ఇచ్చాడు.

ఇప్పుడు చిత్రంలో - పొట్టలోంచి
పేగులు బయట వడుతున్నట్లు ఉంది.
ఎండి గుండెలూ ... మండే
కడుపు ...

బీహారు కరువు! మరో రూపంలా
ఉన్నాడు ఛార్కోల్
చిత్రంలోని ముషి.

ఒక్కసారి గుండెల
నిండా గారి పీల్చు
కున్నాడు నజన. భారత
దేశంలో ఇంతకంటే
వాస్తవికత మరొకటి లేదు.
అకలి కంటే మరొక
పత్యం ఏముంది?

సిగరెట్ కాల్పుకోవా లనిపించి
చూసేడు. అగ్గిపెట్టెలో చివరిపుల్ల
మాత్రమే మిగిలింది. నేలమీదికు
వొంగి ఆశగా ఏదయినా తను పారే
నివ సిగరెట్ పీకడనా దొరకదా
అనుకుంటూ వెలికి వాతాత్తుగా మళ్ళీ
బోర్డువంక చూసేడు.

తన చిత్ర లో వాస్తవికత - అతి
వాస్తవికత - ఉంది. కానీ ... నమ
గ్రక లేదు.

ఒక్క క్షణం వెదికి తన ఉపాసు
వట్టుకున్నాడు.

అకలి వాస్తవికతేగాని - అశ
కూడా వాస్తవికతే!

జీవితాన్ని నడిపించేది అకలే
కాదు - అశకూడా!

అశకు వ్యరూపం యివ్వాలి
తన చిత్రంలో అకలి - అకా రెండు
చోటు చేసుకోవాలి. అప్పుడే వ
పూర్ణత ఏర్పడి - జీవితం ప్రకటిం
స్తుంది.

అన్నిభావాలకూ స్థానం కళ్ళు ..
కళ్ళు మినహా ముఖం అంతా

"ఈ ఏడాది నీకు బాగా లాభం
వచ్చిందంటున్నారు నిజమేనా?"

"వదివేలు."

"అబ్బా. వదివేలే?"

"నిరదుష్యవైరెండువేలు నష్టం. ఈవిడు
వన్నెండు వేలే నష్టం!"

చిత్రంకేడు పరితేజాళాలూ .. పా
పోయిన చర్మపురంగూ ... భాయలో
చక్కగా రూపొందాయ్.

డబ్బుమైత్ర కనుబొమ్మలు ... గీ
నానిక... కనురెప్పల దిగున పె
యాలు... చర్మంలో ఏ మాత్రమూ
బిచ్చు లేవట్టు వల్పుగా బల
హీనంగా... జారిపోతున్నాయా
అనిపిస్తున్నాయ్ పెదవులు.

అచలన చిత్రంలోకూడా ఏ
మాత్రపు చిరుగాలికైనా కంపించి
పోతాయేమో అన్న భ్రమను కలిగి
స్తున్నాయ్ భిక్షకడి పెదవులు.

ఒక్కొక్కప్పుడు గడిచాడు నజన.
దూరంగా గడియారం నాలుగు
గంటలు కొట్టింది. పోస్ట్ వేళ అయి

టి నేక సప్తాది తిరితిరాలనుండి వస్తున్న కళకు, అవ్వక వాంఛనా
 చురునకలు ఇరవై అయిదు కళాల్లాగా ప్రతి తరంలోను ఉమ్మడిపైవై పుణ్యకళ కత్తి క్రొత్త పెరుగు
 పుకొంటున్నది. ప్రభుత్వము చేపట్టిన పాఠశాల అధిక వనాయం మూలంగా ఈ రెండు కళాల్లాగా నేక వనిత
 లో అభివృద్ధి పొందింది మాలు మహిళ ఉత్పత్తికి తారకరేఖ ప్రపంచంలో శ్రీలీయ స్థానమాక్రమించింది ఈ
 కృత్రిలో నాలుగో భాగం రేఖలోని మామిడి మిరియన్నే వేతి మగ్గములు తయారుచేస్తున్నాయి అసహా భార మందో
 రియకపోవచ్చు మహిళ ఎవరిది మిరియన్నుండికి ఉద్యోగాలు ఇందుమూలంగా లభించాయి. మామిడి
 కళాగల సంఖ్య ఒక మిరియను మాత్రమే నేక వనిత
 ఎన్ని దీనిపోరాడిన గృహ శివన విధానంగా ఉంటుంది

తారకరేఖ
 నేక సప్తాది
 25 కళాల్లా
 పాంప్రదాయానికి
 వైపుదాని ఉన్నాయి

పోకోందని మళ్ళీ అతను త్వరపడ
సాగాడు.

ఇక మిగిలినవి కళ్ళు.

ఈ కళ్ళలో అకాకిరణాలు ఉజ్జస్వ
అంగా మెరవాలి.

అప్పుడే తన ఉహకు వ్రతమైన
చూపకల్పన జరుగుతుంది

అకలి - జీవితం - అత... అ నే
తన క్యాప్షన్ చిత్రం అన్నికొడా
లోంచి సరిపోవాలి.

అకలి మేరకు తను కృతకృత్య
కమ్యాడు ఇక - అత |

ఇక్కడే తను అతి జాగ్రత్తగా
శ్రమించాలి.

ఇక్కడే తన నైపుణ్యం నింపాలి

ఇక్కడ - యీ కళ్ళలో అతను
వెలిగించుకుంటే తన ప్రతిభ ప్రద
ప్యించాలి

సజర - అ భిక్షుకుడి కళ్ళలోకి
మూటిగా చూసేడు.

'బాబూ... అకలి...' కంపిస్తోం
వతని శరీరం.

సుజన ఒక్కక్షణం నిరుత్సాహ
పడి పోయాడు.

అ కళ్ళలో కాంతి క్షీణించి
పోతూ... గాజు కళ్ళలా...

వీలేదు... అ కళ్ళలో అకాస్యరూపం
తన మెదడుకు అందాలి.

హఠాత్తగా అతని మెదడులో
అద్భుతమైన ఉహ మెదిలింది.

మాసిపోయిన రంగుగ్లాసుకోకి
జాగ్రత్తగా ప్లాస్టు వొంపాడు.

అతని హృదయం బాధగా మూరి
గింది.

అతనిలోని మానవత్వం ఎదురు
తిరిగింది.

ఎలాగో అంత శృత్రువుని జయించి
మట్టిపట్టి - చూసిపోయిన - పాస్విక్
గానుని భిక్షుకుడి కిర్యవోతున్నట్లు
ముందుకు చెయ్యి జాపాడు.

అ భిక్షుకుడి కళ్ళు అరిపోయే
ముందు వెలిగే దీపాలా ఒక సారి
ఉజ్జ్వలమై అ గ్లాసులో చూడా
లని...

41

సుజనకు కావలసినది దొరికింది.

అతని చేతిలోని పెన్సిల్ మెరి
కలు తిరిగింది.

కొద్ది నిమిషాలలోనే విశ్వాస
పాతుడైన సేకకుడిలా తన ధర్మం
నెరవేర్చింది.

అ కళ్ళలో అతను కోరుకున్న
దీప్తులు ప్రతిఫలించాయ్.

ఒక్కసారి చిత్రాన్ని సాకల్యంగా
ప కిరించి బోదునుంచి తీసి - నిన్ను
సాచుం త్రం పట్టు అమ్మి కొన్న
కవరూ స్థాంపులూ ద్రామర్లోంచి
తీసి - హడావిడిగా బయటకు పరు
గెత్తాడు ప్లాస్టుకూడా తీసుకుని.

కవరూపోస్ట్ వేసి - తక్షణం అతని
ఫాస్కు అమ్మజాపే దాతుకగా.
మరి పాతబడిన పాపలా కూడా
ఎవరూ కొనక పోవడంతో కనీసం
తన రంగులు కుంచెలూ అమ్మి
అయినా ఏమైనా తినడానికి సంపా

మూడు నాళ్ళ లో వండించాలనుకోవటం వట్టి నానెన్ను. నా ఉద్దేశంలో డెబ్బయి రెండు గంటల్లో ఒక రోజుకు అర్థం చేసుకొని జీవితాంశం కలసి పుంటామని నిర్ణయించుకోవటం కన్న మూర్ఖత్వం మరొకటి లేదు. అందులోను ఇలా మరొకరి పెళ్ళిలో, అంత కలర్ ఫుల్ ఆకేషన్ లో ఎవరి కళ్ళయినా ఇట్టే వాళ్ళ మనసులని మోసగిస్తాయి. అంతకన్నా వాళ్ళ మనసులని వాళ్లు అవమానించుకోవడం మరొకటి ఉండబోదు.

అయినా, నా ఆలోచనల్ని ఎవరూ

పట్టించుకోదు. అంత చదివిన మాజీ నత్త కూడా ఏమీ అనేదు. 'మేరే జెన్ ఆర్ వేడ్ ఇన్ హెవెన్' అన్నారు నేను దాన్ని కూడా అట్టే నమ్మను నమ్మలేను.

* * *

'సి పెళ్ళి కంత తొందరే

మొద్దింది? అనడిగాను ఇందిరని ఫిరియన్ గా.

'సి కది అర్థంకాదు' అంది ఆమె ఆరిందాలా. నాకది కూడా అర్థం కాలేదు. చిన్నప్పటినుండి ఆమె అంతే.

అన్నీ తనకే తెలిసినట్టు నాకేం తెలియనట్టు మాట్లాడుతుంది. అప్పుడప్పుడు తనకే తెలియని విషయాల గురించి కూడా వాదించి చివరకి ఓడిపోతూ వుంటుంది. ఏది ఏమయినా, అడవాళ్ళ మనస్తత్వాలని అర్థం చేసుకోవటం కొంచెం కష్టమే.

మొదలై చాలా అట్టహాసంగా జరిగే సాగింది. వాకు ప్రత్యేకంగా చెయ్యాలైన వస్త్రాల్ని లేకపోవటం చేత నేను పెళ్ళిలో ఒక అతిథిలా ఉండి పోవలసివచ్చింది ముహూర్తం వేళ దాకా.

ఆ తర్వాత జరిగిన సంఘటనల వెనకాల 'మాస్టర్ మైండ్' ఎవరిదో తెలియలేదు గాని, నేను మాత్రం బాగా బోల్తాపడ్డాను. జీవితంలో మొదటి సారిగా నా ఆలోచనలకి, కోరికలకి కుదరక పోవటం జరిగింది.

పెళ్ళి పందిట్లో స్లాష్ కెమెరా

కె. ఎస్. గిరిజ

పైనర్ వి. ఎస్ సి.

కె. వి. ఆర్. పుమెన్స్ కాలేజి,

కర్నూలు

తగిలించుకొని ఫోటోలు బోలెడన్ని తీశాను. మరుసటి రోజున వాటిని తీర్చిగా డెవలప్ చేసి రిజల్ట్స్ కోసం అనతిగా పరిశీలిస్తున్నాను. చాలా ఫోటోలో పెళ్ళి కొడుకు వెనకాల ఉండి, అతని మీదుగా వంగి ఉన్న ఓ పిల్లనాలో నిద్రపోయిన ఇన్ స్టింక్ట్ ని మేల్కొల్పింది

'అ పిల్ల పేరేమిటి? ఎవరు? అని అడిగినప్పుడు జవాబుగా ఇందిర నవ్వి పూరుకుంది. తర్వాత నేమ్మదిగా 'ప బంధం కుడర్న మంటావా?'

మల్లి నవ్వు

రెండవ బహువచి [రు.25] కథ

“థాంక్స్” కిల కిలా నవ్వింది మల్లి. వళ్ళుచూండింది రాధకు. ఉరిమి చూసేంది మల్లికి. ఆచూపులను గమనించని మల్లి అండ్లగిన్నెలు వుమ్మకొని లోపలికెళ్ళింది రాధ తల త్రీప్పి కృష్ణమూర్తి దిశకు చూసింది. అతను నిర్వికారంగా వళ్ళు తోముకుంటున్నాడు.

తెలగా తోమిన చెంబుతో మల్లి కృష్ణమూర్తికి నీళ్ళు ముంచిఇవ్వటం, అతను థ్యాంక్స్ అనడం, అమాటకు అది కిలకిలా నవ్వుట, దాని కిల కిలలకు దాని గాజల గలగలలు జత కలవటం - రాధ కాపురానికొచ్చిన ఈ రెండు నెలలలో దాదాపు ప్రతి ఉదయం చూస్తోంది హద్దూ హద్దూ లేదు దీనికి. ఏమిటా విగవాట ? రాధకు గొంతుకదాకాకోపంవచ్చేది. ఈ మనిషికై నా కాస్తా జ్ఞానం వుండొద్దా ? అది నవ్వుతుందని తెలిసి ‘థాంక్స్’ అనడం దీనికి ? బహుశా నవ్వాలనే అంటున్నారేమో ? హద్దులు మీరే కోపాన్ని నంస్కారం అదిపులో పెట్టేది

మల్లి గదులు పూడుస్తోంది. కూర్చున్న చోటునుండి పూడ్చిన దిశకు లేచి పోబోయింది రాధ. చేతిలోనుండి పుస్తకం పట్టు దన్ని

క్రింద పడంది. మల్లి పుస్తకాన్ని రాధకు అందించింది. ‘థాంక్స్’ రాధ అప్రమత్తంగా జూచి. కిల కిలా నవ్విందిమల్లి. బిల్డర పోయింది రాధ ‘డోస్ట్ మెన్ పస’ అని అర్థమేమో దాని నవ్వుకు ?

కానీ అమాటకు మల్లి నవ్వుటం రాధ కిష్టంలేదు. పైగా కోపం కూడాను కోపంమాని, దానినవ్వుటక సారి వింటే గులకరాళ్ళమీద పారే సెలయేరు, గాలిలో కెగురుతున్న చిలకలు, అప్పుడే పూచి, చిరుగాలికి మెలిగా కడులుతున్న ఎఱ్ఱ గులాబీలూ తలపు కొస్తాయి.

‘అమ్మగారూ !’ పూలు కట్టు కొంటున్న రాధ తలెత్తి చూసింది మల్లిని. నాకు ‘ఇంగ్లీషు’ నేర్పరా అమ్మగారూ ?’ దాని కళ్ళలో ఎంత ఆశ. దాని ఆశను అర్థం చేసుకోని రాధ, వినుగ్గా ముఖం పెట్టి ‘నాకు తెలుమెక్కడుందీ ?’ అంది. మరోసారి అడగకుండా లేచిపోయింది మల్లి. జమే రాధకు క్షణంతరీక వుండదు. వీక్లీలు, మెట్లీలు, ఇంకా రైలీ బుక్సు, సినిమా పత్రకలు వీటన్నిటినీ చదవటానికే కాలం సరిపోతోంది. వంట పనికి అత్తగారు, పై పనులకు మల్లి వుండనే వున్నారు.

* * *

వెళ్ళిపోయింది. మలితలి పనిలో
కొస్తోంది. ఉదయం పూట పళ్ళు
తోముకొంటుంటే ఆ పప్పుడ పప్పుడు
ఎందుకో రాధకు మల్లి నవ్వు విశా
లనిచ్చిచేది. వాల్చర్లకు పాయం
క్రం కాఫీ క్రాగుకూ సిలోన్ లో
పాటలు వినకపోతే ఎలా ఉంటుందో
అలా ఉంది పళ్ళు తోముకొంటున్న
ప్పుడు మల్లి నవ్వు లేకపోవటం.

కృష్ణమూర్తికి సిక్కుండిస్తే అతను
“థాంక్స్” అన్నప్పుడు, కిలీలా

మల్లి తన వెనుక నవ్వివటం
చ్చించి గిరున పెనక్కుతిరిగి
చూసేది.

పెత్తై ఆరు నెలలన్నా
గడవకముందే మల్లి పుళింద
కొచ్చేసింది పర్యం కోల్పో
యి పాము కరచిమల్లి
మొగడు చనిపోయాడు.

* * *

మ్యాటి సిక్కి తెలుపుతోందని
హాబిషీగా బొట్టు పెట్టుకొని
డ్రస్సింగ్ టేబిల్ ముందు నుంచి
టబింది రాధ సిగలోని కులెలమాల
జరున క్రిందకు జారింది. చీపురు
పుచ్చుకొని ఇల్లు పూడవటానికి నిలు
చుని వున్న మల్లి వంగి మాల నందు
కొని రాధ కిచ్చింది “థాంక్స్”
రాధ మామూలుగా అనేసింది. కానీ
మల్లి నవ్వలేదు. థాంక్స్ అన్న
మాటకు “దోస్త్ మెన్ షక్” అన్న
అర్థంతో అటు వేపు నుంచి నవ్వు
వినిపించక పోవటంతో చీరె పర్దు

చూసింది. “థాంక్స్” మనవి
దానిలా కిలీలానుండి కనిపిస్తున్న
తునీ కొటలేని చూస్తూ నిలుచుంది
మల్లి కుంకుమలేని నుదురు. బోసి
మెడ. గాజులు లేని చేతులు మల్లి
జీవకళ కోల్పోయిన ప్రతిమలా
వుంది. రాధ కళ్ళలోసిక్కు తిరిగాయి.
దేవుడికి కూడా మల్లి నవ్వంటే ఈర్ష్య
పుట్టింది కాబోలు. కాని మల్లి నవ్విలే
బాగుంటుంది తిరిగి మల్లి నవ్వేదెలా?

ఎమ్. వి. మృదులారాణి
నెకండ్ వి. ఎస్ సి (జడ్ సి. వి.)
గవర్నమెంట్ ఆర్ట్స్ కాలేజి,
అనంతపురం.

మల్లినవ్వాలంటే ఏంటేయారి శిమరు
వాడు మల్లి ఇల్లుడుస్తోంటే వెన
కాలే తిరుగుతూ చివరకు
దైర్యంలేని ప్రశ్నించింది
“మల్లీ, నీకు ఇంగ్లీష్ షేర్పువా?”
తలెత్తి రాధ ముఖానికి చూసింది
మల్లి కాంతిలేని అకళ్ళు రాధను
వితగా చూశాయి. మరోసారి
ప్రశ్నించబోయిన రాధ అగి
పోయింది మల్లి నవ్వగలిగనప్పుడు
సహించలేక పోయింది, నవ్వలేని
మరిని నవ్వించడానికి ప్రయత్నించి
విఫలురాలైంది — రాధ.

మలుపు

రెండవ బహుమతి [రు. 25] కథ

ఒక రోజు రాములు ఏదిరా ఇంకా

ఇక్కడే ఉండావు. కూర్చున్నావు. తనకు పోరా అన్న చంద్రయ్య మాటలు విని కంట్రాక్టరు దగ్గరికి పోయాడు రాములు. వారం రోజుల డబ్బులు ఇరవైయొక్క రూపాయలు రాములు చేతులో పెట్టుకుంటావు కార్యం

ఒక రోజు రాములు! ఇక్కడే నా వచ్చిన తూసిని కూర్చున్నావు లచ్చి కియ్యి. కాగుడికి తగలెట్ట మాకా అని గదమాయించేడు పక్కనేవున్న వీరయ్యమామ.

అప్పుడు తుదిన మైనా బుల్లన్ను లచ్చి సేతులో పోయాడు. ఇక్కడ ఉన్నానని తాగనే కూడదు ఛా ఇంత కాలం తను పంపాదించిన డబ్బులో ఒక్క పైసైనా ఇంటికాదా ఇవ్వ లేదు పాపం! లచ్చి కివడి కూలి వస్తేనే ఇంట్లోకి కాత్రబుప్ప తెల్లొంది. ఏం చెయ్యడం మరి తనుగూడ తాగటం మానేద్దామనుకుంటాడు కానీ,

అదే, అదే అమలుపులోనే వుంది, తన వారం రోజుల తెమనీ నిమిషంలో ముగిసే క్షణి. తాగి చేసిన, మూడు ముక్కలా పిల్చేసి తన డబ్బులన్నీ గెల్చేస్తాడు యెద వలు అచంద్రయ్య, బంగారయ్యాను.

అక్కడ కనలు అటెట్టాదాలో తెలు. నాయంగా అడితే అక్కడ బుల్లన్ను నిమిషంలో లాగే తాడు తను ఇక్కడ అక్కడోలికి పోనే కూడదు. ఇక్కడ ఉంది మంచోడ వ్వాలి. డబ్బులు కూడబెట్టి లచ్చిని సుక పెట్టాలి పాపం! లచ్చి కివడి కూలి తోందో ఇక్కడ అమలుపుదాటి పోవాలి. బతుకులోనే మంచి పుల వ తిరగా లనుకున్నాడు రాములు వీరయ్య మాటలకి తలాడిస్తూ

అ రోజుకి వనయిపోయింది. చేతులు, మొహం కడుక్కుని చాయ్ తాగి హుషారుగా ఇంటి దారి పట్టాడు రాములు. గజగజ నడిచి వస్తున్నాడు అడగో. వచ్చే అమలుపే తన డబ్బుల్ని తాగ సేసి. అ మూల్కు కొట్టేనే అక్కడ దూర వుండారు. అప్పుడే పకసీసా యేసి నటుండరు యెదవలు అక్కడి తాగ డమి తెలిదు ఒక సీసెనా తాగ లేదు. నానెతే సీసె మీ సీసె సా అయి సీసెలాగే తూలకుండా నిల బడ్డా. ఛా ఇక్కడ పోనే కూడు. అయ్యెదవలో నాకు జతేంటి. ఈ దినం నుండే తను మంచోడు. తాగడు. మూడు ముక్కలాడు. అను కుంట్లో అక్కడ వేపిమాస్తా నెప్పు డిగా మలుపు తిరగబోతున్నాడు

రాములు. కాని చంద్రయ్య, బంగారయ్య చూపేశారు రాముల్ని.

“ఏందిరోయి, రాములు, మరిసి పోనావేంటి దారి. ఈ డుండాము రోయి. కోపం మాత్రండాము జల్దీరా” అన్నాడు చంద్రయ్య. “పోరా! ఇయ్యాలాను, నేనింక తాగనా, నానింకా మీలాంటి యెదవలో ఒకటమ్మ. పోండిరా, పొండి” అని అరిచాడు.

“ఒరేయ్, ఒరేయ్! తడింక తాగట్టరోయ్ పెరిన బూనాట్ట. మనం యెదవలో ఉన్న టూకాయే యెదవలో తిరి గాడు. ఒరేయ్! రాములు మంచోడి వైపోగాని ఇయ్యాకి మత్తరం వచ్చేయ్ కొద్దిగాతాగేసి, రెండు పట్లు పట్టపో. ఒరేయి!

నీకు తెల్లమోయే సెద్దపకేనా నెమ్మదిగా మానేయాల్సి. ఇయ్యాలతాక్కుంటే నువ్వే ఏవనెయ్యలేవు. నెమ్మదిగా మానెయ్యి రేపట్టుంది రావద్దులే! రేపు మంచి రోజ్జూరి మానేయరా, మంచోడా!” అంటు ఇద్దరూ కలసి కొట్టు దగ్గరకు లాక్కెళ్ళారు.

“అవును, నెమ్మదిగా మానేద్దాం. ఈ వొక్కరోజేగా, యింకెప్పుడూ తాగొద్దులే. ఇయ్యాల కొంచెం తాగేసి రెండు పట్లు పట్టు అక్కకి రాం! రాం! చెప్పొచ్చేత్తా” అనుకుంటూ చంద్రయ్య అందించిన సీసా

తాగేశాడు రాములు. వెంటనే అదేచేత్తో బంగారయ్య అందించిన మరోసీసా పూర్తిచేశాడు. అమత్తులో మరోసీసా తీసుకొని గబగబా మంచి నీళ్ళలా తాగేశాడు వదేళ్ళనుంచి తాగుతున్న రాములు.

“ఒర్రాములు! మంచోడా! యిసాలు సాగ్రయి - రా రెండు పళ్ళెదాం ఇయ్యాకి నీడబ్బు గెప్పుకుపో. రేపట్టుంది నువ్వు మంచోడివే. ఒరేయ్ ఈమజా ఒగ్గేసి పోయి మంచోడై పోయి

పి. విజయలక్ష్మి

బి ఎస్ సి ఫస్టియర్ (మేధావేటిక్కు)

క్విన్ మేరీన్ కాలేజి, మద్రాసు-4

యేదిరా సేతాం. సొరగం వొగ్గేసి నరకానికి పోయి మంచోడై యేకేతావురా రాం! జల్దీ. రెండు పళ్ళెదాం అన్నాడు బంగారయ్య.

మొసటి అటోడి పోయాడు రాములు అపట్టుదలతో వుండగానే రెండో అటలో గెచ్చేశాడు బంగారయ్య కోపం వచ్చిన రాములు మూడో అటలో కూడా ఓడి పోయాడు చంద్రయ్యతో నాల్గో అటకి డబ్బులయిపోయాయి రాముల్నిగ్గిర

“ఒరి మంచోడా! ఇంకింటికిపో.

పోయి మంచోడి వైపో.
సొరగంలో నీ కింక సోటు
లేదు అన్నారు చంద్రయ్య, బంగా
రయ్య ఏక గ్రీవంగా. రాములికి
కోపం వచ్చింది. కానియే సేతాడు?
ఎప్పుట్లాగే అప్పుడూ అయ్యింది.
“యెవవల్లారా! నన్నీడకి లాక్కొచ్చి
నా డబ్బులన్నీ ఖర్చైట్టిచ్చేవారు.
యెదవలు” “అని యిద్దరి తిట్ట
యింటి మొగం వట్టాడు

నెమ్మదిగా కూచుంటూ,
ఖాళీజేబులో ఆ మువ్వు తిరిగాడు
రాములు నెమ్మదిగా గుడిసెకొచ్చి
లోపలికి పోయి ఓంకి చాపమీస
వడుకున్నాడు. “ఏం మావా?
కూర్చబులిచ్చారు గదా” అనిలచ్చి
యింకా యెదో అడగబోతూ అతని
వాలకం చూసి యింక అడగ లేక
పోయింది.

లచ్చిని నువ్వుకే రాములి
మత్తాచి పోయింది. “నన్ను
సెమించవే లచ్చి! డబ్బు
లయిపోయాయే. ఇయ్యాల తాగో
ద్దనుకున్నా నే. ఆ యెదవలు
లాక్కొచ్చారే లచ్చి” రెండు
చేతులు వట్టేసుకున్నాడు
రాములు, ప్రతిసారివినే మాటలనే
అవుడుకూడావంది లచ్చి. రాముణ్ణి
మీ ఆనక పోయింది.

ఆ మాటలు తను చాలా మార్లు
వంది. కాని ఒక్కసారి కూడా మావ
డబ్బులైతే పాపం మావ కూడ
తాగూడదను కుంటాడు. కాని యేం
చేతాడు ఆ మువ్వు లో కొత్త
రాముల్ని సెద్దోడ్ని సేత్తోడ్ని
అనుకున్నది లచ్చి.

లివర్ వ్యాధియా? ఇందుకు తగిన చికిత్స!

**జమ్మివారి
లివర్ క్యూర్**

బిడ్డల యొక్క లివర్ మరియు, స్ప్లైన్
వ్యాధులకు ప్రఖ్యాత ఔషధము

జమ్మి వెంకటరమణయ్య & సన్స్, మద్రాస్-49

బ్రాంచీలు బెంగళూరు-2, కుంబికోణం;

తిరుచిరాపల్లి-2, హైదరాబాద్-20

7/11/57

ఈ రాత్రి పారిపోతుంది !

శ శాంక

విషకన్యలాంటి రాత్రి

విఠ్ఠులో ముంచివేస్తుంది నిన్ను !

ఆశల ఆనవాన్ని త్రాగి

అనవసరంగా మత్తెక్కించుకోవు !

నీలాకాశం వంటి

నెన్నడుము సోయగాలను చూసి

నిజమని బ్రమసి పోబోకు !

వాలు చూపుల వయ్యారం చూసి

గాలిలో మేడలు కట్టుకోకు !

అందగత్తెలాంటి రాత్రి

అందరినీ మోసగించి

ఆఖరికి వచ్చింది నీ దగిరకి !

ఈ రాత్రి ఇలాగే నీతో బ్రతుకంతా

స్వప్నం చేస్తూ దనుకోకు

గుర్తుంచుకో కోమలాంగిలా వచ్చి

పేకాటలో పెద్దమ్మలా వెళ్ళిపోతుంది

లాటరీలో లావణ్యరాశిలా వచ్చి

బ్రతుకులో పడుపు కత్తెలాగా విడిచిపోతుంది

ఒళ్లు మరచి నిద్రించే నిన్ను

ఒంటరిగా విడిచి

మెత్తని హబ్బులమీద

మెల్లి మెల్లిగా నడిచి
 ఎప్పుడో ఒకప్పుడు
 నీతో చెప్పకుండా
 చడి చప్పుడూ చేసుకుండా
 చల్లగా జారి పారిపోతుంది !
 ఎప్పుడూ ఈ రాత్రి నీతో బ్రతుకంతా
 ఇలాగే కాపురం చేస్తుందనుకోకు
 నువ్వెన్ని చుక్కల్ని చల్లి
 ఎంతగా ఈ ఆకాశ తల్పాన్ని అలంకరించినా
 నీ రాసిక్య హృదయంలో
 ఈ రాత్రిని బంధించగల ననుకోకు
 ఎప్పుడో ఒకప్పుడు నీకు తెలియకుండానే
 ఈ రాత్రి నిన్ను విడిచి లేచిపోతుంది !
 చంద్రుడికి వేళ్ళాడదీసుకున్న
 చక్కని నీ వెన్నెల వర్ణచిత్రం
 చటుక్కున తెగి
 గాలి వానికి కాలప్రవాహంలో
 కొట్టుకుపోతుంది
 నీ గది చీకటైపోతుంది
 నీ బ్రతుకు వేసటైపోతుంది
 ఈ రాత్రి పారిపోతుంది
 నీ ఆశ కూలిపోతుంది
 ఆకాశం వగిలిపోతుంది
 తుది ఘడియలు సమీపించినట్టు
 తూర్పుదిక్కు నెత్తురే కక్కుకొంటుంది !!

కిశోర ప్రాయం

విజయలక్ష్మి
రామకృష్ణకవి.

[గత పంచిక తరువాయి]

అ మరునాడు మధ్యాహ్నం కూని
రాగం తీస్తూ ఉబునుపోక వాకితో
వచ్చింది వసంత. పెట్టెలు, మూటలు
మోనుకుని వెదురున్న జనాన్ని
మోసి అశ్చర్యపోయింది.

చెల్లెల్ని పిలిచింది. "అంతా వాళ్లే
వరో చూడు" అన్నది నారాయణ
రావు యింటి దురుగా కనుమూపు
దూరంలో ఎవరో వర్తకులు తాళాలు
వేసుకున్న ధాన్యపు కొట్లు వున్నాయి.
అ ధాన్యపు కొట్ల వరుండాలో అ
జనం వాళ్ళ సామాన్లు దింపు
కున్నారు.

అనంత సంతోషంగా
'వాళ్ళు వగట భాగవతులు. ప్రతి
ఏడాది వస్తారీవారు. ఆ వసారా
లోనే గుజారు. ఇండు మూడు
నెలలుండీ వెళ్తారు. ఎంతలాగా
కథలు చెప్తారో తెలుసా' అంది.
అనంత.

'కథలు చెప్పడ మేమిటి?'
వేపాలేసుకుని వస్తారుగా అంది
వసంత. 'మగవాళ్ళు వేపాలేసుకుని
వెళ్తారు తిరిగివెళ్తారు. అదే వాళ్ళు ఇద్దరు
రిద్దరు కలసి పాడుతూ కథలు
చెప్తారు' అంది అనంత.

వాళ్ళు మాట్లాడుకుంటుండగానే
అ వచ్చినవాళ్ళు గబగబా సామాన్లు
వేస్తే సుకున్నారు. మగవాళ్ళు
చొక్కాలు విప్పి గోడకు తగిలించి
గాలి వాసులు వున్నారా అనంత.

నీ రి య ల్

ఎదురు గుండా కొబ్బరి చెట్టు క్రింద
 మూడేసిరాళ్ళు పోయ్యికి పేరెన్న
 న్నారు చిన్నిల్లులు చెట్టు క్రింద
 మట్టలు, వల్లలు ప్రోగుచేసి వాళ్ళ
 తల్లలకు సాయం చేస్తున్నారు

ఇంతలో అద్దరాధం కు బిందెలు
 తీసుకుని నారాయణరావు ఇంటికి
 వచ్చారు వాటితో వున్న ఆదపిల్లలను
 చూసి 'అమ్మగారూ, కాసిని పిట్టు
 పట్టుకుంటామండీ' అనడిగారు

అనంత 'పట్టుకొండి' అన్నది
 బెటవున్న కొర్రా ముదగ్గర పిట్టు పట్టు
 కున్నారు వాళ్ళు వసంత జనాన్ని

చూస్తూ 'అడవాళ్ళే ఎక్కవమంది
 వున్నారు. మగవాళ్ళు తక్కువ!' అంది

అనంత 'ఊం డ రూ మ రి,
 ఒక్కొక్కడికి యిద్దరు, ముగ్గురు
 భార్యలు' అంది. 'నిజం?' అంది
 వసంత అశ్చర్యంగా. 'ఔను ఒక్కొక్క
 డికి ముద్దరు భార్యలయితే అక్కడికి
 తక్కువన్నమాట. అందులో ఒక
 భార్య చూరితగానో బాలింతగానో
 నూటుంది' అన్నది అనంత అప్పుడే
 బెటకు వస్తున్న జానకి న వున్న కూ
 పింకబుద్ధు అమ్మతా మీరందుకు

జ రి గి న క థ

నారాయణరావు ఘోరాన బాంబు
 క్షేపితాలు నారాయణరావు కొడుకు
 వాను. ఆ ఘనరావు కూతుళ్ళు వసంత
 అనంత, తల్లి పోయినప్పటినుంచి అనంత
 బంధువులలో నారాయణరావు భార్య
 జాకి పెంపకంలో పిరిగి పెద్దదవుతుంది
 గుంటూరులో జానకి అన్నగారి కొడుకు
 కృష్ణమోహన్ ను అనంత ప్రేమినుంది
 కృష్ణమోహన్ చెల్లెలు జగన్మోహని
 వాసును ప్రేమిస్తుంది వసంతకు ఎన్ని
 సంబంధాలు వచ్చినా పెళ్ళి కు దరదు.
 అనంతను కృష్ణమోహన్ కిష్టం
 నారాయణరావు కిష్టంలేదు కూసుళ్ళ
 పెళ్ళిళ్ళు చేయలేక పోయానే అనేదిగు
 లతో రాఘవరావు చనిపోతాడు. చని
 పోతూ, కొన్నాళ్ళ తరువాత చదవమని
 చెప్పి ఒక కవచును నారాయణరావుకు
 అస్తాడు

వాళ్ళ గొడవలు' అంది.
 అనంత నవ్వేసి 'ఊరికేనే
 తమాషాకు అతయ్యా.
 పోనీ నేను చెప్పింది
 అంగనూ నువ్వకెప్పు'
 అంది. జానకి లోలకు
 వెళ్ళి పోయింది. అంత
 మళ్ళీ మొదలుకెదూ, 'ఒక
 భార్య యింట్లో అంరికి
 వడదం, అందరి పిల్లలను
 కూడదం'. 'అంద పిల్ల
 లంటే' అంది వసంత
 'అంటే తన పిల్లలతోపాటు
 నవతుల పిల్లలను కూడా
 చూడాలన్న మాట
 అయిందా ఇహ. ఇంకో
 భార్య తంబుర లాటిది
 ఒకటి మెళ్ళో కట్టకని
 పనిబిడ్డను చకనేనుకని
 బయలుదేరకుండాపాడతూ

ఇంకో అడమిని వంశపాతకు ఒక
ఖానియేవర్ వృద్ధాంగం మెళ్ళో
కలుకుని తోడువెళుంది భిక్షుక.

అనిపాడుతూ అడతారు పెదవాళ్ళు.
అన్ధనారీశ్వర వేషం, ర ధాకృష్ణుల
వేషం వేసుకుని వెళ్తారు. ఇంకా
ముగ్ధులవాళ్ళు ఒక వంజరంలో
చిలకను తీసికెళ్ళి బజార్ లో
మార్పుని ఒక జోస్యం చెప్తారు.

తాస్త రంగు గొంతు తాగున్న
జీగపిల్లలకు జట్టుపెంచి దాను
నేర్పిస్తారు. వాళ్ళు హర్మోనియంతో
గొంతుకలుపుతూ 'తీయని వెన్నెల
రేయి - ఎకతాయని చిన్నెలవాయి,
పిరసపాయీ నటనమే త్రిశుకోయీ'

ముసలి అకవాళ్ళు తాటాకలశానూ
వెదురుబద్దలతోను బుట్టలు, కడికలు
అలుతారే మగపిల్లలు వాటిని తీసి
కెళ్ళి అమ్ముకు వస్తారు'

'డి జన్ ఆఫ్ లేటర్ వాళ్ళకిగా
తెలుసే! మరలో కేడు కష్టపడి.
సంపాదస్తే తక్కినవాళ్ళంతా తిని
కూర్చుంటారు. వయసుకు తగ్గపా
దం చెయ్యడంలోనే వాళ్ళకుసుఖమూ
నెమ్మది' అంది వసంత.

అ మ ర్నా డు వారాయణరావు
పావు పనిమీద బెజవాడ
వెళ్ళాడు. అనంత జానకి
దగ్గరచేరి 'అత్తయ్యా ఇవాళ
మమయ్య వుండరుగా, ఇవాళ
రాత్రికి కథ చెప్పించుకుందామా'
అనడిగింది. జానకిసరేనని పనిమనిషి
తో పాటవాళ్ళకు కబురు పెట్టింది.

ఏడింటికల్లా పాటవాళ్ళునచ్చారు.
జానకి 'మీరు గబగబా బోంచేసి
రండి వాళ్ళు గాన అగుతారు' అంది.
'ఇప్పుడేం భోజనం అత్తయ్యా'
అంది వనంత, 'బాగుంది. మీరు కథ
విశదానికి ఒక్క కథ అయ్యేసరికి
రాత్రి వది వదిన్నరా అవుతుంది.
అప్పటి వరకూ వంట మనిషి మీ
కోసం కామకు కూర్చోవద్దూ'
అంది జానకి.

వనంత, అనంత గబగబాబోంచేసి
ఇంటి వెనక తులసికోట
దగ్గరకు చేరారు. తులసికోట
అడగుమీదకూర్చున్నారు ముగ్గురు
పాటపాడే స్త్రీలు గౌరమ్మ, పార్వతితో
మొదలు పెట్టారు. పాడేమనిషికి
వసి బిడ్డ. పాతవీరవరచి బిడను
వదుకో బెట్టింది. ఎడంచేతి వ్రేళ్ళతో
క్రతుకోసం తంబుర మీటుకూ కుడి
చేతి బొటన వేరుకు తొడిగిన రెండు
లోహపు రింగులతో కాళం వేస్తూ
పాడింది.

'ఏం కథ చెప్పమంటుందీ'
అని అడిగారు. 'లక్ష్మమ్మ' కథ
తెలుసునా' అనడిగి జానకి, పాటతో
ప్రారంభించారు కథ. లక్ష్మమ్మ పంప

మ్మలయింటి ఆడబడుచు. ఎంతో
గారాబంగా పెరిగింది. తల్లిదండ్రుల
ఆరపప్రాణం. లక్ష్మమ్మకు పయ్యమ్మ
రావడం, అప్పుడు జరిగిన వేడుకలు
తర్వాత పెళ్ళి చెయ్యడం, అత్తిటికి
మేవలో పంపడం, వెంట పంపిన
సారె అప్పటిని వర్ణించి వర్ణించి
పాడుకున్నారు. తర్వాత అత్తిటి
కాపురం, అత్తా ఆడబిడ్డగా దొడ్డం
భర్త వేళ్ళలోగడు కావడం, కడుకు
లక్ష్మమ్మకు అవవాను అంటగట్టడం,
భర్తచేత చంపించడం, భర్త గుడ్డి
వాడవడం లక్ష్మమ్మ పేరటాలయ
భర్తకు చూపు ప్రసాదించటంతో కథ
ముగిసింది

వింటున్న ముగ్గురి కళ్ళ
వెంటి నీళ్ళు కారాయి. జానకి
కళ్ళు తుడుచుకుంటూ 'మాచిన్న
ప్పుడు నేను ఈ కథ నీనిమాలో
చూశాను. గోపీచందు తీతారు'
అన్నది

అనంత కళ్ళు తుడుచుకుంటూ
'దేకం ఎంత మారింది? మనుష్యు
లెంత బాగువడ్డారు?' అంది. పాట
పాడినస్త్రీ 'కథ చెప్పుకుంటూ ఎన్ని
పూళ్ళో తిరిగాం. ఎందరినో చూశాం
తల్లీ. ఎవరూ అనలేదు మనుష్యులు
బాగువడ్డారని! మీరొక్కరు
అన్నారు అమ్మక్క. ఇప్పుడేం
బాగుండీ! అరోజులో అంతే
లక్ష్మమ్మలాంటి మహిళలుండే
వారు. వాళ్ళు చిచ్చివస్తారనికెళ్ళినా
వాళ్ళ కథలు చెప్పకని యీ రోజు

వరకు బ్రతుకు తున్నాడు. ఈ రోజుల్లో పెరంటాల్కొక్క తున్నారండీ అన్నది.

వసంత, అనంత ఒకరి ముఖాలలో కరుచూసుకున్నారు నవ్వు చెబ్బింది వాళ్ళకు, వాళ్ళకు చెరి ఒక రూపాయి యిచ్చింది జూరకి 'పాతచీర ఏమైనా ఇచ్చిందం డమ్మగాదా'

అన్నారు వాళ్ళు, 'ఈ అడ్డరాతెక్కడ వెదకను? ఇంకెప్పుడన్నా కేబడడి' అంది జూరకి, వాళ్ళు వెళ్లిపోయారు ముగ్గురూ లేచివెళ్లి విడ్రపోయారు.

రాఘవరావు పోయిన మూడు నెలల తర్వాత ఒరోజు సారాయం రావుకు స్నేహితుడిచ్చిన కవరు గుర్తుకువచ్చింది గదిలోకి వెళ్లి భార్యను పిలిచాడు జూరకి వచ్చింది 'తలుపు గడియపెట్టు జూరకి రాఘవ రావు పోయేముందు ఈ కవరు నాకిచ్చి, తర్వాత చదవమన్నాడు. ఇన్నాళ్ళూ ఏదో చిరాకుతో పరిపోయింది. రాచూద్దాం, కవరులో ఎమున్నదో' అన్నాడు. కవరు చింపాడు. ఒకటి వీలు నామా, కిజిష్టరు చేసింది. ఇంకొకటి ఒక పెగ్గ వుత్తరం.

వారాయడా,

నీకు నన్ను మించిన స్నేహితుడు, వాకు నిన్ను మించిన అత్తడు లేరని మనిద్దరకు తెలుసు. కావినీ దగ్గర

శ్రీ తనకి పెళ్ళి అయ్యేదాకా భవిష్యత్తు ఏమవుతుందో అని భయపడుతూ వుంటుంది

పుక పుక పెళ్ళి అయినప్పటి నుంచి భవిష్యత్తు ఎలా వుంటుందో అని బెంగ పెట్టుకుంటూ వుంటాడు.

కూడాదాచినరహస్యం ఒక్కటున్నది నా జీవితంలో. అడినీకో వంచుకోలేక పోవడానికి కారణం, నేను నియంత వున్నతడను కాకపోవడమే ఎప్పుడో కచ్చడే సిగ్గుపడ్డాను నీకు చెప్పడానికి వరే విను - వదిలినేళ్ళనాటి సంగతి. నా భార్య లక్ష్మిపోయిన నాలుగేళ్ళ కనుకుంటాను అప్పట్లో గుంటూరులో శేషాద్రి పొగాకు న్యాపారంలో పెట్టుబడిపెట్టి వాటా దారుడిగా చేరాను, గిర్తుందా?

అప్పుడుగుంటూరు సుతరచువెళ్తూ, వస్తూ వుండేవాణ్ణి. అందుచేతఅక్కడ ఒకగది అద్దెకు తీసుకున్నాను అయింటిగలయత పెదభాగంలో నండే వాడు. అయనరోజు భార్యను కొడుకుం డే వాడు అవిడ ఏడుసు డేది నాకు మరి నిద్ర వట్టేది కాదు

వట్ట లేక ఒరోజు పొరుగు వాళ్ళను అడిగాను. వాళ్ళు చెప్పిన కథ. ఆ యిల్లాలు ఆ యజమానికి రెండవ భార్య. అయన కూతుళ్ళ

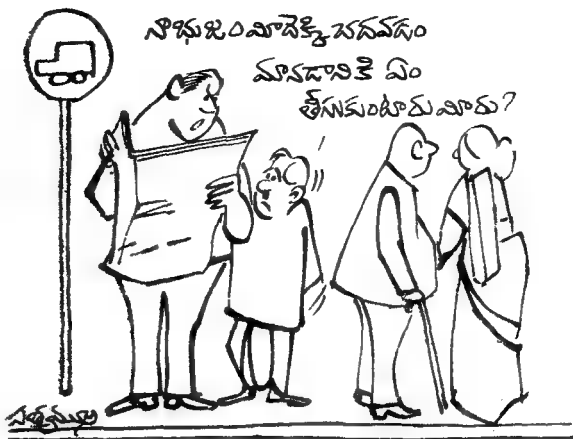
పెళ్ళిళ్ళయ్యాక ఆయన మొదటి భార్య పోయిందట. కొన్నాళ్ళు కూతుళ్ళ దగ్గర వున్నాడట ఆయన పొరువదలేక అల్లుళ్ళు యింట్లోంచి రిమూవరు వండి పెట్టి చేదక్షత కోసం మళ్ళీ పెళ్ళాడాడట ఎవరో బాకీవున్న పెద్దమనిషి, ఆయనకు తన కూతురినిచ్చి ప్రోనోటు మీద చెల్లు వేయించుకున్నాడట.

మళ్ళీ పెళ్ళిళ్ళు చేసుకున్న గవాళ్ళు భార్యల అడుగులకు మడుగులు వేస్తానని వింటాం. వసతి తల్లుల కథల లాగానే అవి అన్నీ నిజంగావు భార్య వాళ్ళొక వస్తే కిక్కిరిస్తే దగ్గర పిలిస్తే, పూలుకొని పెట్టుకుంటే - అనిటికి మంచి పడే వాడట భార్య పాతివ్రత్యానికి నిరూప నిమిషానికి వరిక్ష పెట్టేవాడు. రోజూ ఆయన కొట్టడం, అవిడ విడవడం, నూత్యం ఉదయం చడం, అస్తమింపడం లాగ జరిగేవి. ఉన్నట్లండి ఒకరోజు ఆయన భోం చెస్తూ ప్రాణం వదిలాడు.

ఇరుగు పొరుగువాళ్ళు 'ముద్ద గండం' అన్నారు. కూతుళ్ళు, అల్లుళ్ళు వచ్చారు చస్తాడని తెలియదు కనుక అస్తి ఎవరి పేరా వ్రాయలేదు కూతుళ్ళు యింట్లో వున్న గన్నెలు, తప్పేలాలు కూడా చెరిసగంగా వంచుకొని ప్యాక్ చేసుకున్నారు అల్లుళ్ళు కొంపకాస్త అమ్మోని సొమ్ము చెరిసగం తీసుకుని రైలొక్కరు. కుంకుమ చెరువుకున్న

భార్య కట్టు బట్టలతో చెట్టుక్రిందకి బడింది

నేను చూస్తూ వూరుకోలేక పోయాను 'ఇల్లంతా వాళ్ళు తుడిచి పెట్టుకు పోతుంటే మీరెదుకు మెదలకుండా వూరుకున్నారు' అనడిగాను. అమ్మ 'అడిగాను. కూతుళ్ళిద్దరు' నిన్ను నూనాన్న చేసుకున్నట్టు ఏమిదాఖలా? సాక్ష్యం చూపించు. కోర్టుకూ, గెలుచుకుని అసంతా పట్టుకుపో అన్నారు. నా పెళ్ళికి సాక్ష్యం మానాన్న, మా పూర్వీ నాయకుడి గొళ్ళో అర్చకుడు తప్ప ఎవరూ లేరు ఒకం త్రి మానాన్న నన్ను గుడిదగ్గరకు తీసికెళ్ళాడు. అర్చకుడు యిచ్చిన వసువు చారాన్ని నా మెళ్ళో కట్టించాడు, తన బుజు దాతతో. అరాత్రే నన్ను ఆయనతో వంచించాడు నేను ఏడిస్తే 'వీటి గంగా, యిది పెళ్ళి కాదు కేళి కులమందరిని విలిచి విందు చేస్తేనే పెళ్ళా? దాని కెక్కడ అవ్వతీసుకురాను? తెస్తే అని ఎట్లా తీసుకుంది' అన్నాడు కోర్టుకు పట్టా వెళాను నేను? అన్న దామె 'అన్నదమ్మలు ఎవరూలేరా, వాళ్ళ దగ్గరకు వెళ్ళండి' అన్నాను నేను. అమ్మ పిడుపూ 'నా పిడో ఎట నా తలి పోయింది, మానాన్న యింట్లో మా అమ్మ నగలు, పాత్ర సామాను తాకట్టు పెట్టి, అమ్మి త్రాగుకుందే వాడు. గుళ్ళోను, చెట్టుక్రింద చీటా పేక చేశాడు. ఇద్దరన్నయ్యలుండే

వారు నాకు. వాళ్ళను బడికి పంపలేదు నాన్న. ఇంట్లో తిండి ఖర్చుకి కూడా యిబ్బందే జొన్న నూకకు చాచి కాదు అదే గంటికాచే చాచి ఒకనాడు అన్నయ్యలు ఆలీలో నెండి వాన్నతో పోట్లాడార. వాన్న కోపం వట్టలేక వాళ్ళను గొడ్డునుబాదినట్లుబాదాడు. కమిలి వారలు దేరిన ఒక్కతో వాళ్ళు యిల్లు విడిచి వెళ్ళిపోయారు. మళ్ళీ తిరిగి రాకేదు అన్నది.

తన్ను శరణాలయంలో చేర్పించమని అడిగింది. రాజమండ్రి పిల్లకు వెళ్ళాను ముదురోజులు తిరిగాను. శరణాలయంలో చేరడానికి ఎవరెవ. సిఫార్సులో కావాటం అవినేను కి మకు రాలేక కాదు, కాని అసహ్యమేసింది. గోదావరి గట్టు తొక్కిన ఫలమో ఏమో నాకు హఠాత్తుగా అమెను ఎందుకు

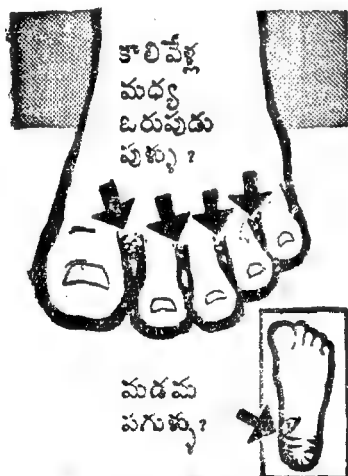
పెళ్ళాడకూడదు అనే ఆలోచన వచ్చింది. అమెకు చెప్పాను. తెంటోయిందిభయంతో భోరునవచ్చింది.

అభీరువు నుమూస్తే నాకోరికయింకా బలమైంది. శరణాలయం ఆలోచన కట్టికట్టి, రాజమండ్రిలోనే ఒకయిల్లు తీసుకుని గంగను వుంచాను. తోడుకు ఒక పనిమ; పనికదిచ్చాను నారాయణా, నేను నిజంగా అమెను పెళ్ళి చేసుకునే ఉద్దేశంతోనే అన్ని ఏర్పాట్లు చేశాను. కాని చివరపుడియలో నాకు స్వార్థం కమ్మింది నా బంగారు కూతుళ్ళ భవిష్యత్తు ఏమవుతుందో నని భయపడ్డాను.

మనసులోమాట దాచుకోకుండా అమెకు చెప్పాను. గంగ నన్ను వింటించలేదు. నన్ను అసహ్యించుకోలేదు. నన్నగ్ధం చేసుకుంది. నన్ను క్షమించింది. పెళ్ళిలేకుండానే కలిసి

ప్రతికాం. గంగ నాకు పర్యనుఖాని
యిచ్చింది. ఆ రెండో ఏట గంగకు
కొడుగు వుట్టాను. నాకు వాడే
మొదటి కొడుకు నా సూర్యోపం
ఎవరికోనూ పాచుకోలేక విచారిం
చాను. వాడేహరికృష్ణ. రాజకుండి
లోనే పి యు. సి. చదువుకున్నాడు.

మాతాత్తుగా జబ్బుదేసి మంచంవట్టి
నవును గంగకు కాబు వ్రాశాను.
ఉండిబట్టలేక హరికూడా వెంట
పెట్టుకువచ్చింది. నువ్వు చూచావు
వాళ్ళను. గుర్తుందా నీకు? కుం
తాని శ్రీశో, అందులో విధవతో,
పెళ్ళిలేని కాపురం కనిన మనిషిని
మన సంఘం క్షమిస్తుందా? వాడి
కూతుళ్ళకు పెళ్ళిళ్ళవుతాయా?

లిచెన్సా

వాడండి

DZ-1613 C-TG.

మంపు భీతివలననే గంగ యెడల అవ
చారం చేశాను. ఆ పాప ఫలితమే
ఎంత ప్రయత్నించినా, నా కూతు
రికి నాచేత్తో పెళ్ళి చేయ్యలేక
పోయాను. కొడుకును కలిగివు డి
వాడిచేత్తో ముస్మాదం పొందలేక
పోయాను.

ఇహ నా అస్తి నాగరి. మాతాడి
ఇచ్చిన అస్తిని అమ్మి వ్యాపారంలో
పెట్టుకున్నా! అందులో నీ బిడ్డగా
పెరిగింది దానికి నా అనిలో భాగం
పెట్టి కన్ను చిన్నబుచ్చు లేక
పోయాను. అర్జున్ బిడ్డాని అంతా
వసంతకే వ్రాశాను.

అక్కడక్కడా ప్యాక్టరీలో పేర్లు
వున్నాయి. అవన్నీ హరికృష్ణకు
వ్రాశాను. ఇన్నూరెన్ను పొంపీ
నెల నెలా బతుకుందలు వస్తుంది
గంగకు. హరి చదవడంకోసం అని
చాలు. రాజకుండిలో నీ చేళ్ళ
క్రిందికి నన్నయ్యా హరికి
వ్రాశాను. లాయరు కృష్ణమూర్తి
గారికి అన్నీ వివరాలా తెలుసు.
వసంత, అనంతల పెళ్ళిళ్ళయ్యేవరకు
నా గుప్త చరిత్ర ఉలియనినాకు.
జీతంలో నష్టం వచ్చినా నాకు.
వాటిబరువు మోసింది నువ్వు. అడ
విల్లల పెళ్ళిళ్ళుచేసేబాళ్ళుచేసివీరాడే
పట్టిపోడన్నాను. నువ్వు నన్ను
క్షమించలేవని తెలుసు క్షమించగలి
గితే నీకు మనశ్శాంతి అసలే ను.
అ శక్తి వీరి కలగాలని కోరుకుంటు
న్నాను. భార్య జానకి నన్ను,
నా పిల్లలను కూడా కలితాగ అదరిం

చింది. ఆ అన్నపూర్ణ అద
రజలోనే నా బిడ్డలను వదిలి
నిశ్చింతగా చచ్చి పోతు
న్నాను

నీ

రాఘవ

ఉత్తరం ముగించిన
నారాయణరావు దిగ్రాఫ్
తుదయ్యాడు. వక్కన
మార్పుని చదివిన జానకి
తెలతెలా బోయింది.
“ఎంతటి రింతకీ మన
కెప్పుడూ అనుమానమైనా
రాలేదు. లోకంలో అవ
వాదలంటివి యింటింటికి

వ్యాస్తాయై నిజంగా జరిగిన
విషయం అప్రలకుకూడా తెలియలేదు!
మీకు గుర్తుందా వదిలెనే శత్రుత్వం
లక్ష్మివాయిని నెలరోజులకు ఈ
గదిలోకి మన సుసారంలో ఒక
అధ్యాయం ముగిసింది!” అన్నది
జానకి.

నారాయణరావు జారిగా భాగ్య
మం చూసి ఆ మెరుకం విూద
చెయ్యేసి ‘జానకి ఆ రోజు ఎట్లా
మర్చిపోతాను నేను? నేను నేనుగా
ప్రతినినూ కారణం నువ్వు. నేను
తాడు. నా కోరికలు ఎంత అక్షహాజ
మైనవైనా అదరించావు నువ్వు.
జానకి! నాకు దేవుడిమీద,
గౌరవమీదా, పునర్జన్మలమీద
సమ్మతం లేదు కాని ఆ సమ్మతాలు
యిప్పుడు కలగాలివి అతగా వుంది

ప్రతిరోజు పావుగంట లేటుగా అఫీసుకి
రావటం గమస్తాకి అలవాటు మేనేజరు
ఎన్నిసార్లు చివాటు పెట్టినా లాభంలేక
పోయింది. వినుగుపట్టిడివరకి, “నిన్ను ఒక
రోజు జీతం కష్టంమీద సస్పెండు చేస్తు
న్నాను, నీయిష్టం వచ్చిన రోజున ఈ సస్పె
న్షన్ వాడుకోవచ్చు” అని మేనేజరు చాలా
మర్యాదగా నోటిసిచ్చాడు.

దానికి గుమాస్తా “మీ కభ్యంతరం లేక
పోలే ప్రతిరోజూ పావుగంట లేటుగా
రావడానికి మీ సస్పెన్షన్ వాడుకుం
టాను” అని జవాబిచ్చాడు

నాకు అవన్నీ నిజమే అయితే
జారకి, నన్నే జన్మలోనూ విడిచి
పెట్టకు” అన్నాడు.

జానకి హృదయం ద్రింతి
పోయింది “సరియింక వూరు
కోడి” అంది. “లేదు వన్న
అడు పెట్టకు, ఒక్క పోయిన తర్వాత
నే నాకు సుసార నుఖమంటే
వైముఖ్యం కలిగింది.” “ఓహు నన్న
చేతుల్లోకి తీసుకుని చలుక్కున వది
లేసేవారు! ఒక్కసారి నా ఒక్క
దహించుకు పోయేది ఈ ర్వతో
అంది జానకి. ‘ఈర్వా - అదంటి
జానకి’

“ఓను ఈర్వకాక ఏలే
మిటి? మీ ప్నేహకుకు కోల్పో
యిన నుఖం “నామాద్రుకున్నాడు!
ఆ ప్నేహకుడిమీద వున్నంత ప్రేమ

నా మీద మీకు లేదని చుండిపోయే దాన్ని' అంది.

'నీ, మీ అదవాళ్ళంత పెరిటిమెటర్లుగా మగవాళ్ళిందరు పిల్ల నేను దగ్గరకు తీసుకున్నప్పు డిల్లా నాకు నా స్నేహితుని అస్థ గర్భకు వచ్చేది కాదు. వాడి భార్య అవస్థ గుర్తుకు వచ్చేది. అందుకే పదిలేసేవాణ్ణి నిన్ను' అన్నాడు.

'అదేమిటి' అంది జానకి. 'వాసు పుట్టినపుడు ను పుట్టిన రోజంతా కష్టపడ్డావు. లక్ష్మి కాన్పులోనే చచ్చిపోయింది. నిన్ను ఎక్కడ పొగొట్టుకుంటానో ననే భయం వేసి

నది. ఆ రోజులో నాగరికత యంతగా పెరగలేదు. స్పృష్టి పెరిగడం ఈ రోజుల్లో వయస్సులో వాళ్ళకు సులభమై పోయింది. ఆ రోజులో అంత ప్రచారమూ లేదు. ఎక్కడో పుస్తకాల్లో ఏముక్తైనా శిధిలాల అది ఎబ్బెట్టుగా తోవేది. అంతేకాదు. సరిగా ఆ రోజు ల్లోనే గా, దీగరి అత్తకంటే చదరం తటస్థించింది. ఆ పుస్తకం అంత వయసు వచ్చేవరకు ఎందకు చదవ కుండా పున్నానో తెలియదు. దాటో తండ్రి ప్రాణ ప్రయాణ వేళకు దా తన్నావహించిన కోరిక గురించి ఎంతో సిగ్గుగా వారాయన. అది చదివి నేను నిజంగా జీకిపోయాను.

బిటెక్స్

సౌందర్యానికి సహాయకాదు

- * బిటెక్స్ కాటుక వనిపిల్లలకు కూడా చాలా మంచిది
- * బిటెక్స్ నిండి కంటికింపెన తంగులతో లభించును.
- * బిటెక్స్ ముకుం పేస్తు

అరవింద్ లేబొరేటరీస్,

పి. వి. 1415 - మద్రాసు - 17.

కోరికలు కలుపుమొక్క లాటివి. వాటిని పెరగనిస్తే చివరకు మనిషి మిగిలిన వన్ను నేను మూడవమనిషిగా నిలిచితి నరిక్షించాలన్న కుతూహలం కోరింది ఆ ఫలితమే ఆరోజు అన్నను సీకో "ఇహమీదట మనం పక్షులుగా కాక ప్లేహతులగా ఉండమని" అన్నాడు నారాయణరావు

జానకి "మిత్రా అనగానే నా గుండె దుడుగుంది విద్యుత్ మేమంటే ఆ ఏడాదే నేను కారదాదేని చరిత్రం చ వాను మీ కోరిక కాదనలేక పోయాను కారణం ఏదయినా మీరు వంశమహా నరగాని హం చూపగలిగితే నేను ఆల్బుడుడితో మిమ్ములను క్రిందకు లాగకూడ దనుకున్నాను" అన్నది

నారాయణరావు నవ్వి "నువ్వు నన్నెప్పుడూ గొప్పగానే వూహించావు కోరి ను జయించినవాడు పరమహంస నేను స్వార్థం కోరికగానే కోరికను అణచుకున్నాను నేను వట్టి మామూలు మనిషివిజానకి" అన్నాడు జానకికి భర్త ఎప్పుడూ మామూలు మనిషిగా తోడలేదు "పూజ కోడి పురుషుడన్నట్లు" తన జర్మ జన్మాలి పుణ్యమే భర్తగాలభించినట్లునమ్మింది.

జానకి నిజంగానే మవ్యమనస్సు ర్తిగా ఒప్పుకున్నావా? నీకు ఎప్పుడు మనసు చలి చలేదా? ఎన్నోసార్లు నాకు మనసు గాడి తప్పేది కత్తి అంతా కూడదీసుకుని నిగ్రహించుకునేవాణ్ణి" అన్నాడు నారాయణరావు.

జానకి సిగ్గుపడి పోయింది. "మీకో అబద్ధమన్నాడు అడలేదు నేను. చాల సార్లు నా మనసు చలించింది. ముఖం మీది కోరిక వన్నాడే బాధపెట్టలేదుకాని నాకు ఒక కూతురు కావాలనే కోరిక కలిగేది అప్పుకప్పుడు చిన్న పిల్లలు వట్టు లంగాలు కట్టాలని, కాళ్ళకు వెండి మువ్వలు కట్టాలని, నావగలన్నీ పెట్టాలని చెబితే నాకు, మొగలిరే య చూసినపుడల్లా నాకు కూతురుండి; ఆ కూతురుకు పూజకడలు కట్టాలని కోరికలు కలిగి కాని మళ్ళీ అనుకునే దాన్ని. కూతురువుడితే అనంతమీద ఆపేక్ష తగ్గిపోతుండేమోనని. నా మీద నాకే సంశయం కలిగేది. ఆ భయంతో నా కోరికను చంపుకునే దాన్ని. అవ తకు మీరు నగలుపెట్ట నిచ్చే గారుకాదు పూజకడలు వెయ్య నిచ్చేవారుకాదు. ఎంత్రాయితరీ నేర్పు విద్యారు కాదు; నా కోరి లు తీరని కోరికలే ఆ రూపాయి" అంది జానకి.

నారాయణరావుకు భార్యమీరనిజ గా జాల పొంగివనిం "జానకిమనిషిరి మధ్యనితమూర; ఉండికూడా మనం ఎంత సన్నిహితంగా బరికామో తలుచుకుంటే వింతగాలేదు; బాక బందాలులేకపోయినామధుర స్నేహమే మనద్దకి కాంతి నిచ్చింది. నవ యిటివి కాపాడింది. సరే వెళ్ళి నాక్కొస్త కాఫీ పట్టుకురా; ఈ కవరు ఇవప్పెట్టికో పెట్టా. ఎవరికి తెలియనివకు" అన్నాడు నారాయణ రావు జానకిలేటి వంటింట్లోకివెళ్ళింది.

ఆ ఏడాది సరిక్షలు బాగానే వ్రాసింది

అనంత ఇంకో ఏ దా ది చది. తే
మొదటి డిగ్రీ వస్తుంది" అనుకుంది.
వామకు ఉత్తరం వ్రాసింది. "నీకు
వేరేక్ష లేప్పుడు? ఇంటికి ఎప్పుడు
వస్తావు? కలకత్తా మీదుగా వస్తా
వన్నావు ఈసారి రసగుల్లా డబ్బాలు
మర్చిపోకు" అని వ్రాసింది అంత
లోనే పోస్టు వచ్చింది జానకి ఆ
పుత్తరం చదువుకుని "అయ్యో. మోహి
వికి చాల జబ్బుగా వుందట! అన్నయ్య
రమ్మని వ్రాశారు" అంది నారాయణ
రావు "ఏం జబ్బు" అన్నాడు అనంత
తండ్రిగారువదుతూ జానకి చేతిలో పుత్త
రం తీసుకుని చదివి వివరాలేమీ
వ్రాయలేదు.

"ఎప్పుడెక్కా వత్తయ్యా"
అనడిగింది అనంత "సాయంత్రం
పాలుగింటికి ఎక్స్ప్రెస్ రైలునుంచి
చా.బ్లో వెళ్ళు" అన్నాడు నారాయణ
రావు

జానకి "అనంతా రెండు చీరలు
పెట్టో వెయ్యమ్మా" అంటే అక్క
చెల్లెల్లరు బట్టలు సర్దడానికి వెళ్లారు
వసతి సూట్ కేసు దిలిపి అడుగున
మ్మానీవేన మార్చి వాలుగు నాఫ్తలీన్
పుందలు వేసింది అనంత ఆచివ
బట్టలు పెట్టెలో పెడుతూ "నీ చీరలు
కూడా తెచ్చావు. నువ్వు వెళ్తావా
అనంతా" అడిగింది. "అవునక్కా,
కబురు తెలికాక నాకు దిగుబాగావుంది
ఏం జబ్బో ఏమిటో? నువ్వు మోహి
వివి చూడనేలేదు కదూ? నాకు
మోహిని అంటే ఎంత ప్రాణమోనీకు
తెలీదు" అంది అనంత, వసతి ఏమీ
మాట్లాడలేదు

చెల్లెలి భావోద్వేగాలు ఆ మెట్టు
జాగా తెలుసు అనంత మనసు.
"వజ్రాదపి, కుసుమాదపి" కూడ జానకి
వెంట దియలేరిన అనంతనుచూచి
"నువ్వెందుకు అంతా" అన్నాడు.
నారాయణరావు "వస్తానంది, రావి
వ్వంది, కాలేజీపెంపలేగా దానికి నాకు
మింటరిగా వెళ్ళడానికి కాళ్ళాద్దంలేదు"
అంది జానకి

నారాయణరావు మాట్లాడలేదు.
కాని అతనికి అనంత గుంటూరు
వెళ్ళడం యిష్టం లేదు. ఆ సంగతి
తెలిసి కూడా ప్రయాణ ముంది
అనంత

అరాత్రి గుంటూరు చేరేప్పటికి
మోహిని నిద్రపోతోంది. మోహినితల్లి
కమల ఏడుస్తూ 'వ.నా. నెల రోజులు
నుంచి యిల్లో వుండలేక పోతు
న్నాను మొదట జ్వరం, తర్వాత
కామెరలోకి దిపింది త్వరగా తెలుసు
కోరీకో పోయారు ముందు తెలిసి
వెద్యా మొదలెట్టాక జబ్బు తీగు
ముఖం వట్టలేదు పదిమం. డాక్టర్లు
చూశారు నాతలి ఎప్పటికీలేచినట్లంటో
లేరుగుతుందో? నాకు ఏదైక్కి
పోతోంది మొన్ననే మీకు మెద్రాసుకు
మా వదివకు వ్రాశాము" అని కళ్ళ
తుడుచుంటూ, "రండి కాళ్ళకడుక్కు
రండి బోంచేదురుగాని" అంది ఎవరికి
బోజనం సహించలేదు అనంత
మోహిని గదిలోకి వెళ్లింది కృష్ణ
మోహన్ అక్కడే వడ్డుకున్నాడు

[స శే షం]

ప్రముఖుల

శ్రీక పేరు తెలియని వాడుండదు. అతని పేరుతో ఉన్న సేవోక రచయిత కూడా అతని కాలంలోనే రచనలు చేసే వాడు ఒక జాళరత్ చంద్రుడు ఒక పాత ప్లేహానువితో కలిశాడు ఆ ప్లేహానుడు తొందరగా ఇతన్ని గుర్తించలేదు.

“ఎన్నింటా గుర్తించలేదా! నేను జరత్ చంద్రుణ్ణి”

“జరత్ హి హి శ్యం లో ఇద్దరు చంద్రులు ప్రకాశిస్తున్నారు. నీవే జరత్ చంద్రుడవు?”

“నానా! చరిత్ర మీ న జరత్ చంద్రుణ్ణి”

* * *

హిందీకవి బాలకృష్ణశర్మ తన కవిత్వంలో నజీ, సఖి, రాణీ అని ఎక్కువగా ఉపయోగించేవాడు

ఆచార్య మహావీర ప్రసాద్ చతుర్వేది శర్మను “నీ వెందుకు నీ కవిత్వంలో రాణీ! సఖి! నజీ! అని

ఎక్కువగా వ్రాస్తావు: అనలు ఆమె ఎవరు?” అని అడిగాడు

బాలకృష్ణశర్మ చతుర్వేది గారి వికండ్రిలా గౌరవించేవాడు అయినా ఆ ప్రశ్న వారడిగినందుకు ‘మీరిప్పుడు ఆమె విషయం తెలుసుకుని ఏం చేస్తారు: వృత్తరియ్యారు మీకెందుకు తెలియక’ అన్నాడు బాలకృష్ణశర్మ

* * *

విశ్వవిఖ్యాతి చెందిన దాంతేకవితో
ఒకరాజు ఇలా అన్నాడు

నా ప్రజలు మిమ్ములను అస
హ్యంతుకుంటారు నాలంటి
మూర్ఖుణ్ణి ప్రేమిస్తారు ఎదుకు ?

“నిజమే రాజా! ప్రజలు తమ
లాటి వ్యక్తినే ప్రేమిస్తారు అందుకే
యధారాజా తథాప్రజా అన్నారు”
అన్నాడు దాంతే కవి

* * *

ప్రసిద్ధ ఫ్రెంచి రచయితలు వికర్
హ్యూగో, ఆలెగ్జాండర్ డ్యూమా ఒక
సారి కలిశారు మొదట డ్యూమా ఇలా
అన్నాడు ‘మనమిద్దరమూ కలిసి ఒక

మంచి నవనూత్రాస్తే కావుంటుంది
కదూ ?”

హ్యూగోతో ఇది వచ్చలేదు.

“ఎక్కడైనా గాడిద, గుఱ్ఱమూ
కలుస్తాయా ?” అన్నాడు

దానికి డ్యూమా వెంటనే ఇలా
జవాబిచ్చాడు

“దయచేసి నవ్వుమాత్రం గాడిదగా
భావించకండి”

* * *

ఎల్ సాయిద్ దిగాప్పెరీ వధా
మంతి అయినప్పుడు పీప్ పత్రికా
విలేజి ఇంటర్వ్యూకు వచ్చాడు

“ఇది నా అఖిరి ప్రెస్ ఇంటర్వ్యూ
నేనిప్పుడు గీత వ సంవత్సరంలోవున్న
వృద్ధుణ్ణి రిలై వుకున్నాను” అన్నాడు
విలేజిరి.

దానికి ఎల్ సాయిద్ దిగాప్పెరీ
“పిచారించదగ్గ విషయమే నేను కూడా
గీత సంవత్సరం వృద్ధుణ్ణి అయి -
నేనిప్పుడు క్రొత్త వయస్సి చేర్చుకొని
పెరుకున్నాను” అన్నాడు.

—వి నాగేశ్వరరావు

తవఁకి తెలిదా ఏవిఁటి?

1) హర్యకాఁలో ఒక వ్యాపారస్తుడు ఏడుగులు గుర్రాలు మేకలు అమ్మేవాడు అయిదు తులాల బంగారం పెడితే ఒక ఏడుగు వస్తుంది ఒక తులం బంగారా ! ఒక గుర్రం వస్తుంది ఒక తులం బంగారమిస్తే వదిమేకలు వస్తా ను

ఒకడు వంద తులాల బంగారం పట్టుకుని వ్యాపారస్తుడి వద్దకు వెళ్ళి మూడు రకాలదీ మొత్తం వంద జంతువులు కావాలన్నాడు. వ్యాపారస్తుడు ఏ లెక్కన అమ్మితే వంద తులాలకీ మూడు రకా ల్లోను మొత్తంవంద జంతువులు వస్తాయి ?

వి. గోపాలకృష్ణ, విజయనగరం

2) ఒక బుట్టిలో మొత్తం 154 పువ్వులున్నాయి. వాటిలో ఎర్రటి పువ్వులకంటె నీలం పువ్వులు మూడు రక్కువ కాని, వచ్చని పువ్వులన్న నీలం పువ్వులు అయిదు ఎక్కువ. అయితే ఎర్ర పువ్వు లెన్ని ?

కె. రాఘవేంద్రరావు, హైదరాబాదు

(అవసరం [మల] కిందుగా వున్నాయి)

ఇది కింద వేర్వేరు గా (2

అమియ 2 — “ 2

అమియ 08 — “ 8

అమియ 21 — అమియ 08

అమియ 08 అమియ 08

అమియ 08 అమియ 08 అమియ 08 అమియ 08 (1

అమియ 08 అమియ 08

విశ్వం పుట్టి (విద్వాన్ విశ్వం గారుగాని, అరివిరాతి విశ్వంగారుగాని, దైత్యుల విశ్వంగారుగాని కాదని మనవి) వెల్లడిచేయుట అయిందని మొన్నటిదాకా సైతము అనుకునేవారు కానాదు చాలాదారుణంగా మోసపోయారు

విజంగా విశ్వం పుట్టి (విద్వాన్ విశ్వం) ఏడు నేల కోం ఏళ్లు అయిందని ఈ మధ్యనే సోవియట్ సైంటిస్టులు కనుగొన్నారు

ఇది విశ్వం మూడు జోతు జ్ఞానం రావడంలేదా? వెనకటి కోక సైంటిస్టుల పథలో మూడతూ మన భూగోళం ఇంకా అయిదు వందల కోట్ల ఏళ్ళలో మూడి మసోపోతుంది అన్నాడు

సగలోనంచి ఒక తాళి అదు రాగా వి ఎన్నెక్కు? అని అడిగాడు

“అయిదు వందల కోట్ల ఏళ్లు! అని సైంటిస్టు మళ్ళీ చెప్పాడు.

“అయిదు వందల ఏళ్లు గానూ వందల కోట్ల ఏళ్ళని వినబడితేను గాథ రావడాను” అని కూర్చున్నాడు తాబే

విశ్వం పుట్టి వెల్లడి కోట్ల ఏళ్ళు

అయిహా ఏడు నేల కోట్ల ఏళ్ళయినా మన ప్రాణానికి ఒకటే కదూ?

• • •

వెదురు గుఱు ఉపయోగించి కాగితాన్ని తయారు చేయడం మొదలుగా ప్రాచీన క్రీస్తు కం 10వలో కనపెట్టారు

• • •

12345678 అనే అంకెని 9999999999 టి హెచ్చు చేస్తే 12345678989654321 వస్తుంది

• • •

గాలిలో పున్న నీరంతా భూమి మీద పడడం మళ్ళీ అవిరై గాలిలోకి పోవటం సగటున 1వ

పన్నెండు రోజులకి ఒకసారి బరుగు తుంది

* * *

1985లో ప్రపంచం మొత్తం మీద పట్టుకున్న యెవల బరువు ఏకోట్ల 24 లక్షల టన్నులు

* * *

భూమి ఉపరితలం మీద నూటికి 71 వంతుల ప్రదేశం నీటి మయం

* * *

అంత అంద వికారంగా వున్న షాల్మలవా సరే, ఎవళ్ళ ముఖం వాళ్ళకి ఇద్దంలో చూస్తుకోగా చూసకోగా బావుటుంది అందుకే అదొన్ని కంటి పుటారు అదిను

మానవుడు తన ముఖాన్ని కాను నిశ్చలమైన నీళ్ళలో చూసుకునే వాడు అదరిమిలా ప్రేయసి కను పావలోను, చెక్కు ఉద్దాలోనూ చూసుకోవడం మొదలు పెట్టాడు కాని అసలైన అద్దాలు క్రిస్ట పూర్వ యెక్కు సంవత్సరాల నాటికే వాడు కలోకి వచ్చాయి అరోజుల్లో అద్దాలని బాగా పాలిష్ చేసిన కంచుతో తయారు చేసేవారు

* * *

సముద్ర అలం లో నూటికి మూడున్నర పాళ్ళు ఉప్పు వుంటుంది

* * *

కనిగ్రహానికి తొమ్మిది మంది చంద్రుళ్ళు పువ్వులు మొన్నటి

దాకా కాస్త్ర వేత్తలు అనుకునేవారు కాని, ఈ మధ్య ఒకప్రెంచి అస్ట్రోనమర్ వదో చంద్రుణ్ణి కనిపెట్టాడు. అది 18 గంటలకో సారి కనిగ్రహాన్ని చట్టి వస్తుంది దాని వ్యాసం నూరు నుంచి రెండు వందల మైళ్ళ వరకు వుంటుంది

వనప్రబంధ కవుల వర్ణన ప్రకారం భూమిమీద విహితీ త్రీలు ఒక్క చుడి కాస్తాకై కాళతక 11 మీదయ్యేవారు ఇక కనిగ్రహంలోని అమ్మాయిలు (?) వది మంది చంద్రుళ్ళతో ఎంత గగ్గోరిల్లి పోతున్నారో హాసంకి అయివా, కవి జోరి మన కెందుకు రెండి

—బాబు
శశిశి

వ సంతసేన

సాహిత్య చరిత్రకర్త కళాభిమానులకు మేధకు, కంటికి, కద్దానికి వంట 'వసంతసేన'.

లోగడ మూకిల కాలంలో ఏడాది రామరావుతో, హిందీలో వనమాలతో వసంతసేన తీశారు.

తెలుగులో ఎన్నో ప్రాచీన సాహితీ కుసుమలు వెండితెరపై వికసించాయి కాని, "మృచ్చకతికం" పండిగొప్పనాటకం తెర నిలకరించక పోవడం లోటుగా వుంది.

ఇన్నాళ్ళకు విక్రమ్ రంగా ఈ కొరత తీర్చారు. తెలుగు మార్కెట్ కు అందుబాటులోలేని కలర్ లో - ఈస్ట్ మన్ కలర్ లో - కూడా తీశారు. తెలుగు నిర్మాతా భరించలేని హిందీ బిగ్ బడ్జెట్ కళా దర్శకుడు మధేందు రాయ్ ని నియోగించడం కూడా మరొక విశేషం.

పద్మినివంటి నాట్యకత్తె వసంత

సేన పాత్ర ధరించడం, బాగేళ్ళవర రావువంటి ఉత్తమ విపాద, శృంగార పాత్రధారి చారుదత్తునిగా నటించడం పోను పోను చిత్రానికి రస పుష్టి ఇచ్చింది.

శూద్రక మహారాజు క్రిస్తుశకం 120 ప్రాంతంలో రచించిన 'మృచ్చకతికం' అనే పది అంకాల సంస్కృత నాటకం ఈ చిత్రానికి ఆధారమైంది. కథా స్థలి ఉజ్జయిని.

ఈ మూల కథను నినిమాకు అనుగుణంగా మలచారు. సంస్థాన కుడు అనే శకారుని (రంగారావు) పాత్ర మరింత అకర్షకంగా రూపొందించారు. మూలంలోని తిరుగుబాటు అంశాన్ని చారుదత్తునికి కలిపి ఆ పాత్రకు శక్తి తెచ్చారు.

వసంతసేన నాట్యాలు, చారుదత్తుని చాకృత్యం, నేరస్తుడు కాక పోయినా, బరిపీతానికి వెళ్ళదల

శేదం కడుబాళ్ళకంగా చిత్రిక
రించారు. ఆ యా సందర్భాలలో
నాగేశ్వరరావు మువ వన్నె తెక్కింది.

చాకొత్త పాత్ర అయిన అనంగ
మేవగా కృష్ణకుమారి ఎలిజబెత్
టైలర్ ఫ్యాషనులో గ్లామరస్ గా
వున్నారు. మూడు నాలుగు పాటలు
ప్రజలను ఆకట్టుకొంటాయి.

“పూలరంగడు” పతాక సన్నివేశం

అన్నపూర్ణాపిక్చర్స్ వారి “పూల
రంగడు” రీరికార్డింగ్ ఈ సంచిక
వెలువడేసరికి పూర్తి అవుతుంది.

రెండు కాలే వీక్షకు పరిపూను

అన్నపూర్ణా వారి “పూలరంగడు” లో

చలం. నాగేశ్వరరావు, జమున

“పూలరంగడు” నాగేశ్వరరావు

జెట్ డోర్ షూటింగ్ బకాయినద్దం చల్ల చిత్రం విడుదలలో కొంత నిలం బన జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోను, మద్రాసులోను వాతావరణం చల్ల పడడంతో రెండు రోజుల టెట్ డోర్ నిలిచి పోయింది.

ఆ గ స్తు ఆరంభంలో నెగెటివ్ కటింగ్ పూర్తి చేశారు; అంతంలో రీరికార్డింగ్ ఏర్పాటుయ్యాయి.

ఈ సుధ్యలో ఎక్కడ మూర్ఖుడు తీక్షణంగా ఉంటే అక్కడ ఆ వరాక పున్ని వేళంలోని రెండు ముఖ్య భాగాలూ చిత్రీకరిస్తారు. అందులో నాగేశ్వరరావు, జమున, గుమ్మడి, భానుప్రకాష్ మొదలైనవారు పాల్గొనవలసి వుంది.

వరాకనన్ని వేళానికి దారి తీసిన పంపు బన ఇది—

పూలరంగడు (నాగేశ్వర రావు) వెంకటలక్ష్మి అనే ఎంజీ(జమున) ధర్మారావు (గుమ్మడి) పంపులో బుర్రకథ ప్రదర్శన జరిపారు. ఆ ప్రదర్శనను ధర్మ

రావు వావసురది చలవతి (భానుప్రకాష్), ధర్మారావు భార్య చేతి (నూర్యకాంతం), వారి కుమార్తెలిల్లి (గీతాంజలి), ఆమె ప్రియుడూ, చలవతి కుమారుడు బుజ్జి (వద్ద నాథం) విన్నాడు. వినడమేకాదు కేవలం రికార్డు చేశారు.

పూలరంగడు, ఎంజీ తమ బుర్రకథలో...

“ఓళ్ళు తిరబి ని దేక పరిస్థితి ఒక్కసారి కనరా” అంటూ ఒక పెద్ద మనిషి ఎంతటి నైర్వాసికి దిగిందీ సైడ్ అట్రాక్షన్ గా పొడి మాటల పల్లవి వేశారు.

ధర్మారావు, చలవతి భుజాలు తడుముకొన్నారు.

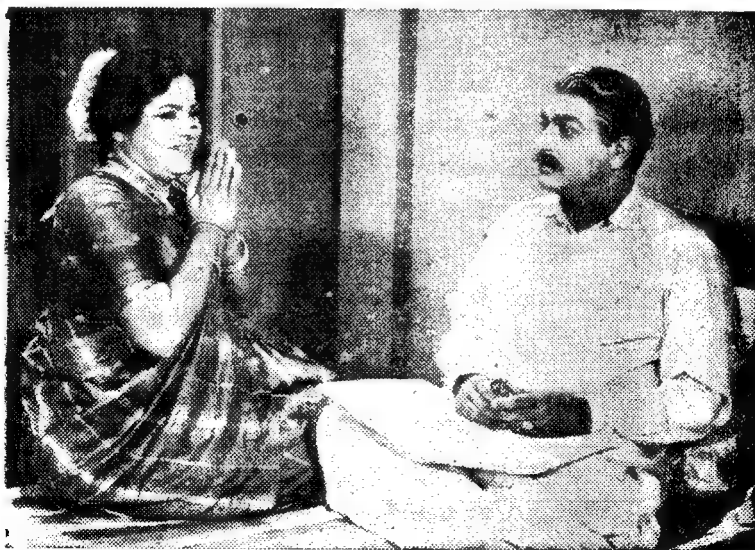
ఒక పెద్దమనిషి అంటే ఇద్దరు ఘోషాలు తడుము కొన్నారు.

ఎవరా ఒక్కరు? బుర్రకథలో ఆ ఇద్దరి బుర్రలు ఢీ కొట్టుకొని ఎత్తుగడను గుర్రంబండివాడు (పూల చంగడు), గడ్డిగుమ్మ (సి) వేశారు. వారి స్థాయిలో వారు ఆ పెద్దమనిషి ఎవరో కనుక్కోసేందుకు ఎత్తులు వేశారు. టేవ్ రికార్డర్ ఎలా వినియోగించాలో తెలుసుకొన్నారు. ధర్మరావు, చలవతులపై మిత్రభేదం ప్రయోగించారు. ఫలితం చింది. అందుకు సాక్ష్యం కాము నడిపించిన టేవ్ రికార్డర్. దాని చుట్ట బైటకు తీశాడు పూలరంగడు.

పోలిషలకిస్తే పెద్దమనిషికి ఉరికితా ఖామూ. టేవ్ రికార్డర్ చుట్టం చేతిలో పట్టుకుని పోలిషుస్తే ముందులు దేరుతూ పూల ధర్మరావు, చలవ మోశారు తుగడ చుట్టం చారు.

పూలరంగడుపై దొర స్థాయి సాగించి, చక్రం పుచ్చుకొని జీపులో బయలు దేరారు. పూలరంగడుచి తన గుర్రం, బండి తీసుకొని సింహంలా వెంబడించాడు.

అదే వకాక పన్నివేలం. గుర్రం బండి జీపును వెంబడించే చుట్టం పైదరావాద్ లో తీశారు. పూల

“పూలరంగడు” లో సూర్యకాంతం, గుమ్మడి

రంగడు పీపులోకి దూకడంకూడా చిత్రీకరించారు. ఆ సమయంలో బండిజరును నిరిగి పోయింది. కెమెరా రిజిస్టరు చేసింది. ఉపయోగిస్తున్నారు. జీ. లోనూ, ఆ తర్వాతా పూల రంగడుకు ధర్మారావు, చలపతిలో జరిగిన సంఘర్షణాది వన్నీ నేకాలు ఈ సంచిక వెలువడేసరికి చిత్రీకరించబడి ఉంటాయి.

నాయకి నాయకులు ఒక సినిమా చూస్తూ, అందులో యువతీ యువకుల ప్రేమ విహారం చూచి కాము అట్టి ఆనుభూతినే ఉపించుకొంటూ ఆడేర ఆటను, పాడిన పాటను ఈస్ట్ మన్ కలర్ లో చిత్రీకరించారు.

సెప్టెంబర్ లో విడుదలయ్యే "పూలరంగడు" యూనిట్ ముఖ్యులు దుక్కి పాటి మధుసూదనరావు, అమర్తి నుబ్బారావు, ముళ్ళపూరి, ముప్పాళ, దాశరథి, కొసరాజు, ఎస్. రాజేశ్వరరావు, సెల్వరాజ్, టి. కృష్ణ, కృష్ణారావు, సుగేశ్వర రావు, జమన, శోభన్ బాబు, గుమ్మడి, పద్మనాభం, నాగయ్య, భానుప్రకాశ్, చలం, అల్లు, విజయ విర్మల, మాలతి, గీతాంజలి, రాధాకుమారి, నవ గాయకుడు మోహన్ రాజు.

“రణభేరి” పగపాట, హంసపాట

ఎన్. టి. రామారావు ఆగస్టు 15 వ తేదీ ఉదయం మద్రాసు వాహినీ కాలనీ స్టోర్ లో పి. ఎస్. ఆర్. విక్టర్స్ వారి “రణభేరి”కి నిర్మాణ ప్రారంభోత్సవం జరిపారు.

ఆగస్టు 10 వ తేదీన పి. ఎస్. ఆర్. విక్టర్స్ వారు తమ జానపది చిత్రం “రణభేరి” లో రెండురకాల పాటలను విజయాగార్డెన్స్ లో ట్యాంక్ ఛేశారు. బొమ్మకంటి నుబ్బారావును సినిమా కథకునిగా వర్ణించుచేసే ఈ చిత్రం యొక్క ఈ రెండు పాటలూ ఈ సంవత్సరం వెలువడేసరికి వాహినీ స్టూడియోస్ లో చిత్రీకరింబడి పుంటాయి. విజయ నుబ్బారావు నిర్మాత. గడు తూరి నూర్కంద ర్వు కుడు. టి. పి. మహారథి సుభాషణ కర్త.

ఒక ప్రథమంగా ఆరు ద్రవ్య పాటను (పాడినది ఎస్. జానకి), హంసల జంటపాటను (పాడినది మళిల, పి. బి. శ్రీనివాస్) రికార్డు చేశారు. సంగీత దర్శకుడు కోదండ పాటి.

మొదటిపాటను ఆరుద్ర, రెండవ పాటను దాశరథి రచించారు.

సంగీత పుటను విజయాధిపతి శ్రీ బి. నాగరెడ్డి త్రిప్పి “జయం”

డి. బి. ఎన్. వారి "ప్రయివేటు మాస్టారు" లో
సుకన్య, రామ్మోహన్, కాంచన

అనగానే పాట రికార్డింగ్ ప్రారంభమైంది.

'వాలోనికోరిక నేడు నాగసారం తుడిచినదోయి; పగవట్టివా సాగ మ పామైనది - ఓరాజా, నారాజా' అన్నది మొదటి పాటలోని ముఖ్య భాగం.

వాహినీలో వాణిశ్రీ పె చిత్రీకరించబడుతున్న ఈ పాట ఘట్ట విశేషం :

పడకన్య దుర్గ (వాణిశ్రీ) రాజ

ఎంకానికి చెందిన కనవీరుడైన రాజ శేఖరుని (కాంతారావు) వలచి కథలు రాలైంది. శ్రీ ప గ పా ము పగ. రజమల్లు (రాజనాలి) ముదిరంలో బునకొట్టింది. ఆ బు న కు పగిల రూపమే పైది.

రెండవ పాటలో ముఖ్య భాగం :

పువ్వలలో పువ్వునుగా
 వడ్వతు సీతో ఉన్నాను

నా మనోసే ఈయ్యేగా
ఈగుతు నీలో ఉంటాను

ఇది ఊహా నన్ని వేళం. చంద్ర
శేఖర రాకుమారుని (రామ స్వామి)
చూచిన రాకుమారి స్వప్నిస్తుంది.
కలవలకొలుపు. నాలుగు కలవలు
నాలుగు హంతులు అయినాయి.
హంసాద్వీపం ఆవుతుంది రాజహంస
ను చూచి రాజహంస వస్తుంది.
తక్కిన హంసులు తప్పకుండా.
హంస కన్య భావం ప్రకటిస్తో
వుంది.

రాజహంస సహధావమిచ్చింది:
రాజ్యాల భాగాల
వనదాలు లేవే
సీతో పొందు ఎంతో విదు
నాతో చేరిపోవే

హంస ద్వయం అంద విహారం చేస్తూవుంటే రాక్షసి దేగ (జరుకృష్ణ) వచ్చి గగన మండలం లోకి రెండింటిని తన్నుకు పోతుంది. రాజహంస కలకరవతున్నది దేగ సొజ్జాతూ తన అన్న. తన ప్రేమ పాపిరం పాలిటి నిజమైన దేగ. అమె కలవరం వరాకాష నొందింది.

హంతుల పరస్పర సంబంధించిన
వర్ణవేశంలో చాలా ప్రకృష్ట పాఠ
లున్నాయి

ఈ సంచిక వెలువడే షరికి వన

కుటిరం సెట్ లో కాంతారావు, రాజశ్రీ విడిద తాగేక్వరరావు, బాల కృష్ణ ల పెన, అశ్వకాల సెట్ లో కాంతారావు, రాజనాల, ధూనిపాళ ల పెన శిల్పీకరణ జరిగి వుంటుంది.

రెండు పండుగలకు కె. వి.

రెండు చిత్రాలు

విజయవారి 'ఉమ చండి గౌరి
కథ' లో ఒక ప్రత్యేకాంకం వి.
సరోజా దేవి త్రిపాత్రాభినయం.
అగస్టులో మరి కొంత నిర్మాణం
జరిగింది. జయంతివారి జానపదం
ఈ చిత్రం కంటే ముందే సిద్ధం కా
వచ్చు. ఒకటిసంక్రాంతి ప్రాంతాల,
మరొకటి ఉగాది ప్రాంతాల
విడుదల కావచ్చు. రెండు చిత్రాల
ముఖ్యులు కె. వి. రెడ్డి, పింగళి
నాగేంద్రరావు, ఎన్. టి. రామా
రావు, బి. సరోజాదేవి, పెండ్యాల
నాగేశ్వరరావు.

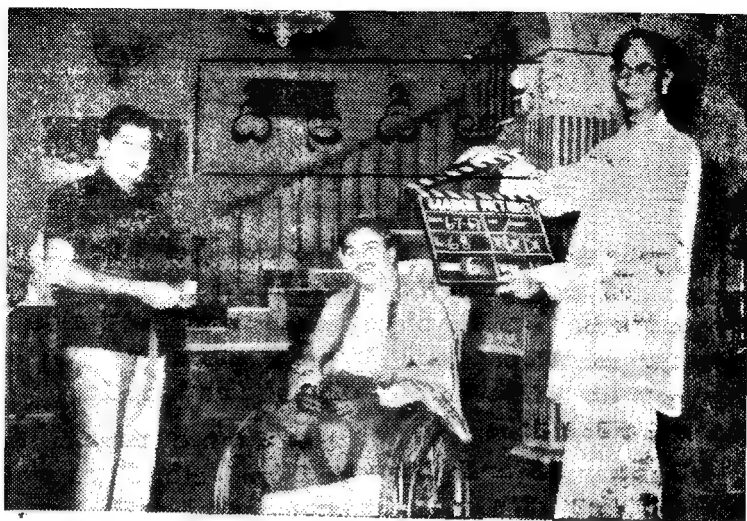
* * *

మరొక హైదరాబాద్ చిత్రం

తమ్మారెడ్డి కృష్ణమూర్తి ఆధ్వర్యమున రవీంద్రవాణి హైదరాబాద్‌లో తిరువాయ్ సాంఘికాశిషి. యన్. రావు దర్శకత్వం వహిస్తారు. నాగేశ్వరరావు ముఖ్యనటుడు. త్వరలో సెట్స్‌కు వెళతారు.

பி.சி.எஸ்.

മിഥുന രാശിയിൽ ൧൦ാം നക്ഷത്രത്തിൽ

మధుపిక్చర్స్ ప్రొడక్షన్ నం. 4 ముహూర్త సమయంలో క్లాప్ కొడుతున్న చక్రపాణి మేకప్ లో నాగేశ్వరరావు, గుమ్మడి

దేరాడూన్ లో ఉంటున్నాడు. ఏదో పనిపైస చార్జీలి గొవచ్చి అదురితో నేస్తం కలిపారు.

కొత్త కథలు అనగా నే అదుర్తి అన్నది ఉచితం. తానొక ప్రయోజనాత్మక చిత్రకథ కోసం వేట సాగిస్తున్నా న్నాడు.

ధాపా ఒక ఐడియా ఇచ్చారు. అది ప్రపంచమస్య. పండిత జన హర్ లాల్ నెహ్రూ వాక్యం కూడా ఇందులో ఉంది.

నేటి బాలలే రేపటి పాదులు. నేటి పాదులు-అనగా శల్లిదండ్రులు తమ స్వల్ప భావిపాదులుగా తీర్చి దిద్దగలుగుతున్నారా?

అదురికి ఐ డి యా నచ్చింది

కానివ్వమన్నారు. కానిచ్చారు. కథ ఒక రూపానికి వచ్చింది.

10 వేల అడుగులలోపు నిడివి వుండే ఈ చిత్రంలో పాటలు అంటూ వుండివు. ముఖ్య నటుడు నాగేశ్వర రావే న్యాయవాది వేషం వేస్తారు. విగ్గు తప్పితే మేకప్ వుండదని తెలుస్తున్నది.

జేబి రోజూరమణిని ఒక భూమి కకు బుక్ చేశారంటున్నారు.

సెప్టెంబర్ అంకంలో ఘాటింగ్ ప్రారంభించి. నవంబర్ కు చిత్రం సిద్ధంచేయాలని అనుకొంటున్నారు. సుబాషణలు నంది, కెమెరా కె రామకృష్ణారావు

అ దీ ప్త దీ

కోచూనూ వందండి నేను మేరి లెస్ మన్రో కంటె గొప్ప బాన్నయిపోతాను. ఆమె కున్నవన్నీ వాకూ వున్నాయి. కొంచెం ఎక్కువే వున్నాయి" అని ఒకసారి ఒక హాసీ వుద్ తార చాలెంజి చేసింది.

ఆమె పేరు జేన్ మాన్స్ ఫీల్డ్. ఇటీవలే (జూలై, 87) ఆమె ఒక కారు ప్రమాదంలో అకాల మరణం చెందింది

జేన్ మాన్స్ ఫీల్డ్ హాసీ వుద్ తార కావడానికి చాలా ప్రయాస పడింది హాసీ వుద్

తారకు కావలసిన లక్షణాలన్నీ తన ఆరవ ఏటనుంచే తన కన్నా యువ ఆమె ఒకసారి అన్నది కాని చాల కాలండాకా హాసీవుద్ నిర్మాత లెవరూ ఆ సంగతిని అంగీకరించ లేదు వారిచేత ఆ సంగతిని గుర్తిస్తే జేయడానికి ఆమె హాసీవుద్ చరిత్ర లోనే అపూర్వమైన పబ్లిసిటీ కాంపెన్ పడింది మొదటి రోజులో ఆమె ఇంటింటికి తిరిగి ఫోటో ఆల్బమ్స్ అమ్మేది వ్యతికల కార్యాలయాలకు వెళ్లి తన ఫోటోలు పంచిపెట్టేది

"చాల మంది ఫ్రీలు ఏవేవో దుష్టలు ధరిస్తారు నాకు నేను నేను గానో వుండటం ఇష్టం" అనేది ఆమె మాత్రం. ఆమె ఫోటోలన్నీ ఈ మాత్రం ప్రకారమే వుండేవి

ఈ వ బి సి టీ మహిమవల్ల జేన్ మాన్స్ ఫీల్డ్ హాసీవుద్ చిత్రాలలో ప్రవేశించడానికి ముందే అమెరికా అంతటా ఆమె పేరు మారు మోగి పోయింది అప్పటికీ ఆమెను హాసీ వుద్ నిర్మాతలు అంగీకరించ లేదట చివరకు 'విల్ సక్సెస్ స్పాయిల్ రాక్ హంటర్' అనే నాటకంలో ఆమె పటించగా చూసి ఫరవాలేదని నిర్మాతలు ఆమెను బుక్ చేయడం జరిగింది

ఆమె పటన చెప్పుకోదగ్గది కాదు అందంకూడా అంతంత మాత్రమే చిన్నకళ్ళు, పెద్దముక్కు. కానీ, ఆ కళ్ళల్లో ఏదో అమాయకత్వం వుండే ఆ అమాయకత్వానికి, ఆమె శరీరపు కొలతలకి (40"-21 - 35 1/2") ఎక్కడా పొంతిని వుండేది కాదు ఆ కొలతలను ఆమె దాచుకొనేది కూడా కాదు దానితోనే ఆమె (మెరిలిన్ మన్రోతో పోలికలుకలగ పోయినా) తారగా విజయం సంపాదించింది

* * *

కాలె లోనే. రాలిపోయిన మరొక ప్రత్యక్ష కార వివియన్ బి. అయితే, జేన్ మాన్స్ పిలు కరహ వేరు. ఈమె కరహవేరు. నిజమైన వటిగా ఈమె స్వూరి చలన చిత్రాల చరిత్రలో విలసిల్లిపోతుంది.

కొన్నేళ్ళ క్రిందటిదాకా "గాన్ వికది విండ్" చిత్రం బాక్సప్లేస్ హిట్ కు మరోపేరుగా వుండేది. ఆ చిత్రంలో స్కార్లెట్ ఓహరా పాత్ర

భరించిన వివియన్ బి మొదట ఎన్నటికి మరుపురావది. ఆ చిత్రంలోనటనకే ఆమెకి

1939 లో ఆస్కార్ విహుమతి వచ్చింది. 1951 లో మరొక పారి ఆమెకి అదే విహుమతి "ఎస్ట్రీట్ కార్ నేమ్ డిజెర్" (చెన్నై సీ విలియమ్స్ నాటకం ఆధారంగా తీసిన చిత్రం) లో స్కార్లెట్ ఓహరా పాత్ర ప్రత్యేకతకు లభించింది.

వివియన్ బి 1918 లో బెంగల్ లోని డార్జిలింగ్ లో జన్మించింది. లండన్ లో మొదట నాటక రంగంలో ప్రవేశించి పేరు తెచ్చుకుంది. భర్త వర్ లారెన్స్ ఒలివియర్ తో కలిసి హానాటకం "సీజర్ అండ్ క్లయియో పాట్రా"లో, షేక్స్పియర్ నాటకం "అంటానీ అండ్ క్లయియో పాట్రా"లో, ఇంకా ఎన్నో నాటకాలలో ఆమె

అపూర్వ నటనా కిని ప్రదర్శించింది. ఆమె చిత్రాలలో ఎన్నడూగనవి "సీజర్ అండ్ క్లయియో పాట్రా", "రాబిన్ క్లెయిర్ తో కలిసి వడించిన "నాటకా బిడ్డ", "అనా కెరినినా" మొదలైనవి.

ఏ చిత్రంలో వడించినా, ఆమె అందమైన రూపం, విషాద మిత్ర మైన మనస్తత్వం ఆయా పాత్రలకు సరిగ్గా అతికినటుండేవి ఆమె మరణంతో చలన చిత్రరంగం ఒక గొప్ప నటిని కోల్పోయింది.

హాస్యనటుడు జెఫ్రీ లూయిస్ ప్రస్తుతం ఆమె రికార్డులలో యూరప్ లోనే ఎక్కువ హాస్యలర్ గా వున్నాడట. అలాగే జెఫ్రీ లూయిస్ జాన్సన్ యూరప్ లో కె.కె. ఆమె రికార్డులలోనే ఎక్కువ హాస్యలర్ గా వున్నారట. ఆయన విచిత్రాం విధానం మీద యూరప్ లో, ముఖ్యంగా ఫ్రాన్సులో తీవ్ర విమర్శలు వెలువడుతున్నాయి.

అమధ్య జెఫ్రీ లూయిస్ కాన్స్ వలన చిత్రోత్సవానికి హాజరై పుడు అక్కడ ముఖ్యకర్తలలో అతనొకడు. పత్రికా విలేఖరులు ఫిలిం విమర్శకులు, ఇతర ప్రముఖుల వందలాది అత్తు చుట్టుముట్టారు జెఫ్రీ లూయిస్ సినిమాల్లో డయలాగ్ చెప్పినంతవేగంగా, రెడీగా, టిట్టిగ సమాధానాలు చెబుతున్నాడ.

ఇంతలో ఒక విశేషం ప్రచారమైంది. జాఫ్ మి ద మి అభిప్రాయం ఏమి అని లూయిస్ ని అడిగాడు.

తమ ప్రెసిడెంట్ ను ఇతరులు న్యూన భావంతో చూడటం ఇష్టం లేనట్లు మొహం పెట్టాడు లూయిస్. తదుముకోకుండా గబబ 'అయన మా ప్రెసిడెంటు. మా నాయకుడు. అయిన నేను గౌరవిస్తాను. అయన మా తండ్రి కిర సావహ్నాను...' అంటూ చెప్పుకుపోయాడు. కొంత సేపు ఆగాడు. మొహమాటానికి, మర్యాదకోసం కొందరు చప్పుట్లు కొట్టారు. ఇంతలో లూయిస్ మళ్ళీ అందుకుని 'అయితే, అయన ప్రెసిడెంట్ గా ఉండ తగదని నా అభిప్రాయం...' అన్నాడు. గొల్లన వస్త్రులతో హాలు ప్రతి ద్వనిం చింగట

* * *

ఫిలిప్పీన్స్ ప్రభుత్వం ఏటా ఒక ప్రవీణుడైన ఆసియన్ పౌరుడికి ఇచ్చే 'సాహిత్య-జర్నలిజం' బహుమతిని ఈ ఏడాది సత్యజిత్ రాయ్ కు ఇచ్చింది. 1957లో విమాన ప్రమాదంలో మరణించిన ఫిలిప్పీన్స్ అధ్య

క్షుడు రేమన్ మేగసేసే పేరిట ఈ బహుమతి ప్రధాన సంప్రదాయాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. ఈ ఏడాది ఒక చలనచిత్ర కళాగారుడు ఈ బహుమతి సొందడం విశేషం బహుమతి విలువ వదివేల డాలర్లు.

1954లో 'పథేర్ సాంచారి'లో మొదలు పెట్టి సత్యజిత్ రాయ్ చాలా గొప్ప చిత్రాలు నిర్మించి ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి సొందాడు. భార

తీయ చలన చిత్రాల వల్ల విదేశీయులకు ఆసక్తి గలగడానికి అతడు ఒక

విధంగా కారకుడయ్యాడు. ఇండియాలో కూడా ప్రయోగాత్మక, ప్రయోజనాత్మక చిత్రాలవల్ల నానాటికి ఆసక్తి పెరగడానికి అతడు చేసిన దోహదం చాలా ఉంది.

భారత ప్రథమరాష్ట్రపతి జీవిత చరిత్రను చలన చిత్రంగా నిర్మించ వలసినదిగా రాజేంద్ర ప్రసాద్ స్మారక సంఘం ఈమధ్య కేసత్యజిత్ రాయ్ ను కోరింది.

— 'రాజేంద్ర'

చలన చిత్ర వార్తలు

హైదరాబాద్ లో రెండు చిత్రాల రచన

వార్త చిరంజీవి హెగ్డే లో
పుండి రెండు చిత్రాలకు న. శా.వ.
జులు నమకూర్చుకున్నారు. షిర్డీ
రమణావారి సాంఘికానికి సంభా

రవిప్రొడక్షన్స్ వారి
"గొప్పవారి గోత్రాలు" లో
కొత్తదుష్ట పాత్రధారి
అంజిదాని

రవిప్రొడక్షన్స్ వారి
"గొప్పవారి గోత్రాలు" లో
దుష్టపాత్రధారిణి కుమారిలక్ష్మి

షణ్ణు దాదాపు హుర్తి చేశారు.
సీతారామాంజనేయ విక్టర్స్ వారి
హాస్య సాంఘికానికి కూడా ఆయన
సంభాషణలు వ్రాస్తున్నారు. రెండు
చిత్రాలకు గిడు కూ రి నూర్యం
దర్శకుడు.

సాంఘిక "భామావిజయం"
అనే "కారాభావ"

తమిళంలో "భామా విజయం"
పేరిట తీయబడి విజయవంతమైన
చిత్రాన్ని తెలుగులో పునర్నిర్మిస్తు
న్నారు. జెమిని స్టూడియోస్ లో జరి
గిన చిత్రీకరణలో రంగారావు,
రామకృష్ణ, రాజశ్రీ, కాంచన

ముద్రాక్షరాలు వాళ్ళాన్నారు. దర్శకుడు కె. బాలచందర్. రచన: భమిపాటి రాధాకృష్ణ. 'భామావిజయం' ఒక సినిమాకారా భామకథ.

సినిమా స్టార్ పోజులు, అడంబరాలు సంసార స్త్రీలు చూసి ఆ 'నా తలు' పెట్టుకోడానికి, ఆ 'నెమలి కుకలు' తొడుగుకోడానికి భర్తలను పెట్టే తిప్పల ముట్టు కథ తిరుగుతుంది, సంసారపు లోటు బడ్డెట్లపై తక్కువ పాట ఒకటి వుంది.

రష్యాలో చంద్రశేఖరం మేకప్ ప్రదర్శనలు

సుప్రసిద్ధ మోనో యా క్లబ్ డాక్టర్ చంద్రశేఖరం భారత స్వాతంత్ర్య వార్షికోత్సవం సందర్భంగా ఉజ్బెక్ సాంస్కృతిక సంఘంవారు తాష్కెంట్ లో ఏర్పాటు చేసిన సాంస్కృతిక ప్రదర్శనలలో మేకప్ ప్రదర్శనలిచ్చారు. గాంధీ, నెహ్రూ, టాగూర్, రెనిన్, మర్క్సిన్, ఎ.గిల్స్ మొదలైన వారి రూపాలను ఆయన ధరించారు. ఏడుగురు సభ్యులు కల భారత సాంస్కృతిక ప్రతినిధివర్గం ఆగస్టు 9 న ఢిల్లీ నుంచి మాస్కో వెళ్ళింది. అక్కడి నుంచి ఉజ్బెకిస్తాన్ వెళ్ళింది.

అక్కినేని, అదుర్తి, గార్ల అపూర్వ ప్రయోగం

ఆగస్టు 15వ తేదీన హైదరాబాద్ లో చక్రవర్తి చిత్రవారి తొలి చిత్రానికి ప్రారంభోత్సవం జరిగింది.

అన్నపూర్ణావారి 'డాక్టర్ చక్రవర్తి' బంగారునంది సంపాదించిన సమయంలో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందం, రాష్ట్రమంత్రి డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి చేసిన ప్రశోధన చక్రవర్తి చిత్ర దుస్తావనకు కారణమైంది.

చలనచిత్ర కళలో కళ అనేది సార్థకం కావాలనే ఆశయంతో అక్కినేని, అదుర్తి, కలిసి ఈ సంస్థను నెలకొల్పారు. 1966 ప్రథమార్థంలోనే కథలనేట ప్రారంభించారు. కథలు విన్నారు, నవలలు చదివారు. 500 పైతీలుకు కథలు పరిశీలించారు. కొత్త రచయితలైతే కొత్త ఐడియాలు వస్తాయని అదుర్తి నమ్మకం.

ఇంతలో అజంతా ఆఫ్స్ హిందీ చిత్రం ఏర్పాటు సందర్భంలో అదుర్తి డార్జిలింగ్ వెళ్ళారు.

ఆకడ తలవని తలంపుగా ఒక వేపాల్ మి. బి. ఎల్. తగిలారు. ఆయన రి. పి. బి. ఎన్ భాషా.

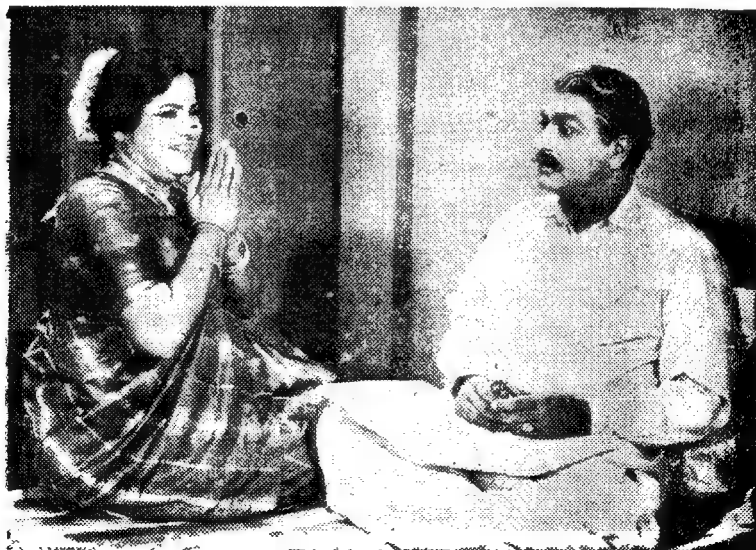
ఒక పెద్దమనిషి అంటే ఇద్దరు ఘోషాలు తడుము కొన్నారు.

ఎవరా ఒక్కరు? బుర్రకథలో ఆ ఇద్దరి బుర్రలు ఢీ కొటుకొన ఎత్తుగడను గుర్తించుకుంటున్నాడు (పూల చంగడు), గడ్డిగుమ్మ (సి) వేశారు. వారి స్థాయిలో వారు ఆ పెద్దమనిషి ఎవరో కళ్ళకొక్కనం దుకు ఎత్తులు వేశారు. టేవ్ రికార్డర్ ఎలా వినియోగించాలో తెలుసు కొన్నారు. ధర్మరావు, చలవతులపై మిత్రభేద ప్రయోగించారు. ఫలిం చింది. అందుకు సాక్ష్యం కాము నడిపించిన టేవ్ రికార్డర్. దాని చుట్ట బైటకు తీశాడు పూలరంగడు.

పోలీసులకిస్తే పెద్దమనిషికి ఉరిశిక్ష లాగును. టేవ్ రికార్డర్ చుట్ట చీతిలో పట్టుకుని పోలీసుస్టేషనుకు యలుదేరుతూ పూల రంగడు, చలవ రాశారు తుగడ గుం చారు.

పూలరంగడుపై దొరనుం నాగేశు, చక్రం పుచ్చుకోని టేవ్ రికార్డర్ బయలుదేరారు. పూలరంగడుచీతి తన గుర్రం, బండి తీసుకొని సింహంలా వెంటించాడు.

అదే వశాక పన్నివేలం. గుర్రం బండి జీవును వెంటించే ఘట్టం హైదరాబాద్ లో తీశారు. పూల

“పూలరంగడు” లో సూర్యకాంతం, గుమ్మడి

రింగడు ఇప్పుడా దూకడంతాదా చిత్రీకరించారు. ఆ సమయంలో బండిశరును నిరిగిస్తోంది. కెమెరా రిజిస్టరు చేసింది. ఉపయోగిస్తున్నారు. జీ.లోనూ, ఆ తర్వాతా పూల రంగడుకు ధర్మారావు, చలవతలతో జరిగిన సంఘర్షణాది వన్నివేకాలు ఈ సంచిక వెలువడేసరికి చిత్రీకరించబడి ఉంటాయి.

నాయకి నాయకులు ఒక సినిమా చూస్తూ, అందులో యువతీ యువకుల ప్రేమ విహారం చూచి కాము అట్టి అనుభూతినే ఉపించుకొంటూ ఆడెన అటును, పాడిన పాటను ఈస్ట్ మన్ కలర్లో చిత్రీకరించారు.

సెప్టెంబర్ లో విడుదలయ్యే 'పూలరంగడు' యూనిట్ ముఖ్యులు దుక్కి పాటి మధుసూదనరావు, ఆచుర్తి నువ్వాసావు, ముళ్ళపూరి, ముప్పాళ, దాశరథి, కొసరాజు, ఎన్. రాజేశ్వరరావు, నెల్లూరాజ్, టి. కృష్ణ, కృష్ణారావు, సుగేశ్వర రావు, జమున, శోభన్ బాబు, గుమ్మడి, పద్మనాభం, వాగయ్య, భానుప్రకాశ్, చలం, అల్లు, విజయ విర్రుల, మాలతి, గీతాంజలి, రాధాకుమారి, నవ గాయకుడు మోహన్ రాజు.

“రణభేరి” పగపాట, హంసపాట

ఎన్. టి. రామారావు ఆగస్టు 15వ తేదీ ఉదయం మద్రాసు వాహినీ నాలవ ఫ్లోర్లో పి. ఎన్. ఆర్. విక్టర్స్ వారి ‘రణభేరి’కి నిర్మాణ ప్రారంభోత్సవం జరిపారు.

ఆగస్టు 10వ తేదీన పి. ఎన్. ఆర్. విక్టర్స్ వారు తమ జానపది చిత్రం ‘రణభేరి’లో రెండురకాల పాటలను విజయాగార్డెన్స్లో రికార్డు చేశారు. బొమ్మకంటి నువ్వాసావును సినిమా కథకునిగా నరిచుచుంచేసే ఈ చిత్రం యొక్క ఈ రెండు పాటలూ ఈ సంచిక వెలువడేసరికి వాహినీ స్టూడియోస్ లో చిత్రీకరింబడి వుంటాయి. వింజల నువ్వాసావు నిర్మాత. గిడు తూరి నూర్యం దర్శకుడు. టి. పి. మహారథి సభాపతి కర్త.

ఓం వ్రథమంగా ఆరుద్ర వగ పాటను (పాడినది ఎన్. జానకి), హంసల జంటపాటను (పాడినది నుతీల, పి. బి. శ్రీనివాస్) రికార్డు చేశారు. సంగీత దర్శకుడు కోదండ పాటి.

మొదటిపాటను ఆరుద్ర, రెండవ పాటను దాశరథి రచించారు.

సంగీత పాటను విజయాధిపతి శ్రీ బి. వాగరెడ్డి త్రిప్పి ‘జయం’

ప్రసిద్ధ రచయితల ప్రత్యేక రచనలతో

జ్యోతి

దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక

పేజీలు సుమారు 250

*

వెల. రూ 4.00

సర్వాంగ సుందరమైన 'జ్యోతి' దీపావళి సంచికలో కొందరు రచయితలు :

అంగర వెంకట కృష్ణారావు, బలివాడ కాంతారావు, మధురాంతకం రాజారాం, అవసరాల రామకృష్ణారావు, ఆదివిఘ్న, పెద్దిభొట్ల సుబ్బరామయ్య, సింగరాజు రామచంద్రమూర్తి, హావీస్, వీరాక్షి, గోలపూడి మారుతీరావు, శ్రీమతి ద్వివేదుల వికలాక్షి, శ్రీమతి ఆచంట కారదాదేవి, బీనాదేవి, సోమంచి యజ్ఞన్నకాశ్రీ, హతశ్రీ, భమిడిపాటి రామగోపాలం, బి. వి. రమణరావు, దాశరథి, నారాయణరెడ్డి, వెల్పేరు నారాయణరావు, గోపాల చక్రవర్తి మొదలైనవారు.

*

* చక్కని త్రివర్ణ ముఖచిత్రం

పండుగకు ముందే విడుదల *

*

నేడే "జ్యోతి" ఏజెంట్లవద్ద

మీ రాప్ రిజ్యూ చేసుకోండి

మీ పంటకు
మైకో
 శ్రీరామరక్ష

వ్యవసాయం మన దేశానికి వెన్నెముక. పీడపురుగులు నాశనం చెయ్యకుండా మనదేశం మనప్రజల సర్వతోముఖంగా 'మైకో' సంరక్షిస్తోంది. వివిధరకాల పురోగమించాలంటే అహర సమస్యను పంటల రక్షణకు 'మైకో' వారు వివిధ జయించడం ప్రధానం. పంటలు బాగా రకాల ప్రత్యేకమైన మందులు తయారు పండించాలి. ఈ కృషిలో 'మైకో' ఒక చేస్తున్నాడు. 'మైకో' పంటలు ముఖ్యమైన పాత్ర నిర్వహిస్తోంది. కష్ట సమృద్ధిగా అరోగ్యంగా పండేందుకు పడి వెంచే పంటలను క్రిమికీటకాలు. దోహదంచేస్తోంది.

మైకో క్రిమినాశక బియ్యం
 మైసూరు ఇన్ సెక్టిసైడ్స్ కంపెనీ (అంధ్ర)
 పోస్టుబాక్స్ నెం. 546
 గాంధీనగర్, విజయవాడ-3.

မြို့၊ မြို့၊ မြို့၊ မြို့

అవును	కాదు
1. మీరు జ్యోతి ఈ నెల మొదటి సారిగా చదువుతున్నారు.	
2. ఆరు నెలల నుంచి చదువుతున్నారు.	
3. ఏడాది నుంచి	
4. మూడేళ్ళ నుంచి	
5. మొదటినుంచి (1963 ఫిబ్రవరి)	
6. జ్యోతి మీరు ప్రతి నెల కొని చదువుతున్నారు.	
7. ఏడాది చందా ఒక్కసారే కట్టి తెప్పిస్తున్నారు.	
8. మీ జ్యోతిని ఇంకెవరికీ ఇవ్వరు.	
9. జ్యోతిలో మీకు ఏదైనా నచ్చితే ఇతరులకు వెంటనే చదివి వినిపిస్తారు.	
10. జ్యోతికంటే ఇతర పత్రికలు కూడా చదువుతూ ఉంటారు.	

ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් ලියන ලද පොතකි. එහි නම වන්නේ "The History of the
 Maldives" යන්නයි. එය 1820 දී ලියන ලද පොතකි. එහි
 ලියන ලද පොතකි. එහි නම වන්නේ "The History of the
 Maldives" යන්නයි. එය 1820 දී ලියන ලද පොතකි.